

اعمالِ رسولای عیسیٰ مسیح

تورایِ آخِرِ عیسیٰ مسیح پیش از رفتو دَ عالمِ باله

۱ دوستِ عزیزِ مه تیوفیلُس، دَ کِتابِ اوّلِ خو ما دَ باره پگ چیزای که عیسیٰ انجام می‌دَد و تعلیم میدَد نوشته کدُم، از شروعِ گِرِفْتِه تا امو روزی ره که عیسیٰ دَ رسولایِ اِنْتِخابِ کِدِه خو دَ وسیله روحِ اَلْقُدُس حُکم کد و خود شی سُونِ آسمو رفت. ۳ او بعد از رنج و مرگِ خو دَ دورونِ چل روز خود ره دَ یارایِ خو زنده ظاهر کد و دَ طریقه های مُخْتَلِف دَزوا ثابت کد که او واقعاً بعد از مرگ دوباره زنده شده. او دَمَزو عِیتا دَ باره پادشاهی خُدا توره موگفت.

۴ وختیکه عیسیٰ قد یارا جَم شده بود، او اینی حُکم ره دَزوا دَد: ”از شارِ اورُشلیم دور نروید، بلکه دَ اِنْتِظارِ وعده آتِه آسمانی بشید که ما دَ باره شی دَز شو گفتم. ۵ یحیی شو ره دَ آو غُسلِ تعمید میدد، لیکن از آلی کَلوَتَر از چند روز تیر نَموشه که شو قد روحِ اَلْقُدُس تعمید دده موشید.“ ۶ دَ امزو عِیت که اونا یگجای شِسته بود، وا از عیسیٰ سوال کده گُفت: ”یا مولا، آیا دَمزی وخت پادشاهی از دِست رَفْتِه اِسرائیل ره پس میدی؟“ ۷ او دَزوا گُفت: ”بلده شو لازِم نییه که وخت ها و زمان های ره که آتِه آسمانی دَ اِختیارِ خود خو تعیین کده بفامید. ۸ مگم وختیکه روحِ اَلْقُدُس دَ بله شو قرار میگیره، شو قُدرت پیدا مونید و دَ اورُشلیم، دَ تمامِ منطقه یهودیه و سامره و حتی دَ دورترین جای های دنیا دَ باره ازمه شاهدهی میدید.“ ۹ بعد از گُفتونِ امزی تورا، مولا عیسیٰ دَ پیشِ چیمای ازوا سُونِ آسمو برده شد و یگ آور او ره از نظرِ ازوا غیب کد. ۱۰ دَ امزو عِیتِ که او مورفت و چیمای ازوا هنوز آسمو ره توخ موکد، بے بلغه دو آدم سفید پوش دَ پالوی ازوا ایسته شده ۱۱ گُفت: ”ای مردایِ جلیلی، چرا ایسته شده سُونِ آسمو توخ موکنید؟ امی عیسیٰ که از پیش شو سُونِ آسمو رفت، دَ امزو رقم که رفتون شی ره دَ آسمو دیدید، دَ امزو رقم او بسم پس مییه.“

۱۲ بعد ازو یارا از کوه زیتون پس دَ اورُشلیم آمد که تا اونجی ره یگ روزه سفر روز آرام بود. ۱۳ اونا وختیکه دَ شار داخل شد، دَمزو باله‌خانه رفت که دَ اونجی اُتاق دشت. امو نفرِ پترُس، یوحنا، یعقوب، اندریاس، فیلیپُس، توما، برتولما، متی، یعقوبِ باجهِ حلفی، شمعون که او ره وطن پرست موگفت، و یهودا باجهِ یعقوب بود. ۱۴ تمام ازوا قد خاتونو و مریمِ آبه عیسیٰ و برارایِ عیسیٰ خود ره دَ یگ دل دَ عبادت و دُعا مصروف کد.

اِنْتِخابِ رسولِ نو دَ جایِ یهودایِ اسخریوطی

۱۵ دَ یکی امزو روزا پترُس دَ مینکلِ ایماندارای که تعدادِ پگ ازوا تقریباً دَ یگ صد و بیست نفر میرسید، ایسته شده ۱۶ گُفت: ”برارو، لازم بود که امو نوشته ها پوره شنه که روحِ اَلْقُدُس از زبونِ داوودِ بیعمبر دَ باره یهودا پیشگویی کده بود یعنی دَ باره نفری که او یگ راهنما بلده امزو کسای جور شد که عیسیٰ ره گرفتار کد. ۱۷ یهودا از جمله ازمو و دَ وظیفه مو شریک بود.“ ۱۸ از مُزدی که یهودا بلده خیانت خو گرفتند او یگ ثوئه زمی خرید و قد روی خو دَمزو زمی خورده از مبه خو دو پاره شد و روده های شی برو بر شد. ۱۹ و تمام مردم اورُشلیم از مرگ ازو خبر شد، و امو ثوئه زمی دَ زبونِ خودگون شی دَ نامِ «حَقْل دَما» یعنی «زمینِ خون» مشهور شد. ۲۰ پترُس بسم گُفت: ”ازی که دَ کِتابِ زبور گُفته شده:

‘خانه امزو کس خراب شنه و هیچ کس دَمزو جای نشینه.’

‘کسِ دِیگه وِظیفه اَزو ره بگیریه.’

۲۱ پس یکی امزُو آدمای که دَ تمام امزُو مُدتِ که مولا عیسی دَ مینکل مو میمَد و مورفت قد ازمو همکار بوده، ۲۲ یعنی امزُو روزِ که یحیی مولا عیسی ره غُسلِ تعمیرِ دَد تا امو روزِ که مولا دَ پیش چیمای مو سون عالمِ باله برده شد، باید قد ازمو شاهدِ ازی بشه که مولا عیسی دُوباره زنده شده.“

۲۳ پس اونا دُو نفر ره پیشهاد کد: یگ شی یوسف برسابا بُود که او ره یوستس ام موگفت و دِیگه شی متیاس. ۲۴ و اونا دُعا کده گُفت: “ای خُداوند، تُو از دلِ تمام کس خیر دَری. دَز مو نشو بدی که امزی دُو نفر کُدم شی ره اِنِتخاب کدے، ۲۵ تا که دَمزی خِدمت حِصّه بگیریه و وِظیفه رسُولی ره قبول کنه، وِظیفه ره که یهودایِ اسخریوطی از دست دَد و دَ جای که تعلق دشت رفت.“ ۲۶ پس اونا پِشک ره دَ نام امزُو دُو نفر اندخت و پِشک دَ نام متیاس بُر شد. بعد ازو متیاس دَ جَم یازده رسُول اِصافه شد.

نازلِ شُدونِ روحِ اَلقُدس

۲ ا وختی «عیدِ روزِ پِنجاهم» رسید، پگ ایماندارا دَ یگ جای جَم بُود ۲ که اولغته از آسمو یگ آواز رقمِ گُرسِ بادِ شَدید آمد و تمام خانه ره که اونا دَ اُونجی شِشته بُود، پُر کد. ۳ و یگ چیز رقمِ اَلنگه آتشِ اَلی دَزوا ظاهر شده تیت شد و دَ بِلِه سرِ هر کُدم ازوا شِشت. ۴ اوخته پگ ازوا از روحِ اَلقُدس پُر شد و دَ زبونایِ مُختَلِف دَ توره گُفتو شد، چرا که روحِ اَلقُدس ای قُدرت ره دَزوا دَد.

۵ دَمزُو روزا یهودیایِ خُدا ترس از هر مَلتِ زیرِ آسمو بلده عید دَ اورشَلیم آمده بُود. ۶ وختیکه امی آواز شنیده شد، عَدرِ مردُم جَم شده خیرو مند، چرا که هر کس زبونِ خود خُو ره از دانِ ایماندارا میشنید. ۷ اونا خیرو مند و تعجب کده قد یگدیگه خُو موگُفت: “آیا پگ امزی کسا که دَرُو توره مَوگیه از جلیلیه نیسته؟” ۸ پس ای چطور امکان دَره که هر کُدم ازمو زبونِ اصلی خُو ره از دانِ ازی میشنوی؟ ۹ مو خُو مردُمایِ پارت، ماد، ایلام و باشنده هایِ بِنِ اَلنهرین، یهودیه، کِپدوکیه، پونطُس و آسیا، ۱۰ فریجیه، پَمفیلیه، مِصر، مناطِقِ لیبی نزدیکِ قیروان و مردُمایِ شارِ رومِ اَستی، ۱۱ ام یهودی نژاد و ام کسای که دینِ یهود ره قبول کده. بعضی های مو ام کریتی و عَرَبِ اَستی، پگ مو میشنوی که امیا دَ زبونِ اصلی خودون مو از کارایِ بزرگِ خُدا گپ میزنه! ۱۲ و تمام مردُم دَ حالیکه گیج و مو شده مند دَ از یگدیگه خُو پُرسان کده موگُفت: “ای چی حسابه؟” ۱۳ لیکن بعضی کسای دِیگه ریشخندی کده موگُفت: “امیا غرقِ نشه شرابِ تازه اَسته!”

پِیغامِ پِترُس

۱۴ مگم پِترُس قد امزُو یازده یارِ دِیگه ایسته شده دَ آوازِ بلند گُفت: “ای مردایِ یهودی و پگِ باشنده هایِ اورشَلیم، بِلید که ای ره دَز شَمو بُغامنم و دَ تورایِ مه خُوب گوش بدید! ۱۵ او رقمیکه شَمو گمان مُونید، امی آدما نشه نیسه، چرا که ساعتِ سِومِ روزِ اَسته! ۱۶ بلکه ای امو چیزی اَسته که یوئیل پیغمبر پیشگوی کده گُفت:

۱۷ خُداوند مَوگیه:

“ما دَ روزایِ آخِرِ روحِ خُو ره دَ تمام بَشَر نازلِ مُونم

و باچه ها و دختران شُمو نبُوت مونه

و جوانای شُمو رویا ها

و پیرای شُمو خاو ها مینگره.

^{۱۸} آرے، ما بَندہ های خُورہ، چی مَرَد بَشہ چی خائُو

دَ اُو روزا از رُوح خُو پُر مُونم

و تمام ازوا نبُوت مونه.

^{۱۹} ما بالہ دَ آسمو چیزای عجیب

و تاه دَ زمی مُعجزہ های کتہ نشو میدیم،

یعنی خُون و آتِش و دُودِ تریک.

^{۲۰} پیش از آمدونِ روزِ بزرگ و پُر جلالِ خُداوند،

آفتو تریک موشه و رنگِ ماهتو دَ خُون تَبَدیل موشه.

^{۲۱} لیکن هر کسی که نام خُداوند ره بَگیره

اُو نجات پیدا مونه.“

^{۲۲} او مردایِ اسرائیلی، دَ تورایِ مه گوشِ بَدید! خودونِ شُمو میدنید که عیسایِ ناصریِ مردی بود که خُدا دَ وسیلہ کارایِ پُر قُدرت، چیزایِ عجیب و مُعجزہ های که خُدا از طریقِ اَزو دَ مینکلِ شُمو انجام دَد، اُو ره تَصَدیق کد. ^{۲۳} امی آدم دَ مُطابقِ نَقشہ که تَعیین شُد و خُدا از پیشِ مِیدَنست دَز شُمو تسلیم دَدہ شد و شُمو اُو ره دَ دِستِ مَرَدمایِ بے خُدا دَ صلیبِ مِیخکوب کده کُشتید. ^{۲۴} مگم خُدا اُو ره از عذابِ مَرگ خلاص کده دُوبارہ زنده کد، چرا که هیچِ اِمکانِ نَدَشْت که مَرگ اُو ره دَ چنگالِ خُو نِگاه کنه. ^{۲۵} چُون داوودِ بَیغمبر دَ بارہ مَسیحِ مَوگِیہ:

’ما خُداوند ره همیشه پیشِ رُویِ خُو حاضر مینگرُم؛

ازی که اُو دَ دِستِ راستِ مه یه، ما از جایِ خُو تکانِ نَمُوخورُم.

^{۲۶} امزیِ خاطرِ دلِ مه خوش آسته

و زبونِ مه خوشحالیِ مونه

و جان مه ام د امید زندگی مَوکنه،

^{۲۷} چُون تُو جان مَره دَ عالمِ مُرده ها ایله نَمُونی

و نَمیلی که مردِ وفادار تُو دَ قبر ایله شنه.

^{۲۸} تُو راهِ زندگی ره دَز مه یاد میدی

و قد حُصُور خُو مَره پُر از خوشی مونی.

^{۲۹} برارو، دَ اطمینانِ کاملِ دَز شَمو مَوگم که بابه کلون مو داوود مُرد و دَفن شد و قبر شی تا امروز دَ بَینِ ازمو مَوْجُود آسته. ^{۳۰} مگم او یگ پیغمبر بود و میدنست که خُدا قَسَم خورده قد شی قول دده که یکی از اولاده ازو ره دَ تَخْتِ پادشاهی شی بَشَنَدَنه. ^{۳۱} او آینده ره میدنست و دَ باره زنده شدنِ مسیح گفت که او دَ عالمِ مُرده ها نَمُومَنه و جَسَدِ شی ام دَ قبر گنَده نَمُوشه. ^{۳۲} پگ مو شاهدِ آستی که خُدا امی عیسی ره دُوباره زنده کد. ^{۳۳} پس او سربلند شده دَ دِستِ راستِ خُدا قرار گرفت و روحِ اَلْقُدُسِ وعده شده ره از آتِه آسمانی حاصل کده دَز مو بخشید. امی ره که شَمو مینگرید و مِیشنَوید نِعْمَتِ روحِ اَلْقُدُسِ آسته. ^{۳۴} چُون داوود پیغمبر دَ آسمو نرفت، مگم خود شی گفت:

’خداوند دَ مولای مه گفت:

”دَ دِستِ راستِ مه بشی

^{۳۵} تا دُشمنای تُو ره دَ تی پای تُو بندم.”

^{۳۶} پس تمام قومِ اسرائیل دَ یقین ای ره بُقامه که خُدا عیسی ره ام مولا و ام مسیح تعیین کده، امی عیسی ره که شَمو دَ صلیب میخکوب کدید.

^{۳۷} وختیکه مردم ای گپا ره شنید، اونا جگرخون شده از پترس و دیگه رسولا پرسان کد: ”برارو، آلی مو چیز کار کنی؟“ ^{۳۸} پترس دزوا گفت: ”هر کدم شَمو باید توبه کنید و دَ نامِ عیسی مسیح غسلِ تعمید بگیرید تا که گناهای شَمو بخشیده شنه و نِعْمَتِ خُدا، یعنی روحِ اَلْقُدُسِ ره حاصل کنید. ^{۳۹} چُون امی وعده بلده شَمو و بچکیچای شَمو و بلده تمام کسای که دُور آسته، دده شده، یعنی بلده تمام کسای که خداوند، خُدا ای مو اونا ره سُون خود کوی مونه.“ ^{۴۰} و پترس قد غدر توره های دیگه دزوا شاهدی دد و اونا ره نصیحت کده گفت: ”خودگون خُو ره ازی نسلِ شریرِ نجات بیدید.“ ^{۴۱} پس کسای که توره های پترس ره قبول کد غسلِ تعمید گرفت و دمزو روز تقریباً سیه هزار نفر دَ جَمِ ازوا اضافه شد. ^{۴۲} اونا یکسره دَ تعلیمِ رسولا گوش میدد، دَ بَینِ خُو رفاقت دشت، مراسمِ ثوته کدون نانِ اَخرِ عیسی مسیح ره دَ جای میورد و دوامدار دُعا مَوکد. ^{۴۳} پگ مردم ره بیم گرفتند، چُون مُعجزه های غدر و علامتِ های بزرگ دَ وسیله رسولا دَ مردم نشو دده موشد. ^{۴۴} تمام ایماندارا یگجای و دَ هر چیزی یگدیگه خُو شریک بود. ^{۴۵} اونا ملک و دارایی خُو ره سودا کده دَ هر کس دَ اندازه ضرورت شی تقسیم مَوکد. ^{۴۶} هر روز اونا دَ یگ دل دَ خانه خُدا جَم موشد و خانه دَ خانه مراسمِ ثوته کدون نانِ اَخرِ عیسی مسیح ره دَ جای میورد. اونا نان خُو ره دَ خوشی و دلِ پاک قتی خورده ^{۴۷} خُدا ره ستایش مَوکد و دَ دلِ پگ مردم شیرین شده مورفت. و خداوند هر روز تعدادِ مردمای نجات یافته ره دَ جَمِ ازوا اضافه مَوکد.

۳^۱ یگ روز ساعت سه بجه بعد از چاشت، د وخت دُعا، پترُس و یوحنا د خانه خدا رفت. ^۲ د او غیت یگ آدم که از کوره آبه خُو لنگ د دنیا آمدد، آورده شد. امو آدم ره مردم هر روز د خانه خدا د دم درگه که د نام «نوربند» بود، می ایشت تا از مردمای که د خانه خدا میمد، خیرات طلب کنه. ^۳ وختی او نفر پترُس و یوحنا ره دید که اونا میخایه د خانه خدا داخل شه، او ازوا خیرات طلب کد. ^۴ لیکن پترُس و یوحنا سون شی تیز توخ کده گفت: «سون ازمو سیل گوا!» ^۵ گدايگر لنگ سون ازوا توخ کد و توقع دشت که ازوا یگو چیز بگیره. ^۶ مگم پترُس د زشی گفت: «ما طلا و نقره ندرم، ولی چیزی که درم دز تو میدم: د نام عیسی مسیح ناصری، باله شو و راه بوروا!» ^۷ و پترُس از دست راست ازو گرفته او ره از جای شی باله کد. بجلکا و پایای شی قوری قوت پیدا کد ^۸ و او وخت د سر پای خو ایسته شده دگشتو شد. وختیکه او قد ازوا د خانه خدا داخل موشد، او راه مورفت و قرتک و خیزک زده خدا ره حمد و ثنا موگفت. ^۹ وختی تمام مردم دید که او راه موره و خدا ره ستایش مونه، ^{۱۰} اونا او ره شینخت که او امو آدم آسته که د دم درگه «نوربند» خانه خدا مییشت و خیرات طلب موکد. پس اونا از کاری که قد ازو شدد، تعجب کد و حیرو مند.

^{۱۱} د حالیکه او خود ره د پترُس و یوحنا چسبندد، تمام مردم یگجای طرف برنده که برنده سلیمان گفته موشد، دَوید و حیرت زده د گرد ازوا جم شد. ^{۱۲} وختی پترُس امی کار مردم ره دید او دزوا گفت: «ای مردای اسرائیلی، چرا د ای کار تعجب مونید و سون مو د دقت توخ مونید، فقط بگی که مو د قدرت و دینداری خود خُو ای آدم ره دگشتو آورده بشی؟» ^{۱۳} خدای ابراهیم، اسحاق و یعقوب، یعنی خدای بابه کلونای مو، خدمتگار خُو عیسی ره سر بلند کد، امو ره که شمو د دست پیلاتس تسلیم کدید تا د مرگ محکوم شه، اگرچه پیلاتس میخواست او ره ایله کنه، مگم شمو او ره د حضور پیلاتس رد کدید. ^{۱۴} دزی رقم شمو شخص مقدس و عادل ره انکار کدید و خاستید که د جای ازو یگ مرد قاتل بلده شمو آزاد شه. ^{۱۵} شمو سرچشمه زندگی ره کشتید، لیکن خدا او ره از بین مرده ها زنده کد و مو شاهد ازی آستی. ^{۱۶} امی آدم ره که شمو مینگرید و مینخشید د وسیله ایمان خُو د نام عیسی قوت ایسته شدو ره پیدا کده. ارے، نام عیسی و ایمان دزوا امی آدم ره کاملاً شفا دده و ای فعلاً د پیش روی پگ شمو ایسته یه. ^{۱۷} برارو، ما میدنم که رفتار شمو و رهبرای شمو از روی نادانی بوده. ^{۱۸} مگم خدا پیش از پیش از زبون پیغمبرای خُو پیشگویی کده بود که مسیح باید رنج بنگره و دمزی رقم پیشگویی پوره شد. ^{۱۹} پس توبه کنید و سون خدا پس بیید تا گناه های شمو پاک شه ^{۲۰} و وختای راحتی و تازگی از طرف خداوند نصیب شمو شه و خدا، مسیح وعده شده یعنی عیسی ره دز شمو ری کنه. ^{۲۱} ولی او باید د عالم باله بمنه تا زمانی که تمام چیزا تازه و نو شه، امو رقم که خدا غدر وخت پیش از دان پیغمبرای مقدس خُو اعلان کدد. ^{۲۲} چون موسی پیغمبر گفت: «خدایم، خدای شمو یگ پیغمبر ره که رقم ازمه وری آسته، از مینکل برارون خودون شمو تعیین مونه و هر چیزی که او دز شمو موهیه شمو باید گوش کنید. ^{۲۳} هر کسی که از آید امزو پیغمبر نشنه، او کاملاً از قوم خُو ریشه کن موشه.» ^{۲۴} و تمام پیغمبرا از سموئیل گرفته تا دیگه پیغمبرای که بعد ازو آمده، د باره امزی روزا پیشگویی کده. ^{۲۵} شمو اولاده پیغمبرا آستید و د عهدی که خدا قد بابه کلونای شمو بسته کد، شریک آستید. چون خدا د ابراهیم گفت: «تمام مردم روی زمی از نسل از تو خیر و برکت مینگره.» ^{۲۶} امزی خاطر خدا خدمتگار خُو عیسی ره سر پای کده اول او ره پیش از شمو ری کد تا شمو ره خیر و برکت دده هر کدم شمو ره از راه های شیطانی شمو پس بیره.»

پترُس و یوحنا د برابر شورای یهود

۴^۱ اونا قد مردم درو توره موگفت که پیشوايو و قومندان محافظین خانه خدا و بعضی از صدوقی ها د سر ازوا آمد. ^۲ اونا غدر قار بود، چراکه پترُس و یوحنا د مردم تعلیم میدد و اعلان کده موگفت که «د نام عیسی مرده ها از مرگ دوباره زنده موشه.» ^۳ پس اونا ره

دستگیر کرده تا روزِ دیگر دَ بَنَدی خانه آندخت، چراکه اُمُو عَیتِ شام بُود. ^۴ مگم غدر کسای که پیغام ره شنید، ایمان اُورد و تعدادِ ایماندارای مَرَد دَ حُدودِ پنج هزار نفر رسید. ^۵ روزِ دیگر شی رهبر، ریش سفیدا و عالِمای دین دَ اورشلیم جَم شد. ^۶ پیشوای اعظم دَ نام حنّا قد قیافا، یوحنا، سِکندر و دیگره نفرای که پگ ازوا از خانوارِ پیشوای اعظم بُود، ام دَ اُونجی حُضور دشت. ^۷ اونا پترُس و یوحنا ره دَ غولِ مجلسِ اُورده ازوا سَوال کد: ”شُمُو دَ چی قُدرت و دَ نامِ کِی امی کار ره کدِید؟“ ^۸ اوخته پترُس از روحِ اَلقُدس پُر شده دَزوا گُفت: ”آی رهبر و ریش سفیدای قوم، ^۹ اگه امروز از خاطرِ کارِ نیکِ که دَ حقِ یگ آدم لنگ انجام دده شده از مو بازخواست موشه و پُرسان موشه که چی رقم ای آدم شفا یافته، ^{۱۰} بیلید که دَ پگ از شُمُو و دَ تمام قومِ اسرائیل معلوم شنه که ای آدم دَ نامِ عیسیٰ مسیحِ ناصری که شُمُو او ره دَ صلیب میخکوب کدِید، ولے خُدا او ره دُوباره زنده کد، جور و تندرُست دَ پیش شُمُو ایسته یه. ^{۱۱} امی عیسیٰ سَنگی که شُمُو اُستاکارا دُور پورته کدِید،

سنگِ مَهمِ تادو شده.

^{۱۲} غیر از او هیچ کسِ دیگره نجات دده نَمیتنه، چُون دَ تِی آسمو هیچ نامِ دیگره دَ بَینِ مَرُدُم دده نَشده که مو دَ وسیله ازو نجات پیدا کنی.

^{۱۳} وختیکه اونا دلیری پترُس و یوحنا ره هُوش کد و فامید که اونا آدمای ناخنده و بی سواد آسته، حَیرو مند و شینخت که اونا قد عیسیٰ بُوده. ^{۱۴} مگم وختی اونا آدم شفا یافته ره دَ پالوی پترُس و یوحنا دید، دَ خِلافِ ازوا هیچ چیز گُفته نَتست. ^{۱۵} پس امر کد که اونا از مجلسِ شورا بُر شنه و خودگون شی قد یگِ دیگره خُو دَ مشوره شد. ^{۱۶} و گُفت: ”قد ازی آدمای چی کار کنی؟ چُون امی مُعجزه کته که دَ وسیله ازوا انجام شده، تمام مَرُدُم اورشلیم از شی خبر آسته و مو ام انکار نَمیتنی. ^{۱۷} مگم بلده ازی که امی گیا دَ مینکلِ مَرُدُم کلوتر تیت نَشنه، مو باید اونا ره اخطار بدی که دَ نامِ عیسیٰ دیگره قد هیچ کس گپ نزنه.“ ^{۱۸} پس اونا ره دُوباره دَ مجلسِ طلب کده گُفت: ”دیگره هرگز دَ نامِ عیسیٰ گپ نزنید و تعلیم نَدید!“ ^{۱۹} لیکن پترُس و یوحنا دَ جوابِ ازوا گُفت: ”خودون شُمُو قضاوت کنید که دَ نظرِ خُدا کدم چیز دُرست آسته: اطاعت از خُدا یا اطاعت از شُمُو؟“ ^{۲۰} مو از گُفتونِ چیزای که دیدے و شنیدے نَمیتنی که دان خُو ره بند کنی.

^{۲۱} پس از تهدیدِ کلو اونا ره آزاد کد، چُون بلده سزا دَدونِ ازوا کدم دَلیل پیدا نَتست و ام بخاطرِ مَرُدُم، چرا که تمام مَرُدُم خُدا ره بلده چیزی که واقع شده بُود، شکر مَوگُفت، ^{۲۲} چُون آدمی که مُعجزه شفا دَ حق شی انجام شد، عُمَر شی از چِل سال کلوتر بُود.

^{۲۳} وختیکه پترُس و یوحنا ایله شد، اونا دَ پیشِ دوستای خُو رفت و چیزای ره که پیشوایون بُزرگ و ریش سفیدا دَزوا گُفتد، دَ دوستای خُو نقل کد.

^{۲۴} وختی ایماندارا امی تورا ره شنید، اونا یگجای آواز خُو ره بلند کد و دَ پیشِ خُدا دُعا کده گُفت: ”آی خُداوندِ قادرِ مُطلق، آی خالِقِ آسمو و زمی و دریا و هر چیزی که دَزوا موجود آسته، ^{۲۵} تُو دَ وسیله روحِ اَلقُدس از زبونِ بابَه کلون مو داوود خِدمتگار خُو گُفتی:

’چرا مَلتِ ها شورِش مونه

و طایفه ها نَقشه های باطلِ میکشه؟

^{۲۶} پادشایونِ دُنیا باله شده و حُکمرانا یگدست شده

دَ ضِدِّ خُداوند و دَ ضِدِّ مَسِيحِ شِي قَرارِ گِرِفْتِه؟

^{۲۷} واقعاً، ای چیزا دَمزى شارُخ دَد: هيروديس پادشاه و پُنطِيوس پيلاثُس حُكمرانِ قَدِ مَرُدُمایِ غَيرِ يَهُودِ و بنیِ اسراييل دَ خِلافِ خِدْمَتگارِ مُقَدَّسِ تُو عيسیٰ که تُو اُو رِه اِنْتِخابِ کدی يَگَدِسْتِ شُد، ^{۲۸} تا هر چيزی رِه که قُدْرَتِ و اِرادِه اَز تُو پيش از پيش تَعيين کُد، پُورِه کَنه. ^{۲۹} و آلی، ای خُداوند، مَتَوَجِه تَهْدِيدایِ اَزوا شُو و دَ خِدْمَتگارایِ خُو جُرأتِ کَامِلِ بَدیِ تا پَيغامِ تُو رِه اِعلانِ کَنه، ^{۳۰} دَ حَالِيکِه دِسْتِ خُو رِه بَلَدِه شِفا دَدُو دِرَازِ مُونیِ و مُعْجَزِه هَا و چيزایِ عَجيبِ دَ نَامِ خِدْمَتگارِ مُقَدَّسِ خُو عيسیٰ نِشُو مِيدی. ^{۳۱} و خَتِيکِه اُونَا از دُعا کدو خِلاصِ شُد، اَمُو خانِه که اُونَا دَرِشِي جَم بُوْد لِرِزیدِ و پَگِ اَزوا از رُوحِ اَلْقُدَّسِ پُر شُدِه پَيغامِ خُدا رِه دَ دَليریِ دَ مَرُدُم رَسَد.

^{۳۲} تمامِ ايماندارا يَگِ دِلِ و يَگِ نَظَرِ بُوْد و هِيچِ کَسِ دارايیِ خُو رِه از خُودِ خُو نَمِيدَنِسْت، بَلْکِه پَگِ شِي دَ دارايیِ يَگَدِيگِه خُو شَرِيگِ بُوْد. ^{۳۳} رَسُوْلَا دَ بارِه زَنده شُدونِ مَولا عيسیٰ قَدِ قُدْرَتِ کَلو شَاهِدِي مِيدَد و فَيضِ-و-بَرکَتِ کَلو دَ سَرِ پَگِ اَزوا بُوْد. ^{۳۴} دَ مِينکَلِ اَزوا هِيچِ کَسِ مُحتاجِ نَبُوْد، چِرا که هَر کُدُمِ شِي زَمِي يا خانِه که دَشْت، سَودا مَوکدِ و پَيسِه شِي رِه اُورْدِه. ^{۳۵} دَ رَسُوْلَا تَسْلِيمِ مُوکدِ تا دَ هَر کَسِ دَ اِنْدازِه ضَرُورَتِ شِي تَقْسِيمِ شَنه. ^{۳۶} دَمزى رَقْمِ يوسُفِ که از طايِفِه لَوى و مَتَوَلَدِ قَبِرَسِ بُوْد و رَسُوْلَا اُو رِه «بَرنابا» يَئِنِي «تَشويقَگر» مُوگَفْت، ^{۳۷} يَگِ ثَوْتِه زَمِينِ خُو رِه سَودا کدِ و پَيسِه شِي رِه اُورْدِه دَ پيشِ پايِ رَسُوْلَا ايشْت.

دروغِ حانیا و سَفیره

۵ ^۱ مَگمِ يَگِ نَفَرِ دَ نَامِ حانیا قَدِ خاتُونِ خُو سَفیره يَگِ ثَوْتِه زَمِي رِه سَودا کدِه ^۲ يَگِ مِقْدارِ پَيسِه شِي رِه دَ مَشَوْرِه خاتُونِ خُو نِگاهِ کدِ و باقیِ مَنده شِي رِه اُورْدِه دَ پيشِ پايِ رَسُوْلَا ايشْت. ^۳ اَوخْتِه پَتْرُسِ گَفْت: «حانیا، چِرا ايشْتِي شَيْطُو دَ دِلِ تُو جايِ بَگِيَرِه تا دَ رُوحِ اَلْقُدَّسِ دروغِ بَگِي و يَگِ مِقْدارِ پَيسِه زَمِي رِه نِگاهِ کَنِي؟» ^۴ دَ غَيتِيکِه زَمِي سَودا نَشُدِه بُوْد، اَيَا مالِ خُودِ تُو نَبُوْد؟ و بَعْدِ اَزو که سَودا شُد، اَيَا اِخْتِيارِ پَيسِه شِي رِه نَدَشْتِي؟ پَسِ چِرا اِي چيزا رِه دَ دِلِ خُو جايِ دَدِي؟ تُو تَهْا دَزِ مَوِ دروغِ نَگَفْتِي، بَلْکِه دَ خُدا مِ دروغِ گَفْتِي. ^۵ اَمِي که حانیا اِي گِيا رِه شِينيد، اُو دَ زَمِي اُفْتَدِ و دَمِ شِي بُر شُد. و تَمَامِ کَسايِ که دَ بارِه اَمزِي واقِعِه شِينيد غَدْرِ تَرَسِ کَنه دَ بِلِه اَزوا قَرارِ گِرِفْت. ^۶ بَعْدِ اَزو جَوانا بالِه شُدِه اُو رِه دَ کَفنِ پيچِ کدِ و دَ بَرُو بَرْدِه دَفنِ کد.

^۷ تَقْرِيباً سِه ساعْتِ بَعْدِ خاتُونِ شِي که اَزِي واقِعِه بِي خَبَرِ بُوْد، دَ اُونَجِي اَمَد. ^۸ پَتْرُسِ اَزو پُرْسِيد: «دَزِ مِه بَگِي، اَيَا شَمُو زَمِينِ خُو رِه واقِعاً دَمزِي قِيَمَتِ سَودا کَدِيد؟» اُو گَفْت: «اَرِي، دَمزِي قِيَمَتِ.» ^۹ پَتْرُسِ دَرُو گَفْت: «چَطُورِ شَمُو يَگَدِسْتِ شَدِيدِ تا رُوحِ خُداوند رِه آَرَمائِشِ کُنِيد؟ اَوْنِه، کَسايِ که شُوي تُو رِه دَفنِ کدِه، پايایِ اَزوا دَ دَانِ دَرِگِه رَسِيدِه و اُونَا تُو رِه اَمِ مَوبَرِه.» ^{۱۰} دَ اَمزُو لَحْظِه اُو اَمِ دَ پيشِ پايِ پَتْرُسِ چِپِه شُدِه مَرُد. و خَتِيکِه جَوانا داخِلِ خانِه شُد، دِيدِ که اُو اَمِ مَرْدِه. پَسِ جِنازِه شِي رِه بَرْدِه دَ پَالُوِي شُوي شِي دَفنِ کد. ^{۱۱} تَمَامِ جَماعَتِ ايماندارا و کَسايِ که دَ بارِه اَمزِي واقِعِه هَا شِينيد، دَ بِلِه اَزوا غَدْرِ تَرَسِ کَنه قَرارِ گِرِفْت.

^{۱۲} غَدْرِ مُعْجَزِه هَا و چيزايِ عَجيبِ دَ وَسِيلِه رَسُوْلَا دَ مِينکَلِ مَرُدُمِ اِنجامِ دَدِه مُوشَدِ و تَمَامِ ايماندارا دَوا مَدارِ دَ «بَرَنْدِه سَلِيمان» جَمِ مُوشَد. ^{۱۳} مَگمِ هِيچِ کَسِ دِيگِه غَيرِ از ايماندارا جُرأتِ نَدَشْتِ که قَدِ رَسُوْلَا يَگَجايِ شَنه، لِيکِنِ مَرُدُمِ اُونَا رِه غَدْرِ اِحْتِرامِ مُوکد. ^{۱۴} وَلِي بَازِمِ تَعْدادِ کَلونِ مَرْدَا و خاتُونُو دَ جَمِ ايماندارايِ مَولا عيسیٰ اِضافِه شُدِه مَورَفْت. ^{۱۵} کَارِ دَ جايِ رَسِيدِ که مَرُدُمِ نَاجورايِ خُو رِه دَ کُوجِه هَا مَيُورْدِ و دَ بِلِه چارپايیِ هَا و توشکا مِي ايشْتِ تا و خَتِيکِه پَتْرُسِ تيرِ شَنه حِدِ اَقْلِ سايِه شِي دَ بِلِه يَگُونِ اَزوا بَقْتِه و اُونَا شِفا پيدا کَنه. ^{۱۶} اِمچَنانِ جَمعِيَتِ کَثِره مَرُدُمِ از اَعْيَلايِ اَطرافِ اورشَلِيمِ جَمِ مُوشَدِ و نَاجورا و جِنْدِي هَايِ خُو رِه مَيُورْدِ و پَگِ اَزوا شِفا پيدا مُوکد.

^{۱۷} مَگمِ پيشوايِ بُرْگِ و هَمْدِستايِ شِي که از فِرْقِه صِدُوقِيا بُوْد، از حَسَدِ دَ جَوشِ اَمَد. ^{۱۸} و رَسُوْلَا رِه دِسْتِگِيرِ کدِه دَ بَنديِ خانِه عُمُومي

آندخت. ^{۱۹} لیکن دَ امزُو شاوِ ملایکه خُداوند درگه های بَندی خانه ره واز کد و اونا ره بُر کده گُفت: ^{۲۰} ”دَ خانه خُدا بورید و دَ اُونجی ایسته شُدّه تمامِ پیغامِ امزی زندگی نوره مُکَمَل دَ مرَدُمِ اِعلانِ کُنید.“ ^{۲۱} اونا امی تورا ره شینید و صَباحِ گاه دَ خانه خُدا داخلِ شُدّه دَ تعلیمِ دَدو شروع کد.

وختیکه پیشوای اعظمِ قد تمامِ دار-و-دسته خُو جَم شُد و اونا پگِ اعضای شورای یهود و ریش سفیدای بَنی اسرائیل ره کوی کد، اوخته چند نفر ره دَ بَندی خانه ربی کد تا رسولا ره گِرِفته بیره. ^{۲۲} مگم وختی مامورا دَ بَندی خانه رسید، اونا ره دَ اُونجی پیدا نَتَنست. اوخته مامورا پس آمد و دَزوا خبر دده گُفت: ^{۲۳} ”درگه های بَندی خانه مُکَمَل کیب بُود و پیره دارا دَ دمِ درگه ها پیره داری مُوکد. مگم وختیکه اُونجی ره واز کدی، هیچ کس ره دَ منه شی پیدا نَتَنستی.“ ^{۲۴} قومندانِ مُحافِظینِ خانه خُدا و پیشوایون بزرگِ امی توره ها ره شینید، اونا لال شُدّه مند که ”آخِرِ ازی چی موشه؟“ ^{۲۵} دَ امزُو لَحظه یگ نفر خبر اُورده گُفت: ”امو کسای ره که شَمُو دَ بَندی خانه آندخته بُودید، دَ خانه خُدا ایسته شُدّه و دَرُو دَ مرَدُمِ تعلیمِ میدیه.“ ^{۲۶} اوخته قومندانِ قد پیره دارا رفت و اونا ره بدونِ جبر-و-سِتَم اُورد، چُون اونا میترسید که مرَدُمِ اونا ره بخاطرِ رسولا سنگسار نکنه. ^{۲۷} پس اونا ره اُورده دَ پیشِ شورا ایسته کد و پیشوای اعظمِ ازوا پُرسان کده گُفت: ^{۲۸} ”آیا دَز شَمُو سخت حُکمِ نکدی که دَ ای نامِ دیگه تعلیمِ ندید؟ لیکن شَمُو تمامِ شارِ اورشلیم ره قد تعلیمِ خُو پُر کدید و قصدِ دَرید که خُونِ ازی آدم ره دَ گردونِ ازمو بندزید!“ ^{۲۹} پترس و دیگه رسولا دَ جوابِ ازوا گُفت: ”مو باید از خُدا اطاعتِ کنی، نه از انسان.“ ^{۳۰} خُدا ی بابَه کلونای مو امو عیسی ره که شَمُو دَ صلیبِ باله کده کُشتید، دُوباره زنده کد. ^{۳۱} خُدا او ره سر بلند کد و دَ دستِ راستِ خُو شنده سرور و نجات دهنده تعیین کد تا دَ قومِ اسرائیل فرصتِ بدیه که توبه کنه و گناهای شی بخشیده شه. ^{۳۲} مو شاهدای امزی چیزا آستی، امو رقمِ که روحِ اَلقُدس ام شاهدِ آسته و خُدا روحِ اَلقُدس ره دَ امزُو کسای دده که از شی اطاعتِ مُوکنه.“

^{۳۳} اعضای شورا از شیندونِ امزی توره ها دَ سرِ قار آمده قصد کد که اونا ره بکُشه. ^{۳۴} لیکن دَ شورا یگ نفر فریسی دَ نامِ گملائیل که یگ عالمِ دین بُود و پگِ مرَدُمِ دَرشی کلو احترامِ دشت، ایسته شُدّه امر کد که رسولا ره بلده چند لَحظه دَ بُرو بُر کنه. ^{۳۵} بعد ازو دَ نغزای شورا گُفت: ”او مردای اسرائیل، چیزی ره که شَمُو قصدِ دَرید دَ حقِ امزی مرِدا انجامِ بدید دَ باره شی احتیاطِ کُنید، ^{۳۶} چرا که چند وخت پیش یگ نفر دَ نامِ تیودا باله شُدّه ادعا کد که ’ما آدمِ بزرگِ آستَم‘ و تقریباً چار صد نفر ام پیرو ازو شُد؛ لیکن خود شی کُشته شُد و پیروای شی تیت پَرَک شُد و او دَ هیچ برابر شُد. ^{۳۷} بعد ازو، دَ دورونِ روزای سرشماری یگ شخصِ دَ نامِ یهودای جلیلی باله شُد و یگ دُل ره رهبری کده شورش کد. او ام کُشته شُد و تمامِ پیروای شی تیت پَرَک شُد. ^{۳۸} و آلی دَز شَمُو مُوگم که دزی آدما کار ندشته بشید و اونا ره ایله کنید، چُون اگه نقشه و کار ازوا از انسان بشه، خود بخود ناکام موشه. ^{۳۹} لیکن اگه از طرفِ خُدا بشه، شَمُو نمیتنید که دمِ روی ازوا ره بگیریید. احتیاطِ کُنید، نَشنه که شَمُو خود ره قد خُدا دَ جنگِ بندزید!“

اونا پندِ ازو ره قبول کد. ^{۴۰} و رسولا ره اُورده قمچی زد و امر کد که دَ نامِ عیسی دیگه توره نگیه. بعد ازو اونا ره ایله کد. ^{۴۱} رسولا از شورا بُرو بُر شُد و خوشحالی مُوکد، چُون اونا لایقِ ازی شینخته شُد که بخاطرِ نامِ عیسی توهین-و-تحقیر شه. ^{۴۲} اونا از تعلیمِ دَدو دستِ نکشید، بلکه هر روز دَ خانه خُدا و ام خانه دَ خانه وعظِ مُوکد که عیسی امو مسیحِ وعده شده آسته.

انتخابِ هفتِ خِدْمَتگارِ نیکِ نام

۶ دَمزُو روزا وختیکه تعدادِ ایماندارا کلو شُدّه ربی بُود، یهودیای یونانی زبو از یهودیای عبرانی زبو گله کد که دَ خاتونوی بیوه یونانی زبو دَ تقسیمِ خوراکِ روزانه بیتوجهی موشه. ^۲ پس امو دوازده رسولِ تمامِ یارا ره کوی کده گُفت: ”ای دُرستِ نبیه که مو از خاطرِ وظیفه نان دَدو دَ تعلیمِ دَدونِ کلامِ خُدا کم توجّهی کنی. ^۳ پس آی برارو، از بینِ خودونِ خُو هفتِ مردِ نیکِ نام، پُر از روحِ اَلقُدس و پُر

از حکمت ره اِنتخابِ کُنید تا که اونا ره بلده امزی کار مُقَرَر کنی. ^۴ بعد ازو مو وخت خُو ره دَ دُعا و دَ تعلیمِ کلامِ خُدا مَصْرَفِ مُونی. ^۵ پس تمامِ جماعتِ ای پیشنهاد ره قبولِ کد و اینی نفر ره اِنتخابِ کد: اِستیفان، مَرَدی که پُر از ایمان و روحِ اَلْقُدس بُود، فِیلِیس، پروخورس، نیکانور، تیمون، پَرمیناس و نیکولاوئس از شارِ اَنطاکیه که از سابقِ دینِ یهود ره قبولِ کده بُود. ^۶ اوخته جماعتِ امی هفت نفر ره دَ رُسولا پیشِ کد و رُسولا دِستایِ خُو ره دَ بله ازوا ایشته دُعا کد. ^۷ و کلامِ خُدا روز دَ روز دَ بَینِ مَرَدَمِ تیتِ مُوشد و تعدادِ پِیروا دَ اورشلیم هر روز کلو شده مورفت و تعدادِ کَلونِ پیشوايو ام تابعِ ایمان دَ عیسیٰ مسیح شد.

دستگیر کدو و کشتونِ اِستیفان

^۸ اِستیفان که پُر از فیض و قوتِ خُدا بُود، دَ بَینِ مَرَدَمِ چیزایِ عَجیب و مُعجزه ها انجام دَد. ^۹ مگم یگ تعدادِ یهودیا از جماعتی که دَ نامِ «جماعتِ آزادگان» مشهور بُود و از قیروان و سِکندریه و یگ تعدادِ شی از قیلیقیه و آسیا بُود، باله شده قد اِستیفان جَر-و-بَحْث ره شروع کد. ^{۱۰} مگم اونا تاب آورده نَتَنِست، چرا که او قد حکمت و قُدرتِ روحِ توره مُوگفت. ^{۱۱} پس اونا چند نفر ره وادار کد که بگیه: «مو شینیدی که اِستیفان دَ ضِدِ مُوسی و خُدا تورایِ کُفر آمیز مُوگفت.» ^{۱۲} دَمزی رقمِ اونا مَرَدَم، ریش سفیدا و عالِمایِ دینِ یهود ره دَ شورشِ اُورد و اونا دَ سرِ اُزوا آمده او ره دستگیر کد و بلده محاکمه کدو دَ پیشِ شورا بُرد. ^{۱۳} اونا شاهدایِ دروغی تیار کد کدو گفت: «ای نفر یکسره دَ ضِدِ امزی جایِ مُقَدَّس و دَ ضِدِ شریعتِ توره مُوگه. ^{۱۴} مو دَ گوشِ خُو شینیدی که مُوگفت: عیسیایِ ناصری امی جای ره خرابِ مُونه و رَسَم-و-رَواجی ره که از مُوسی بلده ازمو منده، تغیر میدیه.» ^{۱۵} تمامِ کسایِ که دَ امزو شورا حاضر بُود، چیمایِ خُو ره دَ اِستیفان دوختد و دید که رُوی شی رقمِ رُوی ملایکه آلی شد.

V ^۱ اوخته پیشوایِ اعظم از اِستیفان پُرسان کد: «آیا امی چیزا راست آسته؟» ^۲ اِستیفان دَ جوابِ شی گُفت: «آی پرارو و آته گو، گوش کُنید! وختیکه بابه کَلون مو اِبراهیم دَ بَینِ اَلنَهَرینِ زندگی مُوگد و تا او غیت دَ حَران کوچِ نکده بُود، خُدا ی پُر جلالِ دَرُو ظاهر شده ^۳ گُفت: 'وطن و قومایِ خُو ره ایله گو و دَ سرزمینی بورو که دَز تُو نِشو میدیم.' ^۴ پس اِبراهیم از سرزمینِ کلدانیا کوچِ کد و دَ حَران جای-د-جای شد. بعد از مرگِ آته شی خُدا او ره دَ امزی سرزمی که شَمو امروز دَ بله شی زندگی مُونید کوچِ دلجی کد. ^۵ ولے دَ امزو زمانِ خُدا حتی یگ جای پایِ امزی سرزمی ره ام دَرُو میراث نَدَد. مگم او دَ اِبراهیم قول دَد که خود شی ره و بعد از او اولاده شی ره صاحبِ امزی زمی جور کنه، اگرچه اِبراهیم دَ او غیت هیچ اولاد نَدشت. ^۶ خُدا دَ اِبراهیم اینی رقمِ گُفت: 'اولاده تُو دَ یگ مُلکِ دیگه بَحِثِ بیگنه زندگی مُونه. مَرَدَمِ امزو مُلکِ اونا ره دَ مَدَتِ چار صد سال دَ غلامیِ اَندخته عذابِ مُونه. ^۷ لیکن ما اُمو مِلتِ ره که اونا ره دَ غلامی میندزه، جَزا میدم.' و خُدا گُفت: 'بعد ازو اونا اُزرو سرزمی بُر موشه و مَره دَ امزی جای عبادتِ مُونه.' ^۸ دَ امزو غیت خُداوند حُکمِ ختنه ره دَ عِنوانِ نشانیِ عهدِ خُو دَ اِبراهیم دَد تا که یگ نشانیِ عهد و قول دَ بَینِ ازوا بشه. پس اِبراهیم، وختیکه باچه شی اِسحاق پیدا شد، او ره دَ روزِ هشتمِ ختنه کد. اِسحاق آته یعقوب شد و یعقوب صاحبِ دوازده باچه شد که هر کدمِ ازوا کته یگ اولادِ بابه شد.

^۹ باچه هایِ یعقوب قد یوسف برارِ خُو همچشمی پیدا کد و او ره سودا کد که دَ مصر بُرده شنه، لیکن خُدا قد یوسف بُود ^{۱۰} و او ره از تمامِ غم و رنجِ هایِ شی نجات دَدَه دَ پیشِ فِرعونِ پادشاهِ مصر حکمت و عِزَت دَد. پس پادشاه او ره حاکمِ مصر و رئیسِ تمامِ دَرَبارِ خُو تعیین کد. ^{۱۱} اوخته دَ تمامِ سرزمینِ مصر و کِنعانِ قحطی شَدید و رنج-و-مُصیبتِ کته آمد، دَ اندازه که بابه کَلونایِ مونا نانا پیدا نَمِیتَنِست. ^{۱۲} وختی یعقوب شینید که دَ مصر غله یافت موشه، او دَفَعه اولِ بابه کَلونایِ مو ره دَ اُونجی ریی کد تا غله بخره. ^{۱۳} دَفَعه دَوَمِ که اونا رفت، یوسف خود ره دَ برارایِ خُو شَنختند و فِرعون از اصل-و-نَسَبِ یوسف خبر شد. ^{۱۴} بعد ازو یوسف نفر ریی کد تا آته خُو یعقوب ره قد تمامِ خانوارِ شی طلب کنه که جُمَله ازوا هفتاد و پنج نفر بُود. ^{۱۵} دَ امزی رقمِ یعقوب کوچِ کده دَ مصر رفت و او و بابه کَلونایِ مو دَ اُمونجی قوت کد. ^{۱۶} جنازه ازوا ره پس دَ شیکم بُرد و دَمزو قبرستو که اِبراهیم از باچه هایِ حَمور دَ شیکم خَریدد،

۱۷ وختی زمان پوره شُدون قولِ خُدا که قد ابراهیم کُدد نزدیک مُوشد، تعدادِ قومِ مو دِ مصرِ غَدِرِ کَلو شُدِه مَورَفَت، ۱۸ تا زمانی که یگ پادشاهِ دیگه که یوسف ره نَمینَخشیدِ حاکِمِ مصر شد. ۱۹ ای پادشاهِ قد قومِ مو دِ چَل-و-نَیرَنگِ رفتارِ کد و بابه کَلونایِ مو ره اوقَسِ مَجبُورِ کد که نَلغِه های خُو ره دِ سِرِ راهِ بیلِه تا بُمَرِه. ۲۰ دَمَزو غَیتِ مُوسی دِ دُنیا اَمَد. او دِ نَظَرِ خُدا یگِ نَلغِه نُورِیند بُود و فقط سِه ماه دِ خانِه آتِه خُو پَرورِش شد. ۲۱ وختیکه اونا او ره دِ بَرُو ایشَت، دُخترِ فِرَعون او ره از اُونجی گِرِفت و مِثَلِ اولادِ خودِ خُو تَربیه کد. ۲۲ مُوسی دِ مَطابِقِ تمامِ عِلْم-و-فرهنگِ مِصرِیا تَربیه شُد و دِگفتار و کِرِدارِ قوی بُود.

۲۳ وختیکه او چَل ساله شُد، یگ روز دِ دِلِ شی گشت که دِ دیدونِ برارایِ خُو، یعنی بَنیِ اِسرائیلِ بورِه. ۲۴ اوخته او رفت و دید که قد یکی امزُو اِسرائیلیِ ها بدرفتاریِ مُوشِه. پس مُوسی دِ دِفاعِ امزُو نَفرِ اِسرائیلیِ باله شُدِه نَفرِ مِصریِ ره کُشت. ۲۵ مُوسی فِکِرِ کد که برارایِ اِسرائیلیِ شی مُوفامِه که خُدا او ره بَلدِه نِجاتِ ازوا رِی کده، مگم اونا نَمُوفامید. ۲۶ روزِ دیگِه شی دُو نَفرِ اِسرائیلیِ ره دِ حالِ جنگِ دید و کوشِشِ کد که اونا ره آشتیِ بَدیه، اوخته دَزوا گُفت: 'او اَلِیگو، شَمو قد یگدِیگِه خُو برارِ اَسْتید؛ چرا دِ بَینِ خُو جنگ-و-جَنجالِ مُونید؟' ۲۷ لیکن اَمُو نَفرِ که قد هم تَبارِ خُو بَدیِ مُوکد، مُوسی ره پس تیلِه دَدِه گُفت: 'تُو ره کِی دِ سِرِ ازمو حاکِم و قاضیِ تعیینِ کده؟' ۲۸ آیا میخاهی که مَرِه ام رِقَمِ امزُو مِصریِ اَلی بُکُشی که دِپروزِ کُشتی؟' ۲۹ اوخته مُوسی بَخاطِرِ امزیِ توره دُوتا کده بَحِیثِ بَیگنه دِ سرزمینِ مِدیانِ جای-د-جای شُد و دِ اُونجیِ صَاحِبِ دُو باچِه شُد.

۳۰ چَل سال بعد یگ ملایکه دِ بیابونی که نزدیکِ کوهِ سِینا بُود، دِ اَلَنگِه آتِش از یگ بُوئِه دِ مُوسیِ ظاهِرِ شُد. ۳۱ مُوسی از دیدونِ امزیِ مَنظَرِه تَعَجُّبِ کد. وختی نزدیکِ رفت که اُونجیِ ره توخ کنه، آوازِ خُداوندِ اَمَدِه گُفت: ۳۲ 'ما خُدايِ آتِه گون تُو اَسْتُم، خُدايِ اِبْرَاهیم، اِسحاق و یَعقُوب.' مُوسی از ترس دِ لَرزِه اَمَد و جُرأتِ نَکد که سُون بُوئِه توخ کنه. ۳۳ اوخته خُداوندِ دَزو گُفت: 'کوشَرِه های خُو ره از پایِ خُو بَر کُو، چُون امی جای که تُو دِ بِلِه شی ایسته بی، زمینِ مُقَدَّسِ اَسْتِه. ۳۴ ما رَنج-و-عَمِ قومِ خُو ره که دِ مِصرِ اَسْتِه دیدیم و ناله های ازوا ره شَیندیم و اَمَدیم تا که اونا ره نِجاتِ بَدَم. اَلی بیه که تُو ره دِ مِصرِ رِی کَنم.' ۳۵ اَمُو مُوسی که بَنیِ اِسرائیلِ او ره رَد کُدد و دَزشی گُفتد 'تُو ره کِی دِ سِرِ ازمو حاکِم و قاضیِ تعیینِ کده؟' اَمُو مُوسی ره خُدا دِ وَسِیلِه ملایکه که دِ بُوئِه دَز شی ظاهِرِ شُدُد بَحِیثِ حاکِم و نِجاتِ دِهِنده بَلدِه ازوا رِی کد. ۳۶ اَمُو اَدَم بُود که اونا ره از مِصرِ بَرُو اُورِد و چِیزایِ عَجیبِ و مُعْجَزِه ها ره دِ مِصرِ و دِ دریایِ سُرُخ و بَلدِه چَل سال دِ بیابو اِنجام دَد. ۳۷ ای اَمُو مُوسی بُود که دِ بَنیِ اِسرائیلِ گُفت: 'خُدا از مینکلِ برارایِ خودونِ شَمو رِقَمِ ازمه اَلی یگ پَیغمبرِ بَلدِه شَمو رِی مُوکنه.' ۳۸ او اَمُو کسی بُود که قد جَماعتِ بَنیِ اِسرائیلِ دِ بیابو حُضُورِ دَشت و ملایکه دِ کوهِ سِینا قد ازو و قد بابه کَلونایِ مو توره گُفت و او کلامِ زَندگیِ بَخش ره گِرِفت تا دَز مو بَرَسَنِه. ۳۹ مگم بابه کَلونایِ مو نَخاست که از اید شی شَنه، بَلکِه او ره رَد کد و دِ دِلِ خُو آرزو دَشت که پس دِ مِصرِ بورِه. ۴۰ اونا دِ هارُونِ گُفت: 'بَلدِه ازمو خُدايونیِ جور کُو که پیشِ پیشِ مو بورِه، چُون مو نَمیدنی که دِ سِرِ امزُو مُوسایِ که مو ره از سرزمینِ مِصرِ بَرُو اُورده، چِیزخیلِ اَمَدِه.' ۴۱ او دَمَزو روزا اونا یگ بُت دِ شَکْلِ گوسله جور کده بَلدِه شی قُربانیِ کد و بَلدِه چِیزی که کارِ دِستایِ ازوا بُود، جشنِ گِرِفت. ۴۲ مگم خُدا ازوا رِویِ گردو شُدِه اونا ره دِ حالِ خودونِ شی ایشَت تا لَشکِرِ اَسْمو ره پَرَسْتِش کَنه. اَمُو رِقَمِ که دِ کِتابِ اَنبیا نَوشته شُدِه:

'ای خانوارِ اِسرائیلِ، دَمَزو چَل سال که دِ بیابو بُودید،

آیا شَمو بَلدِه ازمه قُربانیِ کدِید و هدیه ها اُورِیدید؟

۴۳ نه، بَلکِه شَمو جایگاهِ مَولِک و سِتارِه خُدايِ خُو رِفان ره قد خُو بُردید

یعنی بُت‌های ره که بلده پرستش کدو جور کده بُودید.

امزی خاطر ما شمو ره دَ اَو طرفِ شارِ بابل پورته مُونم،

^{۴۴} جایگاهِ صندوقِ شهادتِ قد بابَه کلونای مو دَ بیابو بُود. امو جایگاه ره موسی دَ امرِ خُدا دَ مطابقِ نمونه که دیدد، جور کدُد. ^{۴۵} امو

جایگاه دَ بابَه کلونای مو رسید و اونا اَو ره قد یوشح دَ سرزمینِ وعده شده اُورد، دَ سرزمینِ ملت های که خُدا اونا ره از پیشِ رُوی بابَه کلونای مو هی کد. و امو جایگاه تا زمانِ داوود دَ اوجی مند. ^{۴۶} خُدا از داوود خوش شی آمد و داوود درخواست کد که دزشی اجازه بدیه تا بلده خُدا یعیقوب یگ جایگاه پیدا کنه. ^{۴۷} مگم سلیمان امو کس بُود که بلده شی خانه آباد کد. ^{۴۸} و لیکن خُدا مُتعال دَ خانه های جور شده دستِ انسان زندگی نموکنه. امو رقمیکه پیغمبر نوشته کده:

^{۴۹} 'خداوند موهکه:

”آسمو تخت مه یه و زمی تی پیی مه.

چی رقم خانه بلده مه آباد مونید یا چی رقم جای استراحت؟

^{۵۰} آیا یگ امزی چیزا ره دستِ خود مه جور نکده؟“

^{۵۱} ای مردمای سرکش که دل ها و گوشای شمو ناختنه آسته! شمو همیشه رقم بابَه کلونای خو قد روح القدس مخالفت مونید. ^{۵۲} کدم پیغمبر بُوده که از دستِ بابَه کلونای شمو آزار- و- اذیت ندیده بشه؟ اونا کسای ره که دَ باره آمدون امو شخصِ عادل پیشگوی موكد، کُشت. و دَ ای زمان شمو مردم دَ امو شخص خیانت کدید و اَو ره دَ قتل رسنیدید. ^{۵۳} امچنان شمو شریعتِ خُدا ره که دَ وسیله ملایکه ها حاصل کدید، ازو اطاعت نکدید.“

^{۵۴} قد شنیدون امزی تورا اونا غدر قار شد و دَ بله استیفان دندو خبی موكد. ^{۵۵} مگم استیفان پُر از روح القدس، رُوی خو ره سون آسمو کده جلال خُدا و عیسی ره که دَ دستِ راستِ خُدا ایسته بُود، دید ^{۵۶} و گفت: ”توخ کُنید، آسمو واز شده و «باچه انسان» ره که دَ دستِ راستِ خُدا ایسته یه، مینگرم.“

^{۵۷} دَ اَو غیت اونا دَ آوازِ بلند چیغ زده گوشای خو ره بند کد و یگ شی یگدست شده دَ سر ازو حمله کد ^{۵۸} و اَو ره از شار بُر کده سنگسار کد. کسای که دَ ضدِ استیفان شاهدهی دَدد، چپن های خو ره دَ پیشِ پای یگ جوان دَ نام شائول ایشت.

^{۵۹} دَ حالیکه اونا استیفان ره سنگسار موكد، اَو دُعا کده گفت: ”یا مولا عیسی، روحِ مَره قبول کُو.“ ^{۶۰} پس اَو زانو زد و دَ آوازِ بلند چیغ زده گفت: ”ای خُداوند، ای گناه ره دَ حسابِ امزیا نگیر!“ وختیکه ای گپ ره گفت دم شی بُر شد.

۸^۱ و شائول دَ قتلِ استیفان رضایت دده بُود.

دمزو روز آزار- و- اذیتِ سخت دَ خلافِ جماعتِ ایماندارای اورشلیم شروع شد و تمام ایماندارا بَعیر از رسولای عیسی مسیح دَ منطقه های یهودیه و سامره تیت پرک شد. ^۲ چند نفر از مردای پرهیزگار- و- خُدا ترس جنازه استیفان ره خاک کد و بلده شی ماتم کنه گرفت. ^۳ مگم شائول جماعتِ ایماندارا ره سخت عذاب موكد و خانه دَ خانه گشته، خاتونو و مردا ره کشیده دَ بندی خانه تسلیم موكد.

رسیدون خوشخبری د مردم سامره

^۴ پس ایماندارای که تیت پرک شده بود، د هر جای که مورفت کلام ره تعلیم میدد. ^۵ فیلیپس د شار سامره رفت و نجات عیسی مسیح ره د مردم اونجی اعلان کد. ^۶ وختیکه مردم تورای فیلیپس ره شنید و معجزه های ره که او انجام میدد هوش کد، پگ شی د دقت د تورای شی توجه کد، ^۷ چون جنیات از جان غدر کسای که جندی بود، د آواز بلند چیغ زده بر شد و خیلی آدمای شل و لنگ شفا پیدا کد. ^۸ ازی خاطر خوشی کته د او شار پیدا شد.

^۹ د اونجی یگ آدم د نام شمعون بود که از وختای گاه د امزو شار جادوگری موكد و مردم سامره ره د حیرت آندختد و خود ره آدم بزرگ نشو میدد. ^{۱۰} پگ مردم سامره از ریزه گرفته تا کته دزو گوش میدد و موگفت: ”ای آدم نمونه قدرت امزو خدای آسته که قدرت بزرگ، نام دره.“ ^{۱۱} اونا دزو سخت توجه دشت، چون غدر وخت موشد که اونا ره قد جادوگری خو د حیرت آندخته بود. ^{۱۲} مگم وختی اونا د خوشخبری فیلیپس که او د باره پادشاهی خدا و نام عیسی مسیح اعلان کد ایمان آورد، مردا و خاتونوی ازوا غسل تعمید گرفت. ^{۱۳} حتی خود شمعون ام ایمان آورده غسل تعمید گرفت و بعد ازو قد فیلیپس مند و از دیدون معجزه ها و کارای پر قدرت که انجام دده موشد حیرو مند.

^{۱۴} وختیکه رسولا د اورشلیم شنید که مردم سامره کلام خدا ره قبول کده، اونا پترس و یوحنا ره پیش ازوا ری کد. ^{۱۵} اونا که د اونجی رسید، بلده ایماندارا دعا کد تا روح القدس ره حاصل کنه، ^{۱۶} چرا که روح القدس تا او غیت د هیچ کدم ازوا نازل نشد و اونا فقط د نام مولا عیسی غسل تعمید گرفته بود و بس. ^{۱۷} پس پترس و یوحنا دستای خو ره د بله ازوا ایش و اونا ام روح القدس ره حاصل کد. ^{۱۸} وختی شمعون دید که قد ایشتون دستای رسولا روح القدس بخشیده موشه، او د پیش ازوا پیسه آورده ^{۱۹} گفت: ”ای قدرت ره دز مه ام بدید، تا د بله هرکسی که ما دست بیلم او روح القدس ره حاصل کنه.“ ^{۲۰} پترس د جواب شی گفت: ”پیسه تو قد خود تو قتی نابود شه، چون تو فکر کدی که بخشش و نعمت خدا د پیسه خریده موشه! ^{۲۱} تو دزی باره هیچ حصه و تقسیم ندی، چرا که دل تو د حضور خدا راست نییه. ^{۲۲} پس، ازی شرارت خو توبه گو و از خدا درخاست گو تا شاید امی نیت ناپاک دل تو بخشیده شه، ^{۲۳} چون ما مینگریم که تو د تلخی حسادت و د چنگ گناه گرفتار آستی.“ ^{۲۴} شمعون د جواب شی گفت: ”شمو بلده مه د پیش خداوند دعا کنید تا چیزای ره که د باره مه گفتید د بله مه نیه.“ ^{۲۵} پس پترس و یوحنا بعد از شاهدهی ددو و گفتون کلام مولا عیسی، ازونجی پس طرف اورشلیم ری شد و د بین راه د غدر آغیلای سامره خوشخبری ره اعلان کد.

فیلیپس و حبشی

^{۲۶} اوخته یگ ملایکه خداوند د فیلیپس گفت: ”باله شو و سون جنوب بورو، د امزو راه بیابونی که از اورشلیم طرف منطقه غزه موره.“ ^{۲۷} پس او باله شده ری شد. د امزو راه یگ آدم ایتویپای که خدمتگار دربار کندها که ملکه ایتویپا بود، سفر موكد؛ او یگ شخص قدرتمند و مسؤل تمام خزانه های کندها بود. او بلده عبادت د اورشلیم آمد ^{۲۸} و پس سون وطن خو مورفت. او د گاڈی خو شسته کتاب اشعیا نبی ره خوانده ری بود. ^{۲۹} د امزو غیت روح القدس د فیلیپس گفت: ”د نزدیک امزو گاڈی بورو و خود ره دزو بچسپنو.“ ^{۳۰} پس فیلیپس د دیده نزدیک رفت و شنید که از کتاب اشعیا نبی میخانه. اوخته از شی پرسان کد: ”آیا چیزی ره که میخانی موفامی؟“ ^{۳۱} او د جواب شی گفت: ”چطور میتنم بفامم، اگه کس مره راهنمایی نکنه؟“ اوخته او از فیلیپس خواهش کد که د گاڈی سوار شه و د پالوی شی بشینه. ^{۳۲} جای ره که از کتاب مقدس میخاند، اینی بود:

”او رقم گوسپو آلی د کشتارگاه برده شد

و رقم باره که د پیش مال کلگر چپ میشینه،

او دان خو ره واز نکد و چیز ی نگفت.

^{۳۳} او حقیر حساب شد و حق از او از شی گرفته شد.

کی میتنه از نسل ازو توره بگه،

چراکه زندگی شی از روی زمی گرفته شد.

^{۳۴} خدمتگارِ دَربار از فیلیپس پُرسان کد: «لطفاً دَز مه بگی که امی چیزا ره پیغمبر دَ باره خود خو گفته یا دَ باره کدم کس دیگه؟»

^{۳۵} اوخته فیلیپس دان خو ره واز کد و امزو جای کتابِ مُقدّس شروع کده خوشخبری دَ باره عیسی ره دَزو گفت. ^{۳۶} پس دَ حالیکه اونا دَ

راه رمی بود دَ یگ نُورِ آو رسید و خدمتگارِ دَربار گفت: «اینه، دَ اینجی آو آسته. آیا ما نمیتنم غسلِ تعمید بگیرم؟» ^{۳۷} [فیلیپس گفت:

«اگه قد تمام دل ایمان بیری هیچ مانعی وجود ندره.» او جواب دَد: «ما ایمان دَرُم که عیسی باچه خدا آسته.»] ^{۳۸} پس خدمتگارِ

دَربار امر کد که گاڈی ره ایسته کنه. اوخته هر دُوی شی یعنی فیلیپس و خدمتگارِ دَربار دَ منّه آو رفت و فیلیپس او ره غسلِ تعمید دَد.

^{۳۹} وختیکه اونا از او بُر شد، اولغته روح خداوند فیلیپس ره عیب کد و خدمتگارِ دَربار دیگه او ره هوش نکد، ولی قد خوشی کلو دَ

راه خو رفت. ^{۴۰} مگم فیلیپس دَ شارِ آشدود دیده شد و دَ بین راه دَ هر شاری که میرسید دَ مردُم خوشخبری میدد تا ای که دَ شارِ

قیصریه رسید.

تغییر زندگی شائول

^۹ دَمزُو غیت شائول هنوز پیروای مولا عیسی ره تهدید مُوکد که اونا ره مُوکشه. او دَ دیر پیشوای اعظم رفته ^۲ ازو دَ سر تمام عبادت

خانه های شارِ دَمشق خط طلب کد تا پیروای راه مولا عیسی ره که دَ اونجی پیدا مُوشد، چی مرد، چی خاتو، دستگیر کده دَ اورشلیم

بیره. ^۳ دَ حالیکه شائول مورفت و دَ دَمشق نزدیک مُوشد، اولغته یگ نُور از آسمو دَ گرد شی بَلقده کد. ^۴ او دَ زمی اَفند و یگ آواز ره

شنید که دَزو گفت: «شائول، شائول، چرا مره آزار-و-آذیت مُوکنی؟» ^۵ او پُرسان کد: «صاحب، تُو کی آستی؟» جواب آمد: «ما عیسی

آستم، امو که تُو او ره آزار-و-آذیت مُوکنی. ^۶ آلی باله شو و دَ شار بورو. دَ اونجی دَز تُو گفته مُوشه که چی باید بکنی.»

^۷ همسفرای شائول موشده حیرو مندُد، چراکه اونا آواز ره میشنید، مگم هیچ کس ره نمیدید. ^۸ وختیکه شائول از زمی باله شد، او

چیمای خو ره واز کد، مگم هیچ چیز ره نمیدید. پس همسفرای شی از دست ازو گرفت و او ره کوتل کده دَ دَمشق بُرد. ^۹ بلده سه روز

چیمای ازو دید نداشت و او نه چیز ی خورد و نه ام وچی کد. ^{۱۰} دَ دَمشق یگ پیرو عیسی دَ نام حنانیا زندگی مُوکد. مولا عیسی دَ خاو

دَرشی ظاهر شده گفت: «آی حنانیا.» حنانیا دَ جواب شی دَد: «امرگو، یا مولا.» ^{۱۱} او مولا دَزو گفت: «باله شو، دَ کوجه بورو که نام

شی «سیده» آسته و دَ خانه یهودا کسی ره دَ نام شائول از شارِ طرسوس پُرسان گو. امی آلی او مشغولِ دُعا آسته ^{۱۲} و او دَ خاو خو دیده

که یگ نفر دَ نام حنانیا مییه و دست خو ره دَ بله ازو میله تا او دوباره بینا شه.» ^{۱۳} حنانیا گفت: «یا مولا، ما از غدر کسا شنیدیم که

ای آدم دَ سرِ مُقدّسین ازتو دَ اورشلیم کلو ظلم کده. ^{۱۴} و آلی از طرفِ پیشوایونِ بزرگ اختیار پیدا کده دَ اینجی آمده تا تمام کسای که

نام تُو ره بگیره، اونا ره دستگیر کنه.» ^{۱۵} مگم مولا دَزو گفت: «خیره، بورو، چراکه ما او ره اِنتخاب کدیم تا یگ وسیله جور شه و

پیغام مره دَ مردُم غیر یهود و دَ پادشایو و ام دَ بنی اسرائیل برسته. ^{۱۶} ما دَزو نشو میدیم که بلده نام مه چیقس باید رنج-و-زحمت

^{۱۷} اوخته حنانیا رفته دَ خانه یهودا داخل شد و دست خوره د بِلَه شائول ايشته گُفت: ”شائول برار، وختیکه تُو ايسو ميمدی مولا عیسی د بِنِ راه دز تُو ظاهر شد. او مره ریی کده تا که تُو دوباره پینا شنی و از روح اَلْقُدس پُر شنی.“ ^{۱۸} د امزو لحظه یگو چیز رقم پرده آلی از چیمای شائول تاه پَرید و او دوباره پینا شد. اوخته او باله شده غُسلِ تعمید گِرِفت. ^{۱۹} بعد ازو او نان خورده قوت گِرِفت و بلده چند روز قد پیروای عیسی مسیح د دَمَشَق مند. ^{۲۰} او فوراً د عبادت خانه های یهودیا رفت و وعظ کد که عیسی واقعاً باجه خدا آسته. ^{۲۱} کسای که تورای ازو ره میشنید موشده حیر و مومند و موگفت: ”آیا ای امو کسی نیبه که د اورشلیم کسای ره که نام عیسی ره میگِرِفت، تباه موكد؟ و آلی ام د اینجی نَمده تا اونا ره دستگیر کده د پیش پیشوایون بزرگ بیره؟“ ^{۲۲} مگم شائول قُدرت بیان شی روز د روز کلو موشد و قد دلایلای زیاد یهودیای دَمَشَق ره بند اندخته ثبوت موكد که عیسی امو مسیح وعده شده آسته. ^{۲۳} بعد از چند وخت یهودیا نَقشه کشید که او ره بکشه. ^{۲۴} ولی شائول از نَقشه ازوا خبر شد. اونا د درگه های شار شاو و روز پیره موكد تا که او ره گِرِفته از بین بیره. ^{۲۵} لیکن یارای شی او ره شاو د مَنه یگ سبَد ايشته از دیوال شار تا کد. ^{۲۶} وختیکه شائول د اورشلیم رسید، او میخواست که قد دیگه یارا یگجای شنه، مگم پگ ازوا ازو ترس خورد، چون باور نَموكد که او واقعاً پیرو عیسی شده بشه. ^{۲۷} لیکن برنابا او ره گِرِفته د پیش رسولاً بُرد و بلده ازوا نقل کد که چطور او د راه دَمَشَق مولا عیسی ره دیده و مولا چطور قد ازو توره گُفته و او د چی دلیری د نام عیسی توره گُفته. ^{۲۸} اوخته شائول قد ازوا یگجای شد و د اورشلیم رفت و آمد دشت و د دلاوری د نام مولا عیسی وعظ موكد. ^{۲۹} او قد یهودیای یونانی زبو بحث و گفنگوی موكد، مگم اونا د تلاش کشتون شی بُود. ^{۳۰} وختیکه ایماندارا خبر شد، اونا او ره د شار قیصریه بُرد و از اونجی د شار طرسوس ریی کد.

^{۳۱} پس جماعت ایماندارا د سرتاسر یهودیه، جلیلیه و سامره صلح و آرامش پیدا کد. اونا د ایمان خوقوی شده د خداترسی زندگی موكد و د کومک روح اَلْقُدس تعداد ازوا کلو شده مورفت.

سَفَرِ پِترُس

^{۳۲} پِترُس د تمام منطقه ها سفر موكد و او د پیش مُقدَسینی که د شار لده زندگی موكد ام آمد. ^{۳۳} د اونجی او یگ آدم ره د نام اینیاس دید که او مدت هشت سال فلج و د جاگه اُفتده بُود. ^{۳۴} پِترُس دزو گُفت: ”اینیاس، عیسی مسیح تُو ره شفا میدیه. باله شو، جاگه خوره جَم گو.“ و او دستی از جاگه خُو باله شد. ^{۳۵} از دیدون اینیاس تمام مردمای شار لده و منطقه شارون سون مولا عیسی روی اُورد.

^{۳۶} د شار یافا یگ خاتون ایماندار د نام طیبیتا بُود که د زیون یونانی او ره دورکاس یعنی ”آهو“ موگفت. او خاتو غدر نیکوکار بُود و هر عَیت خیرات میدد. ^{۳۷} د امزو روزا طیبیتا ناجور شده مُرد و جسد شی ره غُسل دده د یگ باله خانه ایشته. ^{۳۸} ازی که شار لده د نزدیک شار یافا بُود، پیروای عیسی د یافا شنید که پِترُس د شار لده آسته. پس اونا دو نفر ره ریی کد تا ازو خواهش کنه و بگه که هر چی زودتر د پیش ازمو بییه. ^{۳۹} اوخته پِترُس باله شده قد ازوا ریی شد. وختیکه د اونجی رسید او ره دمزو باله خانه بُرد. د اونجی تمام خاتونوی بیوه چخرا کده د گرد پِترُس جَم شد و پیرونا و دیگه کالای ره که دورکاس د دورونی که قد ازوا بُود دوختد، دزو نشو میدد. ^{۴۰} مگم پِترُس پگ ازوا ره از اتاق بُرکد و زانو زده دعا کد و روی خوره سون جنازه کده گُفت: ”طیبیتا، باله شو.“ اوخته او چیمای خوره واز کد و امی که پِترُس ره دید، رُست شده شِشت. ^{۴۱} پِترُس از دست شی گِرِفته او ره د سر پای شی ایسته کد و بعد ازو مُقدَسین و خاتونوی بیوه ره گوی کده او ره زنده دزو تسلیم کد. ^{۴۲} ای خبر د سراسر یافا تیت شد و غدر نفرا د مولا عیسی ایمان اُورد. ^{۴۳} د حین زمان پِترُس بلده روزای کلو د یافا قد شمعون چرمگر مند.

۱۰ دَ شارِ قِیصریه یگ آدم دَ نامِ گرنیلیوس زندگی مُوكد که یکی از قومندانای فرقه رومی دَ نام فرقه ایتالیایی بُود. ۲ اُو قد تمام خانوارِ خُو پرهیزگار و خُدا ترس بُود و دَ مردُم کلو خیرات دده هر وخت دَ پیشگاهِ خُدا دُعا مُوكد. ۳ اُو یگ روز نزدیکِ ساعتِ نُهَم روز، دَ عالمِ خاو یگ ملایکه خُدا ره برَملا دید که پیش شی آمده گُفت: ”آی گرنیلیوس.“ ۴ گرنیلیوس قد ترس- و- لرز سُون اَزو توخ کده گُفت: ”چی امر آسته، صاحب؟“ اُو دَ جواب شی دَد: ”دُعا ها و خیرات تُو دَ پیشگاهِ خُدا دَ عالمِ باله دَ عِنوانِ یادآوری رسیده. ۵ آلی چند نفر ره دَ شارِ یافا پُشتِ شِمعون که مشهور دَ پترُس آسته ریی کُو. ۶ اُو دَ پیشِ شِمعون چرمگر که خانه شی دَ لبِ دریا آسته، مهمو یه.“ ۷ وختی اُمو ملایکه که قد اَزو توره مُوگفت غیب شد، گرنیلیوس دُو نفر از خدمتگاری خُو ره قد یگ عسکرِ پرهیزگار که از جُمله حاضرِ باشای شی بُود، کوی کد ۸ و تمام چیزا ره دَزوا بیان کده اونا ره دَ یافا ریی کد.

۹ روز دیگه شی دَ حالیکه اونا سفر مُوكد و دَ شارِ نزدیکِ مَوشد، پترُس ساعتِ ششم دَ بله بامِ خانه بُر شد تا دُعا کنه. ۱۰ اُو گُشنه شد و میخاست که یگو چیزِ بَخوره. مگم دَ حالیکه نان تیار مَوشد، دَ بله اَزو خاو آمد. ۱۱ اوخته اُو دید که آسمو واز شد و یگ چیزِ رقمِ دسترخونِ کُته که از چار شینگ شی گرفته شد تا شده دَ بله زمی آمد. ۱۲ دَ مَه اَزو هر رقم چار پایا و خزندگونِ زمی و پرندگونِ هوا مَوجود بُود. ۱۳ اوخته اُو یگ آواز ره شنید که گُفت: ”آی پترُس باله شو، حلال کُو و بَخور.“ ۱۴ مگم پترُس گُفت: ”هرگز نه، خُداوندا، چراکه ما چیزای ناپاک یا حرام ره هرگز نَخوردیم.“ ۱۵ دفعه دُوم اُمو آواز دَ زشی گُفت: ”چیزی ره که خُدا پاک جور کده، تُو اُو ره حرام نگی.“ ۱۶ ای واقعه سه دفعه تکرار شد و اُمو دسترخو یگ دم پس دَ آسمو بُرده شد.

۱۷ دَ حالیکه پترُس دَ باره معنای امزُو خاو که دیدد چورت میزد، نفرای ره که گرنیلیوس ریی کده بُود خانه شِمعون چرمگر ره پالیده دَ دانِ درگه شی رسید. ۱۸ اونا کوی کده پُرسان کد: ”آیا شِمعون مشهور دَ پترُس دَ امینجی مهمو یه؟“ ۱۹ دَ حالیکه پترُس هنوز دَ باره خاو خُو چورت میزد، روحِ اَلقدس دَزو گُفت: ”اونه، سه نفر تُو ره طلب مونه. ۲۰ باله شو، تا بورُو و از رفتو قد ازوا دل- و- نادل نشو، چراکه ما اونا ره ریی کدیم.“ ۲۱ پترُس تا شده دَ پیشِ امزُو نفرای رفت و گُفت: ”ما اُمو کس آستم که شمو موبالید. شمو از چی خاطر دَ اینجی آمدید؟“ ۲۲ اونا دَ جواب شی گُفت: ”گرنیلیوس قومندانِ رومی که یگ آدم نیکوکار و خُدا ترس و دَ بینِ تمام قومِ یهودِ مُحترم آسته، مور ره ریی کده. چون یگ ملایکه مقدس دَزو هدایت دده که پُشتِ اَزتو نفر ریی کنه تا که تُو دَ خانه اَزو بییی و اُو تورای تُو ره بشنوه.“ ۲۳ اوخته پترُس اونا ره دعوت کده دَمزُو خانه مهمو کد.

صباح شی قد ازوا سُون قِیصریه ریی شد و چند نفر از برارای ایماندارِ یافا ام قد اَزو قتی رفت ۲۴ و اونا روزِ دیگه شی دَ قِیصریه رسید. گرنیلیوس قوما و دوستای نزدیکِ خُو ره کوی کده بُود و پگ شی چیم دَ راهِ ازوا بُود. ۲۵ وختیکه پترُس دَ مَه خانه رفت، گرنیلیوس قد شی رُوی دَ رُوی شد و خود ره دَ بله پای شی آندخته اُو ره پرستش کد. ۲۶ مگم پترُس اُو ره باله کد و گُفت: ”ایسته شو، ما خود مه ام یگ انسان آستم.“ ۲۷ اوخته پترُس قد اَزو توره گُفته داخل رفت و دید که دَ اُونجی کلو نفر جم آسته. ۲۸ پترُس دَزوا گُفت: ”خودون شمو میدنید که بلده شخصِ یهودی روا نییه که قد غیرِ یهودی شیت- و- برخواست کنه. مگم خُدا دَ خاو دَز مه نشو دد که هیچ کس ره باید ناپاک یا نجس نگیم.“ ۲۹ امزی خاطر وختیکه شمو پُشت مه نفر ریی کدید، ما بے چون- و- چرا آمدم. آکو بُگید که بلده چیز خیل مَره طلب کدید؟“ ۳۰ گرنیلیوس دَ جواب شی گُفت: ”چار روز پیش دَ امزی ساعت، ساعتِ نُهَم ما دَ خانه خُو دَرُو دُعا مُوگدم که اولغتله یگ آدم قد کالایِ توراتی رُوی دَ رُوی مه ایسته شده ۳۱ دَز مه گُفت: ”آی گرنیلیوس، دُعا تُو شنیده شده و خیرات تُو دَ حُضورِ خُدا یادآوری شده. ۳۲ آلی چند نفر ره دَ یافا ریی کُو و شِمعون ره که مشهور دَ پترُس آسته کوی کُو که دَ اینجی بییه. اُو دَ خانه شِمعون چرمگر که دَ لبِ دریا آسته مهمو یه.“ ۳۳ پس فوری دَ پُشتِ تُو نفر ریی کدم و تُو لطف کده آمدی. آلی پگ مو دَ حُضورِ خُدا جم شدی

تا تمام چیزای ره که خُداوند دَرِ تُو گُفته، مو بِشَنوی.

^{۳۴} اوخته پترُس دان خُو ره واز کد و گُفت: ”ما واقعاً بَی بُردُم که خُدا سیاه اِسپی جدا نَموکنه،^{۳۵} بلکه از هر مِلّت هر کسی که از خُدا بترسه و کار نیک کنه، دَ پیشِ اَزُو قَبول مَوشه.^{۳۶} شُمُو از کلامی که خُدا دَ بَنی اِسرائیل رَی کده باخبر اَسْتید، یعنی از خوشخبری صلح- و آرامش که دَ وسیله عیسی مسیح اِعلان شد. اُو مَولای پگ اَسته.^{۳۷} شُمُو از تورای که دَ سراسرِ منطقه یهودیه واقع شده خبر دَرید، از تورای که از منطقه جلیلیه شروع شد، بعد ازی که یحیی دَ مردُم اِعلان کد که غَسَلِ تعمید بَگیره.^{۳۸} و اُم شُمُو مِیانبید که چطور خُدا عیسی ناصیری ره قد روح اَلقُدس و قُدرت مسیح تعیین کد و چطور عیسی دَ چارطرف رفته کار نیک کد و تمام کسای ره که دَ زیر شِکَنجه اِبلیس بُود شفا دَد، چون خُدا قد اَزُو بُود.^{۳۹} مو شاهدِ تمام کارای اَستی که اُو دَ مَلکِ یهودیه و دَ شارِ اورشَلیم انجام دَد. اونا اُو ره دَ رُوی صلیب میخکوب کده کُشت،^{۴۰} ولے دَ روزِ سیوم خُدا اُو ره زنده کد و دَ مردُم ظاهر کد.^{۴۱} مگم نه دَ پگِ مردُم، بلکه فقط دَ شاهدای که از گاه خُدا اونا ره اِنتخاب کده بُود، یعنی دَرِ مو که بعد از دُوباره زنده شُدون شی از مُرده ها قد اَزُو خوردی و وُجی کدی.^{۴۲} و اُو دَرِ مو وظیفه دَد که دَ مردُم موعظه کنی و شاهدی بدی که اُو اُمُو اَسته که خُدا اُو ره قاضی زنده ها و مُرده ها تعیین کده^{۴۳} و دَ باره اَزُو تمام پیغمبرا شاهدی دده که هر کسی که دَرِو ایمان بیره، گناهای شی دَ نام اَزُو بخشیده مَوشه.“

^{۴۴} تورای پترُس هنوز خلاص نَشده بُود که روح اَلقُدس دَ تمام کسای که پیغام ره شِنید، نازل شد.^{۴۵} ایماندارای یهودی که قد پترُس اَمده بُود حیرو مند، چرا که نعمتِ روح اَلقُدس حتی دَ غَیرِ یهودیا ام دده شد،^{۴۶} چون اونا مِشِنید که امی غَیرِ یهودیا دَ زبونای مُختلف خُدا ره سِتایش مَوکد. اوخته پترُس گُفت: ”آیا کسی میسته امی نفر ا ره از گِرِفَتونِ غَسَلِ تعمید دَ آو مَنع کنه، امی کسای ره که رقم ازمو آلی روح اَلقُدس ره حاصل کده؟“^{۴۸} پس پترُس اَمر کد که اونا دَ نام عیسی مسیح غَسَلِ تعمید دده شه. اوخته اونا از پترُس خواهش کد که چند روزِ دیگه قد ازوا بَمنه.

پترُس دُوباره دَ اورشَلیم موره

۱ ۱ رسولا و دیگه برارای ایماندار که دَ تمام منطقه یهودیه بُود، شِنید که غَیرِ یهودیا ام کلام خُدا ره قَبول کده.^۲ وختیکه پترُس دَ اورشَلیم رفت، ایماندارای ختنه شده، دَ بله اَزُو اِعتراض کده^۳ گُفت: ”تُو چرا دَ مینکلِ مردای ناختنه رفتی و قد ازوا نان خوردی؟“^۴ اوخته پترُس قِصه ره شروع کده دَ تفصیل دَرِو بیان کد و گُفت: ”یگ روز دَ شارِ یافا مَشغولِ دُعا بُودُم و دَ عالمِ خاو دیدُم که یگ چیز رقم دِسترخون کنه که از چار شینگ شی گِرِفته شُدُد، از آسمو تاه اَمَد و دَ پیشِ ازمه رسید.^۶ وختیکه خُوب سُونِ اَزُو توخ کدُم، دیدُم که دَ مَنه شی چارپایا، حیوانای درنده، خزندگو و پرندهگون هَوا مَوجود بُود.^۷ دَ اُونجی یگ آواز ره شِنیدُم که مَوگُفت: ’ای پترُس باله شو، حلال کُو و بَخور،^۸ لیکن ما گُفتُم: ’نه خُداوندا، ما هرگز چیزای ناپاک و حرام ره دَ دان خُو نَزَدیم.‘^۹ دَفعه دیگه اُمُو آواز از آسمو اَمده گُفت: ’چیزی ره که خُدا پاک جور کده، تُو اُو ره حرام نگی.‘^{۱۰} ای واقعه سه دفعه تکرار شد و بعد اَزُو پگ چیزا دُوباره دَ آسمو بُرده شد.^{۱۱} دَمَزو غَیت دَ خانه که ما مهمو بُودُم سه نفر رسید. اونا ره از شارِ قِصریه دَ پُشتِ ازمه رَی کدُد.^{۱۲} روح اَلقُدس دَرِ مه گُفت که بَدونِ چُون- و- چرا قد ازوا بورُم. امی شَش برارِ ایماندار ام قد ازمه قَتی رفت و مو دَ خانه اَمزُو آدم داخل شُدی.^{۱۳} اُو بلده ازمو قِصه کد که چطور ملایکه ره دید که دَ خانه شی ایسته شد و دَرِشی گُفت: ’چند نفر ره دَ یافا رَی کُو تا شِمعون ره که مشهور دَ پترُس اَسته، کوی کنه.^{۱۴} اُو دَرِ تُو یگ پیغام میره که تُو و خانوار تُو دَ وسیله اَزُو نجات پیدا مَونید.‘^{۱۵} امی که شروع دَ توره گُفتو کدُم، روح اَلقُدس دَرِو نازل شد، اُمُو رقم که دَ شروع دَرِ مو ام نازل شده بُود.^{۱۶} اوخته توره مَولا دَ یاد مه اَمَد که گُفته بُود: ’یحیی قد آو غَسَلِ تعمید مِیدد؛ مگم شُمُو قد روح اَلقُدس تعمید دده مَوشید.‘^{۱۷} پس اگه خُدا دَرِو نعمتِ روح اَلقُدس ره بخشیده، اُمُو رقم که دَرِ مو دَ وختِ ایمان اُوردو دَ مَولا عیسی مسیح بخشیدد، ما کی بُودُم که مانع کارِ خُدا مَوشدُم؟“^{۱۸} وختیکه اونا ای چیزا ره شِنید، پگ شی چُپ مند

و خدا ره ستایش کده گُفت: ”پس خُدا دَ غَیرِ یَهُودیا ام فرصت عطا کده تا توبه کنه و زندگی اَبَدی ره نصیب شنه.“

ایماندارای شارِ انطاکیه

^{۱۹} ایماندارای که از خاطر آزار- و- اذیت بعد از مرگِ استیپان تیت پرک شد، تا منطقه فنیقیه، جزیره قبرس و شارِ انطاکیه رفت و پیغامِ عیسی مسیح ره بغیر از یهودیا دَ هیچ کس نگفت. ^{۲۰} مگم چند نفر از ایماندارای قبرس و شارِ قیروان دَ انطاکیه رفت و قد یونانیا توره گفته خوشخبری دَ باره مولا عیسی ره دزوا رَسند. ^{۲۱} و دست خُداوند قد ازوا بُود و تعداد کلو ایمان اُورده پیروای مولا عیسی جور شد. ^{۲۲} ای خیر دَ گوشِ جماعتِ ایماندارا دَ اورشلیم رسید و اونا برنابا ره دَ انطاکیه ری کد. ^{۲۳} وختیکه برنابا دَ اُونجی رسید و نتیجه فیض- و- برکتِ خُدا ره دید، او خوشحال شد و ایماندارا ره تشویق کد که از دل و جان دَ مولا وفادار بُمَنه، ^{۲۴} چون او یگ آدم مهربو و پُر از روح اَلقُدس و ایمان بُود. پس غدرِ مردم دَ پیروای مولا عیسی اِضا فیه شد. ^{۲۵} بعد ازو برنابا دَ شارِ طرسوس رفت تا که شائول ره پیدا کنه. ^{۲۶} وختیکه او ره پیدا کد، او ره دَ انطاکیه اُورد. پس یگ سالِ کامل هر دوی شی قد جماعتِ ایماندارا جَم موشد و دَ غدرِ مردم تعلیم میدد. دَ انطاکیه بُود که بلده اولین دفعه پیروای عیسی ره «مسیحی» نام ایشت.

^{۲۷} دَمزُو وخت، چند نبی از اورشلیم دَ انطاکیه آمد. ^{۲۸} یکی ازوا که آگابوس نام دَشت، باله شد و دَ وسیله روح اَلقُدس پیشگویی کد که یگ قحطی شدید دَ سراسر دُنیا مییه. ای واقعه دَ دورون امپراطوری کلودیوس رُخ دَد. ^{۲۹} اوخته ایماندارا دَ بین خُو فیصله کد که هر کس دَ اندازه قدرت و توان خُو دَ برارای ایماندار که دَ مُلکِ یهودیه آسته کومک ری کنه. ^{۳۰} اونا امی تصمیم خُو ره عملی کد و کومکای خُو ره از دستِ برنابا و شائول دَ بزرگای جماعتِ ایماندارا دَ اُونجی ری کد.

آزادی پترس از بندی خانه

۱۲ ^۱ دَمزُو غیت هیروودیس پادشاه دست خُو ره بلده آزار- و- اذیت دَ بله بعضی نفرای جماعتِ ایماندارا دراز کد. ^۲ او یعقوب برارِ یوحنا ره قد شمشیر گُشت. ^۳ وختی هیروودیس دید که ای کار یهودیا ره خوش کد، او دَ کارای خُو ادامه دده پترس ره ام دستگیر کد. ای واقعه دَ روزای عیدِ فطیر رُخ دَد. ^۴ بعد از دستگیر کدو او ره دَ بندی خانه اندخت و چار دَل چار نفری ره دَ بله شی پیره دار مقرر کد. هیروودیس قصد دَشت که بعد از عیدِ پُصَح او ره دَ پیشِ مردم بیره تا محاکمه شنه. ^۵ مگم زمانی که پترس دَ بندی خانه نگاه موشد، جماعتِ ایماندارا از تی دل دَ پیشِ خُدا بلده شی دُعا موکد.

^۶ شاو امزو صباح که هیروودیس میخواست پترس ره دَ پیشِ مردم بیره، پترس دَ بندی خانه قد دو زنجیر بسته شده دَ بین دو عسکر خاو بُود و پیره دارا ام دَ دم درگه بندی خانه پیره داری موکد. ^۷ اولعتله یگ ملایکه خُداوند ظاهر شد و یگ نُور مَنه اُتاق ره روشو کد. ملایکه دَ بغلِ پترس زده او ره بیدار کد و گُفت: ”زود باله شو.“ دَ امزو لحظه زنجیرا از دستای شی واز شده اُفتد. ^۸ اوخته ملایکه دَ زشی گُفت: ”کمر خوره بسته کو و چپلی های خوره پای کو.“ پترس امو رقم کد. ملایکه بسم دَزُو گُفت: ”پتوی خوره دَ گرد خُو بگیر و از رد مه بیه.“ ^۹ و پترس از اُتاق بُر شده از پُشتِ ملایکه ری شد، مگم او باور شی نمیمد که کارای ملایکه حقیقت دَشته بَشه، بلکه فکر موکد که خاو مینگره. ^{۱۰} اونا از پیره دارِ اول و دوم تیر شده دَ درگه آینی بندی خانه که طرفِ شار واز موشد، رسید. امو درگه خود بخود بلده ازوا واز شد و اونا اُرونجی بُر شد. وختیکه اونا دَ آخرِ گوچه رسید، ملایکه یگ دم از پیشِ پترس غیب شد. ^{۱۱} اوخته پترس دَ خود آمده گُفت: ”آلی ما باور کدم که خُداوند ملایکه خُو ره ری کده و مره از چنگِ هیروودیس و از تمام چیزای که مردم یهود دَ انتظار شی بُود، خلاص کده.“ ^{۱۲} امی که سر شی درک شد، او دَ خانه مریم آبه یوحنا که مشهور دَ مرقس بُود، رفت. دَ اُونجی غدر

مردم جَم شُد و دُعا مُوكد. ^{۱۳} وختیکه پترُس درگه حولی ره نَخ نَخ کد، یگ کنیز د نام رودا آمد تا توخ کنه که کی آسته. ^{۱۴} غیتی که آواز پترُس ره شینخت، د جای ازی که درگه ره واز کنه، از خوشی کلو پس سون خانه خیز کد و د دیگر خبر دد که ”پترُس د دان درگه ایسته یه!“ ^{۱۵} لیکن اونا دزشی گُفت: ”تو دیونه شدی.“ مگم ازی که او غدر شله شد که راست مویگه، اونا گُفت: ”حتماً او ملایکه شی بشه.“ ^{۱۶} مگم پترُس یکسره درگه ره نَخ نَخ مُوكد. وختیکه اونا درگه ره واز کد و دید که پترُس آسته، اونا کلو حیر و مند. ^{۱۷} پترُس قد دست خو سون ازوا اشاره کد که چپ شنه و بعد ازو بلده ازوا قصه کد که چی رقم خداوند او ره از بندی خانه خلاص کده. او دزوا گُفت: ”یعقوب و دیگه برارون ایماندار ره ام امزی واقع خبر کنید.“ بعد ازو پترُس ازونجی بر شده د یگ جای دیگه رفت.

^{۱۸} صبح شی د بین عسکرا کته غوغا اُفتد که ”پترُس کجا شده؟“ ^{۱۹} وختی هیروودیس امر پالیدون ازو ره دد و او ره پیدا ننتست، او از پیره دارا تحقیق کده حکم اعدام ازوا ره صادر کد و خود هیروودیس از منطقه یهودیه د شار قیصریه رفت و د اونیجی مند.

مرگ هیروودیس پادشاه

^{۲۰} د امزو غیت هیروودیس د سر مردم شارای صور و صیدون سخت فار بود، مگم اونا یگجای شده د دیدون ازو آمد. امی که اونا پُشتیوانی بلاستس ناظر قصر پادشاه ره د دست اُورد، از پادشاه تقاضای صلح و آشتی کد، چراکه ملک ازوا خوراکه باب خو ره از ملک هیروودیس پادشاه د دست میورد. ^{۲۱} د روز تعیین شده هیروودیس کالای شاهانه خو ره پوشیده د تخت شست و د مردم سُخرانی کد. ^{۲۲} و مردم چیغ زده مگُفت: ”ای آواز، آواز خدا یه، نه آواز انسان!“ ^{۲۳} د امزو لحظه ملایکه خداوند هیروودیس ره زد، چراکه او مغرور شده خدا ره ستایش نکد. پس جان شی ره کرم زد و او مُرد.

^{۲۴} مگم کلام د دل مردم رشد مُوكد و پخش شده مورفت. ^{۲۵} وختیکه برنابا و شائول وظیفه خو ره د اورشلیم تکمیل کد، اونا پس د انطاکیه رفت و یوحنا مشهور د مرقس ره ام قد خو بُرد.

برنابا و شائول د سفر ربی موشه

^{۱۳} ^۱ د جماعت ایماندارای انطاکیه یگ تعداد نبی و معلم وجود دشت که اینی کسا بود: برنابا، شمعون که او ره نیجر ام مگُفت، لوقیوس قیروانی، مناخم که برارخونده هیروودیس پادشاه بود و شائول. ^۲ یگ روز وختیکه اونا روزه دشت و خدا ره عبادت مُوكد، روح اَلقدس دزوا گُفت: ”برنابا و شائول ره بلده کاری که ما اونا ره گوی کدیم، بلده ازمه جدا کنید.“ ^۳ پس اونا بعد از روزه گرفتو و دُعا کدو دست خو ره د سر ازوا ایشت و اونا ره بلده خدمت ربی کد.

خوشخبری د جزیره قبرس

^۴ پس برنابا و شائول د امر و هدایت روح اَلقدس ربی شد. اونا اول د شار سلوکیه رفت و ازونجی د کشتی سون جزیره قبرس سفر کد. ^۵ وختیکه د شار سلامیس رسید، اونا د عبادت خانه های یهودیا رفته کلام خدا ره اعلان کد. یوحنا مشهور د مرقس قد ازوا همکار بود. ^۶ اونا تمام جزیره ره گشت تا که د شار پافوس رسید. د اونیجی اونا قد یگ آدم یهودی د نام بار-یشوع سر خورد که او جادوگر و پیغمبر دروغی بود. ^۷ او یکی از نفرای سرگیوس پولس والی قبرس بود. سرگیوس پولس یگ آدم دانشمند بود و او برنابا و شائول ره د پیش خو طلب کد، چون میخواست کلام خدا ره بشنوه. ^۸ مگم امو جادوگر که ترجمه نام شی د یونانی علیماس بود، قد ازوا مخالفت کده کوشش مُوكد که والی ره از ایمان اُوردو منع کنه. ^۹ اوخته شائول مشهور د پولس، بر از روح اَلقدس شده سون علیماس غوج توخ

کد و گفت: ^{۱۰} «آی باچه شیطو که پُر از هر حيله و هر نیرنگ آستی، آی دُشمنونِ تمامِ نیکی ها! آیا از کجِ معنیِ کدونِ راه های راست خُداوند دستِ باله نموکنی؟ ^{۱۱} اینه، آلی دستِ خُداوند دِ خِلافِ تُو باله موشه و تُو کور شده آفتو ره بلده چند وخت دیده نَمیتتی.» دَمزُو لَحظه غُبار و تریکی دِ بله چیمای ازو آمد و او دَگرد خُو تاو مُوخورد که یگو کس ره پیدا کنه تا از دستِ شی گِرِفته او ره کوتل کنه. ^{۱۲} وختیکه والی امی واقعه ره دید، ایمان اُورد، چراکه از تعلیم دِ باره مولا عیسی حیرو مندُد.

خِدمت دِ انطاکیه پِسیدیه

^{۱۳} پولس و رفیقای شی از پافوس حرکت کده دِ کشتی سُون شارِ پرگه دِ ولایتِ پَمفیلیه رفت و دِ اُونجی یوحنا ازوا جدا شده پس دِ اورشلیم رفت. ^{۱۴} مگم اونا از پرگه حرکت کده دِ شارِ انطاکیه دِ ولایتِ پِسیدیه آمد. اونا دِ روزِ آرام دِ عبادتِ خانه یهودیا در آمد و دِ اُونجی شِشت. ^{۱۵} بعد از خاندونِ تورات و نوشته های انبیا بزرگای عبادتِ خانه یگ نفر ره دِ پیشِ ازوا ری کده گفت: «برارو، اگه کدم پیغام تشویق کُننده بلده مردمِ درید، لُطفاً بگید.» ^{۱۶} پس پولس ایسته شده قد دستِ خُو اشاره کد و دَزوا گفت: «آی مردایِ اسرائیلی و دیگه کسای که خُدا ترسِ آستید، گوش کُنید. ^{۱۷} خُدا ای امزی قومِ اسرائیل، اجدادِ مو ره اِنْتِخاب کد و قومِ مو ره دِ دورونی که دِ عنوانِ بیگنه دِ سرزمینِ مصر بُود سربلند کد و اونا ره قد بازوی قوی ازونجی بُرو اُورد ^{۱۸} و تقریباً مُدتِ چل سال دِ بیابو حرکتِ های ازوا ره تَحْمَل کد. ^{۱۹} او هفت مِلّت ره از سرزمینِ کِنعان نَابُود کده سرزمینِ ازوا ره دِ عنوانِ میراث دِ بَنی اسرائیل دَد. ^{۲۰} ای واقعه ها تقریباً چار صد و پنجاه سال ره دَربرِ گِرِفت. بعد ازو خُدا تا زمانِ سموئیل پیغمبرِ قاضی ها ره مِثلِ رهبرِ دَزوا دَد. ^{۲۱} اوخته مردمِ خاست که یگ پادشاه دَشته بَشه و خُدا شائول باچه قیس ره از طایفه بنیامین دِ عنوانِ پادشاه بلده ازوا دَد و او مُدتِ چل سال حُکومت کد. ^{۲۲} وختیکه خُدا شائول ره از پادشاهی برطرف کد، داوود ره باله کد تا پادشاهِ ازوا شنه و دِ باره ازو شاهدی دَده گفت: 'داوود باچه یسی آدم دِلخاهِ مه آسته. او تمامِ خاستِ های مَره پوره موکنه.' ^{۲۳} از نسلِ امزی پادشاه، خُدا دِ مطابقِ وعده خُو یگ نِجات دِهنده، یعنی عیسی ره بلده بَنی اسرائیل ری کد. ^{۲۴} پیش از آمدونِ عیسی، یحیی پیغمبر دِ تمامِ بَنی اسرائیل اعلانِ موکد که توبه کنه و غَسَلِ تعمید بگیره. ^{۲۵} وختیکه دوره خِدمتِ یحیی دِ خلاص شدو بُود او گفت: 'شمو مَره کی خیال مُونید؟ ما او نیستم که شمو دِ اِنْتِظار شی آستید. مگم او شخص بعد از مه میه و ما حتی لیاقتِ ازی ره ندرم که بندِ چپلی شی ره واز کنیم.' ^{۲۶} ای برارو که اولاده ابراهیم آستید و ام شمو کسای دیگه که از خُدا ترسِ درید: ای پیغامِ نِجات دِ پگ مو دَده شده. ^{۲۷} مردمِ شارِ اورشلیم و رهبرای شی عیسی ره نَشْنِخت و پیشگوی پیغمبرِ ره که هر روزِ آرام خاندانده مُوشد ام نَفامید. وختیکه اونا عیسی ره دِ مرگِ محکوم کد، اونا دِ حقیقتِ امو پیشگویِ ها ره پوره کد. ^{۲۸} اگرچه اونا کدم دَلیلِ نَدشت که او ره دِ مرگِ محکوم کنه، لیکن اونا از پِلاَتُس خواهش کد که او ره اِعدام کنه. ^{۲۹} وختی اونا تمامِ پیشگویِ های ره که دِ باره ازو نوشته شده بُود پوره کد، اونا او ره از صلیب تا کده دِ قبر ایشْت. ^{۳۰} مگم خُدا او ره از مُرده ها دُوباره زنده کد ^{۳۱} و دِ دورونِ روزای کلو بلده کسای که قد شی از جلیلیه دِ اورشلیم آمده بُود ظاهر شد. و امی آلی اونا دِ باره ازو دِ مردمِ شاهدی میدیه. ^{۳۲} مو دَرِ شمو اینی خوشخبری ره میدی: چیزی ره که خُدا دِ بابِه کلونای مو وعده کده بُود، ^{۳۳} او ره خُدا بلده ازمو که اولاده ازوا آستی قد دُوباره زنده کدونِ عیسی پوره کد. امو رقمِ که دِ زبورِ دوّم نوشته شده:

تُو باچه مه آستی،

ما امروز آتِه تُو شدُم.

^{۳۴} خُدا او ره از مُرده ها دُوباره زنده کد تا جَسَدِ شی هرگز گنده نَشْتِه. او دَزی باره اینی رقمِ گفته:

'امو بَرَکاتِ مَقَدَّس و پُر اِعْتِمادِ ره که دِ داوود وعده کده بُودُم، دَز تُو میدیم.'

۳۵ د یگ جای دیگه زبور اینی رقم گفته:

‘تو نمیلی که جسدِ شخصِ مقدّسِ تو د قبر گنده شنه.’

۳۶ لیکن داوود د زمانِ خود خو د مطابقِ ارادهِ خدا خدمت کد و مُرد و دفن شده قد بابه کلونای خو یگجای شد و جسد شی گنده شد.

۳۷ لیکن او کسی ره که خدا دویاره زنده کد جسد ازو هرگز گندگی ره ندید. ۳۸ امزی خاطر، برارای عزیز، بدید که د وسیله امزی عیسیٰ

بخشش گناه ها بلده شمو اعلان موشه. ۳۹ هر کسی که دزو ایمان بیره از تمام چیزای که شریعتِ موسیٰ ننتسته او ره آزاد کنه، آزاد موشه.

۴۰ پس احتیاط کنید که گفته های پیغمبرا د سر شمو نیه که موهیه:

۴۱ ‘ای ریشخندگرا، توخ کنید،

حیرو بمنید و نابود شنید،

چراکه د زمانِ ازشمو کاری مونم

که حتی اگه کسی او ره بلده شمو بگیه،

شمو باور نموکنید.’

۴۲ وختیکه پولس و برنابا از عبادت خانه برو میمد مردم ازوا خواهش کد که د روز آرام آینده بسم قد ازوا د باره ازی چیزا توره بگه.

۴۳ وختیکه عبادت خانه رخصت شد، غدر از یهودیا و دیگه مردم خدایرست که دین یهود ره قبول کد، از دُمبالِ پولس و برنابا ری

شد. هر دوی شی قد ازوا توره موگفت و اونا ره تشویق موكد که د فیض-و-رحمتِ خدا پایدار بُمته. ۴۴ د روز آرام دیگه، تقریباً پگ

مردم شار جم شد تا کلامِ خداوند ره بشنوه. ۴۵ مگم وختیکه یهودیا او جمعیتِ کته ره دید، سخت بخیلی ازوا آمد و قد هر چیزیکه

پولس موگفت، اونا مخالفت کده دوکری موكد. ۴۶ اوخته پولس و برنابا د شجاعت دزوا گُفت: ”لازم بود که کلامِ خدا از پگ کده

اولتر دز شمو یهودیا میرسید. مگم ازی که شمو او ره رد کدید و خودگون خو ره لایقِ زندگی ابدی ندیدید، اینه، مو د پیش غیرِ یهودیا

موری، ۴۷ چراکه خداوند دز مو اینی رقم امر دده:

‘ما توره بلده ملت ها یگ نور جور کدیم

تا که د سراسرِ زمی سببِ نجات بشی.’

۴۸ وختیکه غیرِ یهودیا ای توره ها ره شنید، اونا خوشحال شد و کلامِ مولا ره تعریف-و-تمجید کد و تمام امزو کسای که بلده زندگی

ابدی تعیین شده بود، ایمان آورد. ۴۹ و کلامِ مولا د سراسرِ امزو منطقه تیت شد. ۵۰ لیکن یهودیا خاتونوی خداترس و آبرومند و بزرگای

شار ره د ضدِ پولس و برنابا باله کد و اونا ره آزار-و-آذیت کده از منطقه خو بر کد. ۵۱ اوخته پولس و برنابا خاکِ پای خو ره د عنوانِ

اعتراض د پیش روی ازوا نک زده د شارِ قونیه رفت. ۵۲ و پیروا پر از خوشی و روح اَلقُدس بود.

۱۴^۱ د قونیه ام پولس و برنابا د عبادت خانه یهودیا رفت و د اونیجی د طریقہ توره گفٹ که یگ تعداد کته یهودیا و یونانیا ایمان آورد. ^۲ مگم یهودیای که ایمان نوردد، غیر یهودیا ره د شور آورد و فکر های ازوا ره د برابر برارون ایماندار تغییر دد. ^۳ باوجود ازوام پولس و برنابا بلده کلو وخت د اونیجی مند و د دلیری د باره مولا عیسی توره موگفت و مولا د وسیله عطا کدون معجزه ها و کارای عجیب که از طریق ازوا انجام مؤشد، د باره کلام پرفیض خو شاهدی میدد. ^۴ و مردم شار دو تقسیم شد: یگ تعداد مردم طرفدار یهودیا و یگ تعداد دیگه شی طرفدار رسولاً شد. ^۵ وختیکه غیر یهودیا و یهودیا قد رهبرای خو کوشش کد که رسولاً ره آزار- و- اذیت کده سنگسار کنه ^۶ پولس و برنابا ازی موضوع خبر شده د منطقه لیکائونیه د شارای لستره و دربه و جایای گردویر شی دوتا کد ^۷ و د اونیجی ام د اعلان خوشخبری ادامه دد.

^۸ د شار لستره یگ آدم شستد که هر دو پای شی شل بود؛ او از کوره آبه خو لنگ بود و هرگز راه نرفتد. ^۹ د حالیکه پولس توره موگفت، اموا آدم گوش موکد. و پولس سون ازو غووج توخ کد و فامید که او اوقس ایمان دره که شفا پیدا کنه. ^{۱۰} پولس د آواز بلند گفٹ: ”باله شو، قد پایای خو راست ایسته شو.“ و او آدم توپ کده د راه رفتو شد. ^{۱۱} وختیکه مردم ای کار پولس ره دید، اونا د زبون لیکتونی چیغ زده گفٹ: ”خدایو د شکل انسان د مینکل مو نازل شده.“ ^{۱۲} اوخته اونا برنابا ره زاووش نام کد، چراکه او د توره گفٹو پیش قدم بود. ^{۱۳} عبادتگاه زاووش د برون درگه شار بود و پیشوای شی قد مردم نرگاوا ها و حلقه های گل ره د درگه ها آورد تا د اونیجی قربانی کنه. ^{۱۴} مگم وختیکه برنابا و پولس ازی توره خبر شد، اونا کالای خو ره چک کده د بین مردم رفت و چیغ زده گفٹ: ^{۱۵} ”او مردم، ای چی کار آسته که شمو مونیید؟ مو ام رقم ازشمو آلی انسان آستی! مو دز شمو خوشخبری آوردی تا که شمو دست خو ره ازی چیزای باطل باله کینید و طرف خدای زنده روی بیرید، طرف خدای که آسمو و زمی و دریا و هر چیزی ره که د منه ازوا آسته، خلق کده. ^{۱۶} د زمانای تیر شده خدا پگ ملت ها ره ایست که د راه خود خو بوره. ^{۱۷} د عین حال او قد انجام اعمال نیک، خود ره بے شاهد نه ایشت، یعنی قد ددون بارو از آسمو و فصل های پرتمر بلده شمو، او شمو ره قد خوراک سیر کده و دلهای شمو ره پُر از خوشی کده.“ ^{۱۸} قد ازی تورای خو پولس و برنابا بیله تنست که مردم ره از قربانی کدو بلده خودگون خو منع کنه.

^{۱۹} مگم یگ تعداد یهودیا از انطاکیه و قونیه آمد و مردم ره طرفدار خو جور کده پولس ره سنگسار کد و او ره کشال کده از شار برو برد، چون دگمان ازی بود که او مرده. ^{۲۰} لیکن وختیکه یارا دگرد ازو جم شد، او باله شده پس داخل شار رفت و روز دیگه شی قد برنابا سون دربه ری شد. ^{۲۱} وختیکه اونا خوشخبری ره د امزو شار رسند و پیروای کلو جور کد، اونا پس د شارای لستره، قونیه و انطاکیه رفت ^{۲۲} و پیروا ره دل دده تشویق کد که د ایمان خو محکم- و- پایدار بمنه و دزوا گفٹ: ”لازم آسته که از راه های سخت و دشوار تیر شتی تا د پادشاهی خدا برسی.“ ^{۲۳} اونا د هر جماعت ایماندارا رهبرای تعیین کد و اونا ره قد دعا و روزه د دست مولای که اونا دزو ایمان آوردد، تسلیم کد. ^{۲۴} بعد ازو اونا از سرزمین پسیسیدیه تیر شده د منطقه پمفیلیه رسید ^{۲۵} و خوشخبری ره د شار پرگه اعلان کده د شار اتالیه رفت. ^{۲۶} ازونجی اونا د کیشتی سون شار انطاکیه سوریه آمد، د امزو جای که اونا د فیض- و- سلامتی خدا بلده انجام وظیفه که فعلاً پوره کد، سپرده شد. ^{۲۷} وختیکه د اونیجی رسید، اونا تمام جماعت ایماندارا ره جم کد و پگ کارای ره که خدا د وسیله ازوا انجام دده بود، نقل کد. اونا قصه کد که چی رقم خدا درگه ایمان ره د روی مردم غیر یهود واز کده. ^{۲۸} و پولس و برنابا د اونیجی غدر وخت ره قد یارا تیر کد.

۱۵ دَ امزُو غَیتِ بعضی کسا از منطقه یهودیه دَ آنطاکیه اَمَدُد و دَ برارای ایماندار تعلیم دَدَه مَوگُفت: ”تا که دَ مُطابقِ سُنَّتِ مَوسَى پیغمبر خَتنه نَشَنید، نِجات پیدا نَمی تَنید.“^۲ و خَتی که پوئس و برنابا قد ازوا بَحَث و گُفتگوی کَلو کد، قرار امی شد که پوئس و برنابا قد چند نفر دیگه بخاطر امزی مَسئله دَ پیشِ رَسوِلا و بَزُرگای جماعتِ ایماندارا دَ اورشلیم بوره.^۳ پس جماعتِ ایماندارای آنطاکیه اونا ره رَی کد و دَ حالیکه از منطقه های فَنیقیه و سامره تیر مَوشُد، اونا دَ باره ایمان اُوردونِ مِلَّتِ های غَیرِ یَهُودِ دَزوا خَبر رَسند و ای خَبر باعِثِ خوشی تمامِ ایماندارا شد.^۴ و خَتی که اونا دَ اورشلیم رسید، جماعتِ ایماندارا، رَسوِلا و بَزُرگا اونا ره خوش آمدید گُفت، و پوئس و برنابا دَ باره پگ کارای که خُدا دَ وسیله ازوا انجام دَدَه بُود، نَقَل کد.^۵ اوخته بعضی کسا از فرقه فریسی که دَ مَولا عیسی ایمان اُورده بُود، باله شده گُفت: ”تمامِ ایماندارای غَیرِ یَهُودِ باید خَتنه شَنه و ام بلده ازوا باید اَمر شَنه که شریعتِ مَوسَى ره دَ جای بیره.“

۶ پس رَسوِلا و بَزُرگا دَ بَینِ خُو شِشْت تا دَ باره امزی مَسئله مشوره کُنه.^۷ بعد از بَحَث و گُفتگوی عَدِر پَتْرُس باله شده دَزوا گُفت: ”ای برارای عزیز، شَمو میدَنید که مَدَّتِ ها پیشِ خُدا مَره از قد شَمو اِنْتِخاب کد تا غَیرِ یَهُودیا پیغامِ خوشخبری ره از دانِ ازمه بَشَنوه و ایمان بیره.^۸ و خُدای که از دلِ ها آگاه آسته، قد دَدونِ روحِ اَلْقُدُس دَزوا دَ باره ازوا شاهدی دَد، اَمو رَقَم که دَ حَقِ ازمو ام کُد.^۹ اُو دَ بَینِ ازمو و ازوا هیچ فرق قایل نَشُد، چرا که دلِ های ازوا ره دَ وسیله ایمان دَ عیسی مسیح پاک کد.^{۱۰} پس آلی چرا خُدا ره اِمْتِحان مَوکِنید تا یوغی ره دَ گردونِ پَیروا بیلید که نه بابه کَلونِ مو طاقِتِ بَرَدونِ شی ره دَشْت و نه خودونِ مو؟^{۱۱} اِیْطور نَکَنید، چُونِ مو ایمان دَری که تَوَسُطِ فیضِ مَولا عیسی نِجات پیدا مونی، اَمو رَقَم که اونا ام نِجات پیدا مونه.“^{۱۲} اوخته تمامِ جماعت چُپ شد و دَ تورای برنابا و پوئس که دَ باره مَعْجزه ها و کارای عَجیبِ که خُدا دَ بَینِ مَرْدُمِ غَیرِ یَهُودِ تَوَسُطِ ازوا انجام دَدَه بُود، گوش دَد.^{۱۳} امی که تورای ازوا خلاص شد، یعقوب گُفت: ”برارای عزیز، دَزِ مه گوش بدید.^{۱۴} شَمعونِ پَتْرُس بلده مو بیان کد که خُدا چی رَقَم از اوّل نظرِ لُطف کد که از بَینِ مِلَّتِ ها یگ قوم ره بلده نام خُو اِنْتِخاب کُنه.^{۱۵} ای مُطابقِ تورای پیغمبرا آسته، اَمو رَقَمیکه دَ کلامِ مَقْدَسِ نَوِشته یه:

۱۶ بعد از ی چیزا ما پس میم

و خانه داوود ره که چَه شده، دوباره آباد مونت;

ما خرابی های شی ره بازسازی مونت،

و اوره دوباره دَ سر پای شی ایسته مونت،

۱۷ تا باقی بنی آدم خداوند ره جستجو کُنه،

یعنی پگ امزو مِلَّتِ های که نام ازمه دَ سر ازوا ایسته شده.

ای ره خُداوندی مَوگه که امی چیزا ره انجام میدیه^{۱۸} و از قدیم معلومدار کده.^{۱۹} پس نظرِ ازمه اینی آسته: کسای که از بَینِ مِلَّتِ ها سُونِ خُدا پس میه، اونا ره نَباید دَ تکلیفِ بندزی،^{۲۰} بلکه دَزوا نَوِشته کنی که از اَلوَدَه شُدو قد بُتِ ها، از زناکاری، از خوردونِ گوشتِ حَیوانای قَیه شده و از خوردونِ خُونِ دُوری کُنه،^{۲۱} چرا که از زمانای قدیم دَ هر شارِ مَوسَى کسای ره دَشْت که شریعتِ شی ره تعلیم میدد و هر روز آرام دَ عبادتِ خانه ها اوره میخانند.“

خطِ بلدهِ ایماندارای غیرِ یهود

^{۲۲} پس رسولاً و بزرگا قد تمامِ جماعتِ ایماندارا فیصله کد که چند نفر ره از منّه خوِ اِنْتِخابِ کنه و قد پولس و برنابا دَ اَنطاکیه رَیّی کنه. اونا یهودای مشهور دَ برسابا و سیلاس ره اِنْتِخابِ کد که هر دوی شی دَ بَینِ برارونِ ایماندارِ مقامِ رهبری ره دَشت. ^{۲۳} اوخته اونا اینی خط ره نوشته کده از دِستِ برارو رَیّی کد:

” مو رسولاً و بزرگا، برارونِ شُمو سلامِ خورِه دَزِ شُمو برارونِ ایماندارِ غیرِ یهود که دَ اَنطاکیه، سوریه و قِیلیقیه اَسْتِید، تقدیمِ مونی.

^{۲۴} مو شنیدی که بعضی کسا از مینکلِ ازمو اَمَدَه و بَدُونِ اَمَرِ ازمو قد تورایِ خوِ شُمو ره دَ تَشْوِیشِ اَندِخته و فِکرایِ شُمو ره گَدوَدَ کده.

^{۲۵} امزی خاطر پگ مو دَ یگ دِلِ تَصْمِیمِ گِرَفْتِی که چند نفر ره اِنْتِخابِ کنی و قد عزیزایِ خو، برنابا و پولس دَ پیشِ از شُمو رَیّی کنی،

^{۲۶} قد مَرَدایِ که جانِ خو ره از خاطرِ خِدْمَتِ مَولایِ مو عِیسیٰ مَسِیحِ دَ خَطِرِ اَندِخته. ^{۲۷} پس مو یهودا و سیلاس ره رَیّی کدی تا امی چیزا ره زبونی دَزِ شُمو بَگه.

^{۲۸} چُونِ رُوحِ اَلْقُدُسِ و مو لَازِمِ دِیدِی که بارِ گِرَنگِ دَ سرِ شُمو نَه اِیلِی، بَغِیرِ از امزی دَسْتُورایِ ضَرُورِی: ^{۲۹} از هر چیزی که بلدهِ بُتِ ها قُربانیِ شُدِه بَشه، از خُونِ، از گوشتِ حَیوانایِ قَهَبِه شُدِه و از زناکاریِ دُورِی کُنِید. اگه امزی چیزا خود ره نگاه کُنِید، کارِ خُوبِ مَکُنِید. سلامتِ بَشِید.“

^{۳۰} پس اونا رَیّی شُدِه دَ اَنطاکیه رفت و دَ اُونجیِ جماعتِ ایماندارا ره جَمِ کده خط ره دَزُوا دَد. ^{۳۱} و خَتیکه مَرَدُمِ اَمُو خط ره خاند، اونا از پیغامِ تَشْوِیقِ کُنِندِه شی عَدَرِ خوشحالِ شُد. ^{۳۲} یهودا و سیلاس که هر دوی شی از جُمَلِه اَنبِیایِ بُد، قد تورایِ مَفْصَلِ خوِ برارو ره تَشْوِیقِ و تَقْوِیتِ کد. ^{۳۳} بعد ازو که اونا یگ مَدَتِ ره دَ اُونجیِ مَنَد، برارایِ ایماندارِ اَنطاکیه اونا ره دَ سلامتیِ پس سُونِ کسایِ رَیّی کد که از پیشِ ازوا اَمَدُد. ^{۳۴} [مگم دَ نَظَرِ سیلاسِ خُوبِ بُد که دَ اَنطاکیه بُمَنِه.] ^{۳۵} لیکن پولس و برنابا دَ اَنطاکیه مَنَد و قد عَدَرِ برارایِ دِیگه دَ تَعْلِیمِ و وَعْظِ کلامِ خُداوندِ مَشْغُولِ بُد.

جداییِ پولس از برنابا

^{۳۶} بعد از چند روز پولس دَ برنابا کُفْت: ”بیه، پس دَ شارایِ بوری که کلامِ خُداوندِ ره دَزُوا اِعلانِ کده بودی و بِنِگری که ایماندارا چَطُور اَسْتِه.“ ^{۳۷} برنابا میخاست که یوحنایِ مشهور دَ مَرَقَسِ ره ام قد خوِ بَیره. ^{۳۸} مگم پولس صَلاحِ نَدِید که او ره قد خوِ بَیره، چرا که مَرَقَسِ اونا ره دَ پَمْفِیلیه ایلِه کد و دَ کارِ اِعلانِ خوشخبریِ قد ازوا اِدَامه نَدَدِه بُد. ^{۳۹} بَحْثِ ازوا دَ اِنْدازِه کَلُو شُد که اونا یگدیگه خُورِه ایلِه کد و برنابا مَرَقَسِ ره گِرَفْتِه دَ کِشْتیِ سُونِ جَزیرهِ قِبرسِ رفت. ^{۴۰} لیکن پولس، سیلاس ره هَمسَفرِ خوِ اِنْتِخابِ کد و دَ وَسِیلِه برارو دَ فِیضِ خُداوندِ سَیْرِدِه شُدِه حَرکتِ کد. ^{۴۱} او از سوریه و قِیلیقیه تیر شُد و جماعتِ هایِ ایماندارا ره دَ اَمْرُو جاییِ ها تَقْوِیتِ کد.

یگجایِ شُدونِ تیموتائوسِ قد پولس و سیلاس

۱۶ ^۱ پولس دَ دَرِبِه و لِسْتَرِه رَسِید. دَ لِسْتَرِه یکی از پَیْرُوا دَ نامِ تیموتائوسِ زندگیِ مَوکد که آبه شی مَسِیحیِ یهودی، مگم آبه شی یونانیِ بُد ^۲ او برارایِ ایماندارِ دَ شارایِ لِسْتَرِه و قونیه ازو تَعْرِیْفِ مَوکد. ^۳ پولسِ خَاسْتِ او ره قد خوِ قَتیِ بَیره؛ پس از خاطرِ یهودیایِ اَمْرُو منطقهِ او ره خَتنه کد، چُونِ پگِ مِیدَنَسْتِ که آبه شی یونانیِ اَسْتِه. ^۴ دَ حَالِیکه اونا شار دَ شارِ مِیگِشْت، فِیصله هایِ ره که رسولاً و

بزرگا د اورشلیم کدد، د ایماندارا موگفت تا اونا مطابق ازوا عمل کنه. ^۵ دزری رقم جماعت های ایماندارا د ایمان خو قوی موشد و روز د روز تعداد ازوا کلو شده مورفت.

خاو پولس د شار تر و آس

^۶ وختیکه اونا از منطقای فریجیه و غلاتیه تیر موشد، روح القدس اونا ره نه ایشته که کلام خدا ره د ولایت آسیا اعلان کنه. ^۷ وختیکه اونا د سرحد منطقیه میسیه رسید، کوشش کده که د منطقیه بطینیه بوره، مگم روح مولا عیسی دزوا اجازه ندد. ^۸ پس اونا از میسیه تیر شده د شار تر و آس آمد. ^۹ دمزو شاو پولس د خاو دید که یگ آدم مقدونی ایسته بود و د زاری دزری موگفت: ”د ولایت مقدونیه بیه و مو ره کومک کو.“ ^{۱۰} امی که پولس ای خاو ره دید، فوراً مو تیاری گرفت که سون مقدونیه ری شنی، چون اطمینان پیدا کدی که خدا مو ره گوی کده تا خوشخبری ره دزوا ام برسنی.

ایمان آوردون لیدیه د شار فیلیپی

^{۱۱} د شار تر و آس د کشتی سوار شدی و مستقیم سون جزیره ساموتراکی رفتی و روز دیگه شی از اونجی طرف شار نیاپولس حرکت کدی. ^{۱۲} از اونجی د فیلیپی رفتی که یگ شار کته د ولایت مقدونیه و مستعمره امپراطوری روم بود و مو مدت چند روز د امزو شار مندی. ^{۱۳} د روز آرام مو از درگه شار بر شدی و د لب دریا رفتی د فکر ازی که جای دعای یهودیا د اونجی بشه. پس مو شیشتی و قد خاتونوی که د اونجی جم بود، د توره گفتو شدی. ^{۱۴} یکی از شینوندا یگ خاتو د نام لیدیه بود که رخت های ارغوانی سودا موکد. او از مردم شار تیاتیرا و یگ خاتون خدا پرست بود. خداوند دل ازو ره واز کد تا پیغام پولس ره قبول کنه. ^{۱۵} وختیکه او و خانوار شی غسل تعمیر گرفت، او از مو خواهش کده گفت: ”اگه شمو یقیناً مره یگ ایماندار مولا عیسی میدنید، بیید د خانه مه بشینید.“ از بس که غدر شله شد مو قد شی رفتی.

بندی شدون پولس و سیلاس د شار فیلیپی

^{۱۶} یگ روز وختیکه مو د جای دعا مورفتی قد یگ کنیز سر خوردی که او روح پالگری و غیگویی دشت و ازی راه بلده بادارای خو فایده کلو حاصل موکد. ^{۱۷} او رد از مو و پولس ره گرفتد و چیغ زده موگفت: ”امی نفرا خدمتگارای خدای متعال آسته که راه نجات ره دز شمو اعلان مونه.“ ^{۱۸} او بلده روزای کلو د امزی کار ادامه دد، تا ای که پولس د تنگ آمد و دمزو روح گفت: ”د نام عیسی مسیح دز تو امر مونم که ازی دختر بر شو!“ و روح فوری ازو دختر بر شد. ^{۱۹} امی که بادارای کنیز دید که امید پیسه پیدا کدون ازوا از دست رفته، اونا پولس و سیلاس ره گرفته د میدان شار پیش حاکما کش کد. ^{۲۰} و اونا ره د پیش حکمرانا حاضر کده گفت: ”ای آدما یهودی آسته و شار مو ره گدود مونه.“ ^{۲۱} اونا رواج های ره تبلیغ مونه که قبول کدو و د جای آوردون ازوا بلده ازمو مردم رومی جایز نیه.“ ^{۲۲} اوخته مردم یگ دست شده د بله پولس و سیلاس هجوام آورد و حکمرانا امر کد که کالای ازوا ره از جان شی بر کنه و اونا ره چوب بزنه. ^{۲۳} بعد از زدو- کوی کلو اونا ره د بندی خانه اندخت و د قومندان بندی خانه امر کد که ازوا سخت نگاهداری کنه. ^{۲۴} وختیکه ای دستور د قومندان بندی خانه دده شد، او اونا ره د بندی خانه که سخت محافظت شده بود اندخت و پایای ازوا ره د کنده چپو بسته کد. ^{۲۵} نزدیکای نیم شاو پولس و سیلاس مشغول دعا- و مناجات بود و د پیشگاه خدا سرود حمد- و ثنا میخاند و دیگه بندی ها گوش موکد که ^{۲۶} اولغته زلزله شدید شد و بندی خانه ره از تادو شی شور دد. د امزو لحظه تمام درگه های بندی خانه واز شد و بندهای پگ بندی ایله شد. ^{۲۷} وختیکه قومندان بندی خانه بیدار شد و درگه های بندی خانه ره واز دید، گمان کد که بندی دوتا کده؛ پس شمشیر خو ره کشید که خود ره بگشه. ^{۲۸} مگم پولس د آواز بلند گفت: ”خود ره اوگار نکو! پگ مو امینجی آستی.“ ^{۲۹} قومندان بندی

خانه چراغ ره طلب کده دَ عَجَلَه داخلِ رفت و دَ حالیکه میلرزید دَ پیش پای پوئس و سیلاس اُفتد^{۳۰} و اونا ره بُرو بُر کده گُفت: “بادارای مه، ما باید چیز کار کُنم تا نجات پیدا کُنم؟”^{۳۱} اونا دَ جواب شی گُفت: “دَ مولا عیسی ایمان بیرو و تو و پگ خانوار تو نجات پیدا مونید.”^{۳۲} اوخته پوئس و سیلاس پیغام مولا عیسی ره دَزُو و دَ تمام کسای که دَ خانه شی بُود، رَسند. ^{۳۳} دَمزُو عَیتِ شاو قومندانِ بندی خانه اونا ره بُرو اُورده زخمای ازوا ره شُشت و خود شی و پگ خانوار شی فوراً عَسلِ تعمیمِ گِرِفت. ^{۳۴} بعد ازو قومندانِ بندی خانه اونا ره دَ خانه خُو بُرده بلده ازوا نان اُورد و ازی که خود شی قد تمام خانوار خُو دَ خدا ایمان اُورده بُود، کَلو خوش بُود. ^{۳۵} امی که روز شُد، حُکمرانا چند عسکر ره رَی کده گُفت: “او نفرا ره ایله گو.”^{۳۶} قومندانِ بندی خانه ای خبر ره دَ پوئس رَسنده گُفت: “حُکمرانا امر کده که شَمو ره ایله کُنم. پس آلی بُر شُدِه بَخیر بورید.”^{۳۷} مگم پوئس دَ جواب ازوا گُفت: “اونا مو ره دَ پیش رُوی مردُم بَدونِ سَوال و جواب چوب زَد و دَ بندی خانه اَندخت، دَ حالیکه مو نفرای رُومی آستی. و آلی اونا میخایه که مو ره تاشکی بُر کنه؟ هرگز نه! بیل که خودگون شی بییه و مو ره بُرو بُره.”^{۳۸} عسکرا امی تورا ره دَ حُکمرانا رَسند. وختی اونا شنید که پوئس و سیلاس رُومی آسته، غَدر ترس خورد^{۳۹} و اَمده ازوا عَذر خاهی کد و اونا ره بُرو اُورده ازوا خاهش کد که شار ره ایله کنه. ^{۴۰} وختی اونا از بندی خانه بُر شُد، اونا دَ خانه لیدیه رفته برارای ایماندار ره دید و اونا ره تشویق کده اُرونجی رفت.

شورش دَ شارِ تسالونیکِی

۱۷ ^۱ وختیکه اونا از شارای آمفیپولس و آپولونیا تیر شُد اونا دَ شارِ تسالونیکِی رسید که یگ عبادت خانه یهودیا دَ اونجی بُود. ^۲ پوئس مطابقِ عادت خُو دَ عبادت خانه رفت و دَ سه روز آرام قد ازوا از کتابِ مَقَدَسِ بَحْث و گُفتگو کد^۳ و تشریح کده دلیل می اُورد که لازم بُود مسیح رنج بِنگره و از مُرده ها دُوباره زنده شنه و ام مُوگُفت: “امی عیسی ره که ما دَز شَمو اعلانِ مَوم، اَمو مسیح وعده شُدِه آسته.”^۴ بعضی از یهودیا قانع شُدِه قد پوئس و سیلاس یگجای شُد، امچنان گروه کُنه یونانیای خدا پَرست و تعدادِ کلونِ خاتونوی نامدار. ^۵ مگم یهودیا کَلو بَخیلی شی اَمَد. پس اونا یگ تعدادِ آدمای ایله گشت ره از کوچه-و-بازار جَم کده یگ گروه جور کد و شار ره دَ شورش اُورد و دَ خانه یاسون حمله کد تا پوئس و سیلاس ره دَ پیشِ مردُم بیره. ^۶ وختیکه اونا ره پیدا ننتست، اونا یاسون و یگ تعداد از برارای ایماندار ره دَ پیشِ حاکمای شار بُرد و چیغ زده گُفت: “امی کسای که پگ دُنیا ره گدوژ کده، آلی دَ اینجی اَمده^۷ و یاسون اونا ره دَ خانه خُو جای دَده. اونا پگ شی دَ خِلافِ حُکم قیصر رفتار مونه و مَوگه که یگ پادشاهِ دیگه دَ نامِ عیسی وجودِ دره.”^۸ پس مردُم و حاکمای شار از شنیدنِ ازی خبر سخت دَ تشویش شُد. ^۹ مگم از یاسون و دیگر و ضمانتِ گِرِفته، اونا ره ایله کد.

پوئس و سیلاس دَ شارِ بیریه

^{۱۰} امی که هوا تریک شُد برارای ایماندار، پوئس و سیلاس ره دَ شارِ بیریه رَی کد. اونا وختیکه دَ اونجی رسید دَ عبادت خانه یهودیا رفت. ^{۱۱} یهودیای بیریه از یهودیای تسالونیکِی کده فکر شی روشوتر بُود، چُون اونا پیغامِ پوئس و سیلاس ره دَ شوقِ کَلو قبول کد و هر روز کتابِ مَقَدَسِ ره میخاند تا بِنگره چیزای ره که پوئس گُفته، راست آسته یا نه. ^{۱۲} امی رقم غَدرِ ازوا ایمان اُورد؛ امچنان تعدادِ کلونِ خاتونوی نامدارِ یونانی و مردای یونانی. ^{۱۳} مگم وختیکه یهودیای تسالونیکِی فامید که پوئس دَ بیریه کلامِ خدا ره اعلان مونه، اونا دَ اونجی ام اَمده مردُم ره دَ شورش اُورد. ^{۱۴} پس برارای ایماندارِ دستِ پوئس ره سُون لبِ دریا رَی کد، مگم سیلاس و تیموتائوس دَ بیریه مَند. ^{۱۵} نفرای که پوئس ره همراهی مَوکد، او ره تا شارِ آتِن رَسند و بعد ازی که از پوئس بلده سیلاس و تیموتائوس دستورِ گِرِفت که اونا هر چی زودتر دَ پیشِ اُزو بییه، خودونِ ازوا پس دَ بیریه رفت.

۱۶ د حالیکه پولس د آتن انتظار سیلاس و تیموتائوس ره میکشید، او تمام شار ره پُر از بُت ها دید و روح شی د وجود ازو د شور آمد. ۱۷ پس او د عبادت خانه قد یهودیا و مردمای خُدا پرست و امچنان د بازار قد راهروا هر روز بحث موكد. ۱۸ تعداد از فلسفه دانای اپیکوری و رواقی ام قد ازو بحث ره شروع کد. بعضی ازوا موگفت: ”ای آدم ايله گوی چی میخایه بگيه؟“ دیگر موگفت: ”مثل که تبلیغگر خُدايون بیگنه آسته،“ چراکه پولس خوشخبری عیسی و قیامت ره اعلان موكد. ۱۹ پس او ره گرفته د شورای کوه آریوپاگس بُرد و گُفت: ”آیا امکان دَره مو ام بُفامی که امی تعلیم نو ره که تو پیشهاد مونی چی آسته؟“ ۲۰ تورای تو د گوش مو عجیب-و-غریب مییه. مو میخاهی معنای ازوا ره بُفامی.“ ۲۱ پگ آتنی ها و خارجی های که د اونجی زندگی موكد، وخت خو ره بغير از گُفت و شُود د باره چیزای نو د هیچ چیزی دیگه مصرف نموكد.

۲۲ پس پولس د مینکل شورای کوه آریوپاگس ایسته شُده گُفت: ”ای مردم شار آتن! ما مینگرم که شمو د تمام چیزا خوب مذهبی آستید. ۲۳ چون غیتیکه د شار شمو می گشتم و عبادت گاه های شمو ره توخ موكدم، د یگ قربانگاه رسیدم که دزو نوشته شُده بود: تقدیم د خُداي نشنخته.“

امو خُداي ره که شمو نشنخته پرستش مونی، ما امو ره دز شمو اعلان مونم. ۲۴ خُداي که دُنیا و هر چیزی ره که د منه شی موجود آسته جور کد، او صاحب زمی و آسمو آسته؛ او د خانه های که قد دست انسان جور شُده زندگی نمونه ۲۵ و نه ام د وسیله دست انسان خدمت موشه مثل که بگی او د یگو چیز ضرورت دشته بشه، چراکه خود شی د پگ ادما زندگی و نفس و تمام چیزای دیگه ره میدیه. ۲۶ او پگ ملت ها ره از یگ آدم خلق کد تا که د تمام روی زمی جای بگیریه و بلده ازوا وخت ها و سرحدای جای بود-و-باش ازوا ره تعیین کد. ۲۷ مقصد خُدا ای بود که مردم او ره بطلبه تا شاید تیمتله کده او ره پیدا کنه، اگرچه او از هیچ کدم از مو دور نییه.

۲۸ چون د قدرت ازو مو زنده آستی، حرکت مونی و وجود دری؛ امو رقم که بعضی از شاعرای شمو موكیه:

‘مو از نسل ازو آستی.’

۲۹ و چون پگ مو نسل خُدا آستی، مو نباید گمان کنی که ألوهیت مثل بتی آسته که از طلا، نُقره یا سنگ تراش شُده د مطابق هنر و مهارت انسان جور موشه. ۳۰ خُدا زمانای جهالت انسان ره نادیده گرفت، مگم آلی د پگ مردم د هر جای امر موكنه که توبه کنه. ۳۱ چون او یگ روز ره تعیین کده که د او روز دُنیا ره د وسیله مردی که انتخاب کده عادلانه قضاوت مونه و خُدا وختیکه امو شخص ره از مردهها دوباره زنده کد، ای توره ره د تمام مردم ثابت کد.“

۳۲ وختیکه شورا د باره قیام مرده ها شنید، بعضی کسا ریشخندی کد، ولی یگ تعداد گُفت: ”د یگ وخت دیگه بسم د باره ای چیزا از تو میشنوی.“ ۳۳ امی رقم پولس از بین ازوا بُر شد. ۳۴ مگم چند نفر قد ازو یگجای شُده ایمان آورد که د بین ازوا دیونیسوس عضو شورای آریوپاگس و یگ خاتو د نام داماریس و ام دیگه نفرای که قد ازوا بود، وجود دشت.

شَنخْتِه شُد. اَكِيلا قَد خاتُون خُو پَرَسَكِلا نُو اَز مُلَكِ اِيتالِيا دَ قُرُنْتَسِ اَمَدُد، چِراكَه كَلَوْدِيوَس اَمِپْرَاطور حُكْم كَدِه بُوَد كِه پَگ يَهُودِيا اَز رُوم بَر شُنِه. پوُلَس دَ دِيرِ اَزوا رِفْت ^۳ و اَزِي كِه اُونَا هَمشُغَل بُوَد، پوُلَس قَد اَزوا مَنَد و كار كَد، چُون شُغَلِ پَگِ اَزوا خِيَمِه دوزِي بُوَد. ^۴ اُو هَر رُوزِ اَرَام دَ عِبَادَتِ خانِه جَر- و- بَحْث كَدِه كوشِشِ مُوكَد كِه يَهُودِيا و يُونانِيا رِه دَ بارِه عِيسِي مَسِيح قِنَاعَت بَدِيه. ^۵ وختِيكَه سِيلاس و تِيْمونائوس اَز مَنطِقِه مَقَدونِيه اَمَد، پوُلَس تَمَامِ وختِ خُو رِه وَقَفِ اِعلانِ پِغَامِ خُدا كَد؛ اُو بَلَدِه يَهُودِيا شَاهِدِي مِيَدَد كِه عِيسِي اَمُو مَسِيحِ وَعَدِه شُدِه اَسْتِه. ^۶ مَگَم وختِيكَه اُونَا قَد اَزو مُخَالَفَتِ كَدِه بَد زَبُونِي كَد، اُو خَاكِ چِپَنِ خُو رِه دَ اِعْتِراضِ نَكِ زَدِه دَزوا گُفْت:

”خُونِ شُمُو دَ گَرْدونِ خُودِگُونِ شُمُو! اَز گَرْدونِ اَزْمِه خِلاصِ اَسْتِه. بَعْدِ اَزِي دَ پِيشِ غَيْرِ يَهُودِيا مَورُم.“ ^۷ اوختِه پوُلَس اُونَا رِه اِيلِه كَدِه دَ خانِه يِگِ نَفَرِ دَ نَامِ تِيْتِيَسِ يُوَسْتَسِ رِفْت. اُو يِگِ اَدَمِ خُدا پَرَسْتِ بُوَد و خانِه شِي دَ پَالَوِي عِبَادَتِ خانِه يَهُودِيا مَوْقِيعَتِ دَشْت. ^۸ و كَرِيسِپُسِ كِه سَرِپَرَسْتِ عِبَادَتِ خانِه بُوَد، قَد تَمَامِ خانَوَارِ خُو دَ مَولا عِيسِي اِيْمَانِ اُورَد. علاوَه اَزِي، عَدَرِ مَرْدُمِ قُرُنْتَسِ كِه پِغَامِ پوُلَس رِه شِنِيد، اِيْمَانِ اُورَد و عُسَلِ تَعْمِيدِ گَرِفْت. ^۹ يِگِ شاو مَولا عِيسِي دَ خَاوِ دَ پوُلَسِ گُفْت: ”هِيچِ تَرَسِ نَخُور؛ دَ وَعَظِ خُو اِدَامِه بَدِي و چُپِ نَشِي، ^{۱۰} چِراكَه ما قَد تُو اَسْتُم. هِيچِ كَسِ دَ بِلِه تُو دَسْتِ بالِه نَمُونِه كِه دَزِ تُو صَرَرِ بَرَسَنِه، چُون عَدَرِ مَرْدُمِ دَمَزِي شارِ دَزِ مِه تَعَلُقِ دَرِه.“ ^{۱۱} پَسِ پوُلَسِ مَدَتِ يِگِ سَالِ و شَشِ مَاهِ دَ اُونَجِي مَنَدِ و كَلَامِ خُدا رِه دَزوا تَعْلِيمِ مِيَدَد.

^{۱۲} وختِيكَه گَالِيو، والِي وِلايَتِ اَخِيَا بُوَد، يَهُودِيا دِسْتِه جَمِي دَ سَرِ پوُلَسِ هُجُومِ اُورَدِه اُو رِه دَ مَحْكَمِه بَرُد ^{۱۳} و گُفْت: ”اِي اَدَمِ مَرْدُمِ رِه وادارِ مُونِه كِه خُدا رِه قَد رُوشِ هَايِ كِه بَرِخِلافِ قَانُونِ رُومِي اَسْتِه، پَرَسْتِشِ كُنِه.“ ^{۱۴} حِينِ كِه پوُلَسِ مِيخاسْتِ دَانِ خُو رِه وازِ كَنِه، گَالِيو دَ يَهُودِيا گُفْت: ”اُو مَرْدُمِ يَهُودِ! اِگِه اِي مَسْئَلِه يِگُو جَرْمِ و جَنائِتِ مَؤَبُود، ما دَ اِدعا هَايِ شُمُو گُوشِ مِيَدَم.“ ^{۱۵} مَگَم اَزِي كِه امِي مَسْئَلِه مَرْبُوطِ دَ تورا، نَامِ هَا و شَرِيعَتِ خُودِگُونِ شُمُو اَسْتِه، بَايَدِ خُودِگُونِ شُمُو حَل- و- فِصَلِ كُنِيد. ما نَمِيخَايِمِ دَ بارِه اَمزِي مَسْئَلِه هَا قِضاوَتِ كُتَم.“ ^{۱۶} پَسِ گَالِيو اُونَا رِه اَز مَحْكَمِه بَر كَد. ^{۱۷} اوختِه پَگِ اَزوا سوسْتِنِيسِ رِه كِه سَرِپَرَسْتِ عِبَادَتِ خانِه بُوَد، گَرِفْتِه دَ پِيشِ مَحْكَمِه زَد- و- كُويِ كَد، مَگَمِ گَالِيو هِيچِ دَ غَمِ اَمزِي چِيْزَا نَشُد.

پَسِ اَمَدُونِ پوُلَسِ دَ شارِ اِنطَاكِيه

^{۱۸} بَعْدِ اَزِي واقِعِه پوُلَسِ رُوزايِ كَلُو رِه دَ اُونَجِي تِيرِ كَدِه قَد بَرارايِ اِيْماندارِ خُدا حَافِظِي كَد و دَ كِشْتِي طَرَفِ سُورِيه رَبِي شُد و پَرَسَكِلا و اَكِيلا اَمِ قَد شِي قَتِي بُوَد. دَ شارِ كِنخَرِيا پوُلَسِ سَرِ خُو رِه كَلِ كَد، چِراكَه دَ گَرْدونِ خُو نَدَرِ گَرِفْتِه بُوَد. ^{۱۹} وختِيكَه اُونَا دَ شارِ اِفِسُسِ رَسِيد، پوُلَسِ اَزو دُو جِدا شُد و خُودِ شِي دَ عِبَادَتِ خانِه رِفْتِ و قَد يَهُودِيا دَ بَحْثِ كَدو شُد. ^{۲۰} اُونَا اَز شِي خَاهِشِ كَد كِه بَلَدِه وختِ كَلُو قَد اَزوا بَمَنِه، مَگَمِ اُو قَبُولِ نَكَد، ^{۲۱} بَلَكِه اَزوا خُدا حَافِظِي كَدِه گُفْت: ”اِگِه خاسْتِ خُدا بَشِه، بَسْمِ پِيشِ شُمُو مِيسِم.“ بَعْدِ اَزو دَ كِشْتِي سَوارِ شُدِه اَز اِفِسُسِ رَبِي شُد. ^{۲۲} وختِيكَه اُو دَ بَنَدَرِ قَيْصَرِيه رَسِيد، اَزونَجِي دَ اورُشَلِيمِ رِفْتِ و بَعْدِ اَز سَلامِ و احوالِ پُرسِي قَد جَماعَتِ اِيْماندارا سُونِ شارِ اِنطَاكِيه حَرَكَتِ كَد.

سَفَرِ سَومِ پوُلَسِ

^{۲۳} بَعْدِ اَز تِيرِ كَدونِ يِگِ مَدَتِ دَ اِنطَاكِيه، اُو بَسْمِ حَرَكَتِ كَد و سِلْسِلَه وارِ سَرزمِينِ غِلاطِيه و فَرِيجِيه رِه گِشْتِه تَمَامِ پِيرِوا رِه تَقْوِيَتِ كَد.

^{۲۴} دَ اَمزُو عَيْتِ يِگِ اَدَمِ يَهُودِي دَ نَامِ اِپُولَسِ كِه دَ شارِ سِكَنْدَرِيه تَوَلَّدِ شُدِه بُوَد، دَ اِفِسُسِ اَمَد. اُو يِگِ توره گُويِ خُوبِ و دَ كَلَامِ خُدا دانا و قُويِ بُوَد. ^{۲۵} اُو دَ رَاهِ مَولا عِيسِي تَرَبِيه شُدُد و پُرِ اَز شُور- و- شُوقِ رُوحانِي چِيْزايِ رِه كِه دَ بارِه عِيسِي بُوَد، دَ دَقَتِ مَوكُفْتِ و تَعْلِيمِ مِيَدَد، اِگَرِچِه فِقْطِ اَز تَعْمِيدِ يَحِييِ خَبَرِ دَشْت. ^{۲۶} اَمُو اَدَمِ دَ عِبَادَتِ خانِه بَدُونِ تَرَسِ- و- وَهْمِ دَ توره گُفْتو شُد. وختِيكَه پَرَسَكِلا و اَكِيلا تورا يِ رِه شِنِيد، اُونَا اُو رِه گُوشِه بَرْدِه رَاهِ خُدا رِه دَقِيقَتَرِ بَلَدِه شِي بِيانِ كَد. ^{۲۷} عَيْتِيكَه اِپُولَسِ مِيخاسْتِ سُونِ وِلايَتِ اَخِيَا سَفَرِ كُنِه،

برارای ایماندار او ره تشویق کد و دَ ایماندارای امزُو جای نوشته کد که ازُو پدیرایی کنه. آپولُس امی که دَ اُونجی رسید، کسای ره که دَ وسیله فیضِ خُدا ایمان اُورده بُود، کلو کومک کد،^{۲۸} چرا که او دَ پیشِ تمامِ مردُمِ یهودیا ره قد قُدرتِ بیانِ بندِ آندخت و قد اِسْتفاده از کِتَابِ مَقْدَسِ ثابِت کد که عیسیٰ اُمُو مسیحِ وعده شده آسته.

پولُس دَ شارِ اِفِسُس

۱۹ ^۱ وختیکه آپولُس دَ قُرنتُس بُود، پولُس از منطقه باله سفر کده دَ اِفِسُس آمد و دَ اُونجی قد بعضی از پیروا رُوی دَ رُوی شد^۲ و ازوا پُرسان کد: “وختیکه ایمان اُوردید، روح اَلْقُدس ره حاصل کدید؟” اونا دَ جواب شی گُفت: “نه، مو حتی نَشْنیده که روح اَلْقُدس وجود دره.”^۳ پولُس ازوا پُرسید: “پس چی رقم تعمید گرفتید؟” اونا گُفت: “تعمید یحیی.”^۴ پولُس گُفت: “تعمید یحیی امی بُود که مردُم از گناه های خُو توبه کُنه و یحیی دَ مردُم موگُفت که دَ کسی ایمان بیره که بعد ازُو مییه، یعنی دَ مولا عیسیٰ.”^۵ وختی اونا امی چیزی ره شینید، دَ نام مولا عیسیٰ تعمید گرفت. ^۶ غیتیکه پولُس دستای خُو ره دَ سرِ ازوا ایشْت، روح اَلْقُدس دَزوا نازل شد و اونا دَ زبونای مَحْتَلَف توره گُفت و نُبوت کد.^۷ اونا پگ شی تقریباً دوازده نفر بُود.

^۸ پس پولُس دَ عبادت خانه یهودیا رفت و مدتِ سه ماه دَ اُونجی بدُون ترس توره گُفت؛ او دَ باره پادشاهی خُدا بَحْث کده مردُم ره قِناعت میدد.^۹ مگم بعضی از شینوندا سنگدل بُود و از ایمان اُوردو سرپیچی کده دَ پیشِ رُوی مردُم دَ باره راه عیسیٰ بدگویی مُوکد. امزی خاطر پولُس ازوا گوشه گیری کد و پیروا ره قد خُو گرفته بُرد و هر روز دَ تالارِ سُخْرانی که مربوط دَ تیرانوس بُود، مجلسِ بَحْث ترتیب میدد.^{۱۰} ای کار تا مدتِ دو سال دوام کد تا ای که تمام باشنده های ولایتِ آسیا، ام از یهودیا و ام از یونانیا، پیغام مولا عیسیٰ ره شینید.^{۱۱} خُدا از دستِ پولُس مُعجزه های کُنه نشو میدد،^{۱۲} دَ اندازه که مردُم دستمالا و پیشبندای ره که دَ جانِ پولُس ملیده شده بُود، موبُرد و دَ جانِ مریضای خُو موملید و اونا از مریضی که دشت شفا پیدا مُوکد و جنیات از جانِ ازوا برُ موشد.

^{۱۳} مگم یگ تعداد از جنگیرای گشتگر یهودی ام کوشش کد که نام مولا عیسیٰ ره دَ بله جندیا بگیره. اوخته اونا گُفت: “دَ نام عیسیٰ که پولُس و عَظ مَوکُنه، دَز شَمُو امر میدیم که برُ شینید!”^{۱۴} هفت نفر از بچکیچای اِسکیوا که یکی از پیشوایون بزرگ یهود بُود، ای کار ره مُوکد.^{۱۵} مگم جن دَ جواب ازوا گُفت: “ما عیسیٰ ره مینخشم و دَ باره پولُس ام خبر درُم، مگم شَمُو کی آستید؟”^{۱۶} اُمُو آدم جندی قد چُنان قُدرت دَ بله ازوا حمله کد که دَ سرِ پگ شی زور شد و اونا میده و دلده ازُو خانه لُچ دوتا کد.^{۱۷} تمام باشنده های اِفِسُس از یهودی گرفته تا یونانی ازی توره خبر شد و پگ ازوا دَ ترس-و-وهم اُفتد و نام مولا عیسیٰ دَ بینِ ازوا کلو مُحترم شد.^{۱۸} عَدرِ امزُو کسای که ایمان اُوردد اَمده کارای خُو ره اقرار و افشا کد.^{۱۹} و تعدادِ کلونِ امزُو کسای که جادوگری مُوکد، کِتَابای خُو ره جَم کده دَ پیشِ رُوی پگِ مردُم در دَد. قِیمتِ ازوا ره که حساب کد، برابرِ پنجاه هزار سِکه نُقره بُود.^{۲۰} دَ امزی رقم کلامِ مولا عیسیٰ تیت موشد و قُدرتِ کلوتر پیدا مُوکد.

شورشِ دَ شارِ اِفِسُس

^{۲۱} بعد ازی واقعه ها پولُس دَ رهنمایی روح اَلْقُدس تصمیم گرفت که از مقدونیه و آخیا تیر شده دَ اورشلیم بوره. او گُفت: “بعد از رفتو دَ اُونجی، شارِ روم ره ام باید بنگرم.”^{۲۲} پس دو نفر از همکارای خُو، یعنی تیموتائوس و اِراسطُس ره دَ مقدونیه ریی کد و خود شی بلده یگ مدتِ کلوتر دَ آسیا مند.

^{۲۳} تقریباً دَمزُو غیت سر-و-صدای کلو دَ باره راه مولا عیسیٰ دَ اِفِسُس باله شد.^{۲۴} دَ اُونجی یگ زرگر دَ نام دیمیتریوس بُود که عکسای

نُقره‌یی بُتخانِه آرتمیس ره جور مُوکد و ای کار بلده صَنعتگرا فایده کلو میرَسند. ^{۲۵} او تمام صَنعتگرای همشُغل و پگ کارگرای ازوا ره جَم کده گُفت: ”آلیگو، شُمو میدنید که رونقِ زندگی مو دَمزی شُغل بَسَگی دَره. ^{۲۶} و اَمو رقم که مینگرید و میشنَوید امی پولس قد تبلیغای خُو نه فقط دَ اِفَسس از مو، بلکه تقریباً دَ سراسر آسیا کلو مردُم ره گمراه کده و مَوگه: ’چیزای که قد دِست انسان جور شده، خُداو نیسته.‘ ^{۲۷} پس نه تنها که شُغل مو دَ خطر آسته، بلکه خطر ازی ام آسته که عبادتگاه خُدا بزرگ مو آرتمیس از اِعتبار بوته و شِکوه-و-بزرگی آرتمیس که تمام آسیا و سراسر دُنیا او ره پرستش مونه، از بین بوره. ^{۲۸} وختیکه اونا ای چیزا ره شنید، کلو قار شد و چیغ زده گُفت: ”بزرگ آسته آرتمیس مردُم اِفَسس!“ ^{۲۹} پس شار دَ شورش اُفتد و مردُم یگجای دَ میدانِ مسابِقات هُجوم برده گایوس و آرستَرخُس ره که از مردُم مقدونیه و از همسفرای پولس بود، دستگیر کد و کُشل کده قد خُو بُرد. ^{۳۰} پولس میخاست که دَ بین مردُم بوره، مگم پیروای مولا عیسی او ره نه ایش. ^{۳۱} حتی یگ تعداد از کته سرای ولایت آسیا که قد پولس دوست بود، دَ پیش پولس نفر ری کده اصرار کد که دَ میدانِ مسابِقات نَره. ^{۳۲} بعضی کسا یگ چیز گُفته چیغ میزد و گروه دیگه شی چیز دیگه، چُون جمعیت دَ سردرگمی بود و زوره مردُم مقصدِ جَم شدن خُو ره هیچ نَموفامید. ^{۳۳} یگ تعدادِ مردُم فکر کد که سِکندر مسؤل آسته، چراکه یهودیا او ره پیش آندختد. پس او قد دِست خُو اشاره کد که مردُم آرام شنه و خاست تا دَ پیش مردُم از یهودیا دفاع کنه. ^{۳۴} مگم وختی مردُم فامید که سِکندر یهودی آسته، پگ شی دَ یگ آواز دَ مدتِ دو ساعت یکسره چیغ میزد: ”بزرگ آسته آرتمیس مردُم اِفَسس!“ ^{۳۵} آخر کار مسؤل شار مردُم ره آرام کده گُفت: ”ای مردُم اِفَسس، کی دَ ای دُنیا نَمیدنه که شار اِفَسس مو، حافظِ عبادتگاه آرتمیس بزرگ و حافظِ سنگِ مُقدّسی آسته که از آسمو دَ زمی پَریده؟“ ^{۳۶} پس، ازی که هیچ کس امی حقیقت ره انکار کده نَمیتنه، شُمو باید آرام بشینید و از عَجَله کار نگیرید. ^{۳۷} امی آدمای ره که شُمو دَ اینجی اُوردید، نه از عبادتگاه مو چیزی ره دُزی کده و نه ام دَ ضدِ خُدا مو توره کُفرآمیز گُفته. ^{۳۸} پس اگه دیمتریوس و همکارای شی دَ ضدِ کسی کُدم اِدا دَره، درگه محکمه واز آسته و قاضیا ام حاضر. اونا میتنه دَ اُونجی دعوا های خُو ره دَ خِلافِ یگدیگه خُو پیش کنه. ^{۳۹} اگه شُمو کُدم مسائل دیگه درید، باید دَ جلسه رسمی حل-و-فصل شنه. ^{۴۰} چُون خطر ازی آسته که حُکومت رُوم مو ره مسؤلِ شورش اِمروز بدنه، دَ حالیکه کُدم دَلیل بلده شی نَدری و هیچ جواب ام دده نَمیتتی. ^{۴۱} وختیکه امی چیزا ره گُفت، او جمعیتِ مردُم ره رُخصت کد.

مُسافِرَتِ پولس دَ مَقَدونیه و یونان

۲۰ امی که شورش خلاص شد، پولس پیروای مولا عیسی ره طلب کده اونا ره تشویق کد و بعد از خُدا حافظی حرکت کده سُون مَقَدونیه ری شد. ^۲ او دَ امزو منطقاً سَفَر کده قد غدر تورا ایماندارا ره تشویق کد و آخر کار دَ یونان رسید ^۳ و سه ماه دَ اُونجی مند. وختیکه میخاست قد کِشتی دَ سوره بوره، فامید که یهودیا دَ ضدِ شی راه جوری کده. امزی خاطر تصمیم گرفت که از راه مَقَدونیه پس بوره. ^۴ اینی نفر ا قتی بُود: سوپاتروس باچه پیروس از بیریه؛ آرستَرخُس و سِکندوس از تسالونیکه؛ گایوس از دریه؛ امچنان تیموتائوس، تیخیکاس و تروفیموس از ولایت آسیا. ^۵ ای نفر ا پیشلو رفت و دَ ترواس معطل ازموشیت. ^۶ مگم مو بعد از عیدِ فطیر از شار فیلیپی دَ کِشتی سوار شدی و پنج روز بعد دَ بندرِ ترواس دَ پیش ازوا رسیدی و یگ هفته دَ اُونجی مندی.

۷ دَ شاو یگشمبه بلده مَراسِمِ ثوئه کدون نانِ آخرِ عیسی مسیح قد یگدیگه خُو جَم شدی. پولس از خاطری که روز دیگه شی دَ سَفَر ری بُود، بلده ایماندارا موعظه کد و تا نیم شاو دَ نقل های خُو اِدا مه دد. ^۸ دَ باله خانه که جَم شده بُودی چراغای زیاد روشو بُود. ^۹ دَ اُونجی یگ جوان دَ نام اِفَتیخوس دَ دانِ کلکین شیشه بُود و دَ حالیکه پولس نقل مُوکد دَ بله ازو کم کم خاو میمد. دَ آخر خاو سر شی زور شد و او از منزل سه تاه پَرید. وختیکه او ره باله کد، او مُرده بُود. ^{۱۰} پولس تا رفت و خود ره دَ بله شی آندخته او ره دَ بعل خُو گرفت و گُفت: ”تسویش نکنید. جان شی دَ وجود شی آسته.“ ^{۱۱} وختیکه پولس دوباره باله رفت و نان ره ثوئه کده خورد، او کلو دیر گُفتگوی

خُو ره اِدامه دَد یعنی تا دَم روزواز شُدو؛ بعد اَزو بُر شُدِه رفت. ^{۱۲} و اونا اَمو جوان ره زنده دَ خانه بُرد و فِکِر پگ شی کاملاً آرام شُد.

از شارِ تروآس دَ میلِتس

^{۱۳} مو پیش از دِیگرو دَ کِشتی سوار شُدِه طرفِ بندرِ آسوس حَرکت کدی تا که پوئس ره اَزونجی سوار کُنئی. او امی رقمِ فیصله کد، چُون خودِ اَزو خاست که تا اُونجی ره پای پیده بوره. ^{۱۴} وختیکه پوئس دَ شارِ آسوس قد مو یگجای شُد، او ره دَ کِشتی سوار کدی و دَ بندرِ میتیلینی رفتی. ^{۱۵} روز دِیگه شی اَزونجی دَ دریا ریی شُدِه دَ نزدیکِ جزیره خِیثوس رسیدی و روزِ سیوم شی دَ جزیره ساموس رسیدی. صَباح اَمزو روز دَ بندرِ میلِتس اَمدی، ^{۱۶} چرا که پوئس تصمیمِ گِرِفند که دَ اِفِسُس گیرِ نکنه، چُون نَمیخواست دَ ولایتِ آسیا وخت تیر کنه. او عَجَله دَشت که زودتر دَ اورشلیم برسه و دَ صورتِ امکانِ عیدِ «روزِ پنجاهم» ره دَ اُونجی بشه.

خدا حافی پوئس قد بُزرگای جماعتِ اِفِسُس

^{۱۷} پوئس از میلِتس یگ پیغام دَ اِفِسُس ریی کد و بُزرگای جماعتِ ایماندارا ره دَ پیش خُو کوی کد. ^{۱۸} وختیکه اونا دَ پیش شی اَمد، پوئس دَزوا گُفت: «شمو میدنید، از اولین روز که ما پای خُو ره دَ آسیا ایشتم دَ تمام وختیکه قد شمو بُوْدُم چطور رفتار کدُم، ^{۱۹} یعنی چطور قد شیکسته نفسی کامل و آودیده های کلو مولا عیسی ره خدمت کدُم، باوجودِ آزمایش های که دَ وسیله دسیسه های یهودیا دَ بله مه اَمد. ^{۲۰} شمو میدنید که ما از تعلیم دَدون هر چیزی که بلده شمو فایده دَشت دریغ نکدُم، بلکه پیغام ره دَز شمو رسندُم و چی دَ جای عُمومی، چی دَ خانه های شمو دَز شمو تعلیم دَدُم. ^{۲۱} ما دَ یهودیا و یونانیا اعلان کدُم که اونا دَ حضورِ خدا توبه کُنه و دَ مولای مو عیسی مسیح ایمان بیره. ^{۲۲} و آلی دَ فرمونِ روحِ اَلقُدس دَ اورشلیم مورم و ازی که دَ اُونجی چیزخیل دَ سر مه میه نَمیدنم، ^{۲۳} سوای که روحِ اَلقُدس دَ هر شار دَز مه خبر میدیه که بندی گری و سختی ها دَ انتظار مه آسته. ^{۲۴} مگم اِدامه زندگی بلده مه اوقس اَرزِش نَدَره. فقط آرزوی مه امی آسته که دوره خُو ره دَ آخر برسنم و خدمتی ره که مولا عیسی دَ عَهده مه ایشه، یعنی اعلانِ خوشخبری فیضِ خدا ره انجام بدیم. ^{۲۵} آلی ما میدنم که هیچ کدُم از شمو که ما دَ مینکل شمو گشته پادشاهی خدا ره دَز شمو اعلان کدُم، دِیگه روی مره نَمینگرید. ^{۲۶} امزی خاطر اَمروز بلده شمو واضح موگیم که دَ روزِ آخرتِ خُونِ هیچ کس دَ گردون ازمه نیسته، ^{۲۷} چرا که دَ اعلانِ کدونِ تمام مقصدِ خدا بلده شمو هیچ کوتاهی نکدیم. ^{۲۸} فِکِر خُو ره سُون خود و سُون پگ رَمه که روحِ اَلقُدس شمو ره دَ سر اَزوا سرپرست جور کده، بگیریید تا دَ بله جماعتِ ایماندارای خدا چوپونی کنید، چُون خدا اونا ره قد خُونِ باچه خُو خریده. ^{۲۹} ما میدنم که بعد از رفتون مه گرگ های دَرنده دَ مینکل شمو مییه و دَ بله رَمه رَحِم-و-دِلسوزی نُمونه. ^{۳۰} حتی از مینکلِ خودون شمو کسای باله موشه که حقیقت ره تغییر میدیه تا پیروا ره دَ دُمبالِ خود خُو کش کُنه. ^{۳۱} پس آگاه بشید و پُرُمشت نکنید که دَ ای مَدَتِ سه سال، شاو و روز از اخطار دَدو قد آودیده دَ هر کدُم شمو فارغ نبُوْدُم. ^{۳۲} آلی شمو ره دَ خدا و دَ کلامِ پُرْفیضِ اَزو تسلیم مونم که میتنه شمو ره آباد کنه و شمو ره دَ مینکلِ تمام کسای که تقدیس شده یگ میراث بدیه. ^{۳۳} ما چیم مه دَ طِلا و نُقره و یا کالای کسی نَمنده. ^{۳۴} خودون شمو میدنید که قد امزی دِستا زحمت کشیدیم و ضرورتِ های خود خُو و کسای ره که قد مه بود، پوره کدیم. ^{۳۵} ما عملاً دَز شمو نشو دَدُم که مو باید امی رقمِ زحمتِ بکشی و دَ آدمای ناتو یاری کنی و تورای مولا عیسی ره دَ یاد دَشته بشی که موگفت: 'بخشیدو از گِرِفنو کده بَرکت شی کلو آسته.' ^{۳۶} وختیکه پوئس تورای خُو ره دَ آخر رسند، قد پگ اَزوا زانو زده دُعا کد. ^{۳۷} اونا پگ شی عَدَر چخرآ کد و پوئس ره دَ بغلِ خُو گِرِفته ماخ کد. ^{۳۸} امی توره پوئس اونا ره از پگ کلوتر غمگی کده بُوْد که گُفت: "روی مره دِیگه نَمینگرید." اوخته اونا او ره تا بیخِ کِشتی همراهی کد.

۲۱^۱ بعد ازی که مو خود ره ازوا جدا کدی، مو از راه دریا سیده دَ جزیره کاوس آمدی. روز دِیگِه شی دَ جزیره رودس رفتی و ازونجی دَ شارِ پاتارا.^۲ دَ اونجی یگ کِشتی ره پیدا کدی که سون منطقه فنیقیه ریی بود. پس دَرُو سوار شده حرکت کدی.^۳ امی که قیرس از دُور معلوم شد، مو از طرفِ جنوبِ ازُو تیر شده دَ سفر خُو طرفِ سوریه ادامه ددی و دَ بندرِ صُور تاه شدی، چُون قرار بود که بارِ کِشتی ره دَ اونجی خالی کُنه.^۴ اوخته، ایماندارا ره پیدا کده هفت روز دَ اونجی مندِی و اونا دَ هدایتِ روحِ اَلْقُدسِ پوُلُس ره محکم شد که سون اورشلم نَرُوه.^۵ و غَیْتیکه وخت مو دَ اونجی پوره شد، ازونجی ریی شده دَ سفر خُو ادامه ددی. تمام ایماندارای امزُو جای قد خاتونو و بچکیچای خُو مو ره تا برونِ شارِ همراهی کد و دَ لبِ دریا پگ مو زانو زده دُعا کدی.^۶ بعد ازُو قد یگدیگِه خُو خدا حافظی کده مو دَ کِشتی سوار شدی و اونا پس سون خانه های خُو رفت.

۷^۷ مو از بندرِ صُور دَ سفرِ دریایی خُو ادامه ددی و دَ شارِ پتولامانیس رسیدی و دَ اونجی قد برارو منده نشی کده یگ روز ره قد ازوا مندِی.^۸ روز دِیگِه شی اونجی ره ایله کده دَ شارِ قِیصریه آمدی و دَ خانه فیلیپس خوشخبری دهنده رفته قد ازُو مندِی. او یکی از هفت خدمتگارِ نیک نام بود.^۹ فیلیپس چار دُخترِ خانه دشت که تَبوتِ مَوکد.^{۱۰} بعد از چند روز، دَ حالیکه مو دَ اونجی بودی، یگ پیغمبرِ دَ نام آگابوس از منطقه یهودیه دَ اونجی آمد.^{۱۱} او دَ دِیرِ ازمو آمد و کمر بندِ پوُلُس ره گرفته دِست و پای خُو ره قد شی بسته کد و گفت: ”روح اَلْقُدسِ اینی رقم مَوگه، یهودیای اورشلم صاحبِ امزی کمر بندِ ره امی رقم بسته مونه و او ره دَ دِستِ بیگنگو تسلیم مونه.“^{۱۲} وختیکه مو امی توره ره شنیدی، مو و کسای که دَ اونجی حاضر بود، از پوُلُس خواهش کدی که دَ اورشلم نَرُوه.^{۱۳} مگم پوُلُس دَ جوابِ ازوا گفت: ”ای چی رقم کار آسته که شَمو مَونید؟ چرا قد چخرای خُو دلِ مَره میده مَونید؟ ما ننتها حاضر آستُم که بندی شتم، بلکه حاضر آستُم که از خاطرِ نامِ مَولا عیسی دَ اورشلم حتی جان خُو ره فدا کَنم.“^{۱۴} ازی که تورای مو دَرُو هیچ تاثیر نکد، مو از شلگه گی دِست باله کدی و گفتی: ”بورُو، هر چی که اراده خداوند بشه، امو رقم شنه.“

۱۵^{۱۵} بعد امزُو روزا که دَ اونجی بودی، مو تیاری گرفته سون اورشلم ریی شدی.^{۱۶} یگ تعداد از پیروای شارِ قِیصریه ام قد ازمو قتی آمد و مو ره دَ خانه مناسبون بُرد تا قد ازُو بَمنی. او از جزیره قیرس و یکی از ایماندارای قدیمی بود.^{۱۷} وختیکه دَ اورشلم رسیدی برارای ایماندار دَ خوشی از مو پذیرایی کد.

پوُلُس دَ اورُشَلِیْم

۱۸^{۱۸} روز دِیگِه شی پوُلُس قد ازمو دَ دیدون یعقوب رفت و تمام بزرگای جماعتِ ایماندارا دَ اونجی حاضر بود.^{۱۹} بعد از سلام و منده نشی، پوُلُس از کارای که خدا دَ وسیله ازُو دَ بینِ مردمِ غیرِ یهود کده بود، یگ یگ دَرُو نقل کد.^{۲۰} اونا وختیکه ای چیزا ره شنید، خدا ره ستایش کد و بعد ازُو دَ پوُلُس گفت: ”آی برار، تُو میدنی که هزارها نفر از یهودیا ایمان آورده و پگ ازوا دَ باره شریعت سخت غیرت دره.“^{۲۱} و بلده ازوا گفته شده که تُو دَ یهودیای که دَ مینکلِ مردمای غیرِ یهود زندگی مونه، تبلیغ مونی که از شریعتِ مَوسی رُوی بگردنه و اولادای خُو ره ختنه نکُنه و رسم-و-رواج خُو ره ام نگاه نکُنه.^{۲۲} آلی چی باید کُتی؟ اونا حتماً از آمدون تُو خبر موشه.^{۲۳} پس هر چیزیکه مو دَر تُو مَوگی امو رقم بَکُو: دَ اینجی چار نفر قد مو آسته که ندر دَ گردون خُو گرفته.^{۲۴} تُو اونا ره گرفته بئر و خود ره قد ازوا یگجای پاک کُو. مَصرفِ ازوا ره ام بدی تا اونا بِننه سر خُو ره کل کده ندر خُو ره پوره کنه. اوخته پگ میدنه، چیزای که دَ باره از تُو دَرُو گفته شده هیچ حقیقت ندره، بلکه خود تُو ام شریعت ره نگاه کده مطابق شی رفتار مونی.^{۲۵} مگم دَ باره غیرِ یهودیای که ایمان آورده، مو فیصله خُو ره نوشته کده دَرُو ریی کدی تا از هر چیزی که بلده بُت ها قُربانی شده بشه و از خُون و از گوشتِ حیوانای قَهه شده و از زناکاری پرهیز کُنه.“^{۲۶} پس روز دِیگِه شی پوُلُس امو چار نفر ره گرفته قد خُو بُرد و قد ازوا قتی مراسمِ پاک شدو ره پوره

کد. بعد از داخل خانه خدا شد و از تکمیل شدن روزی پاک شد و پیشوا خبر داد تا بلده هر کدم از او یگ قربانی تقدیم شه.

گرفتار شدن پولس د خانه خدا

۲۷ دوره هفت روزه پاک شد و نزدیک تکمیل شد و بود که بعضی از یهودیای آسیا پولس ره د خانه خدا دید. اونا مردم ره د شور آوردند پولس ره دستگیر کد^{۲۸} و چیغ زده گفت: "ای مردای اسرائیلی، کومک کنیدا! ای امو کسی آسته که د هر جای د ضد قوم و شریعت مو و د ضد امزی جای مقدس تبلیغ مونه. د علاوه ازی، او یونانیا ره ام د خانه خدا آورده و ای جای مقدس ره نجس کده." ۲۹ چون اونا چند وخت پیش تروفیموس از شار افسس ره قد پولس د شار دیده بود و گمان موكد که پولس او ره د خانه خدا آورده بشه. ۳۰ پس یگ شار د شورش آمد و مردم د سر پولس هجوم آورده او ره گرفت و از خانه خدا بر کد و درگه های خانه خدا فوری بسته شد. ۳۱ وختیکه جمعیت مردم میخواست او ره بگشه، د قومندان اردوی رومی خبر رسید که تمام مردم اورشلیم د شور آمده. ۳۲ او یگ دم قد عسکرا و صاحب منصبای خو طرف جمعیت خیز کد. وختیکه مردم قومندان و عسکرا ره دید، اونا از زدون پولس دست کشید. ۳۳ اوخته قومندان نزدیک آمده پولس ره دستگیر کد و امر کد که او ره قد دو زنجیر بسته کنه. بعد از پُرسید که ای آدم کی آسته و چی کار کده؟ ۳۴ بعضی کسا از مینکل جمعیت د آواز بلند یگ چیز موكفت و بعضی دیگه شی چیز دیگه. وختیکه از خاطر چیغ-و-شور کلو نتست حقیقت ره بفامه، او امر کد که پولس ره د قشله بره. ۳۵ او که د راهزینه قشله رسید، عسکرا از خاطر قار مردم مجبور شد که پولس ره د بله شانه های خو بره، ۳۶ چراکه جمعیت مردم از دُمال از او رای بود و چیغ میزد که "او ره بکشید."

دفاع پولس

۳۷ عسکرا قریب بود که او ره د مه قشله داخل کنه، پولس روی خو ره سون قومندان دور دده پُرسان کد: "إجازه میدی یگ چیز بگم؟" قومندان د جواب شی گفت: "تو زیون یونانی ره میدنی؟" ۳۸ خی تو او آدم مصری نیستی که چند وخت پیش بلده انقلاب کدو چار هزار نفر جنگی ره قد خو د بیابو برد؟" ۳۹ پولس گفت: "ما یهودی آستم، از شار تارسوس قیلیقیه، باشنده یگ شار بزرگ و مهم. خاهش مونم، إجازه بدی که قد مردم توره بگم." ۴۰ وختی قومندان دزشی إجازه داد، او د بله زینه ایسته شد و قد دست خو سون مردم اشاره کد. امی که د اونجی آرامی کامل برقرار شد، پولس د زیون عبرانی دزوا گفت:

دفاع پولس د پیش یهودیا

۲۲ ۱ "ای آته گو و برارو! دفاع مره که امی الی د حضور شمو پیش مونم، گوش کنیدا." ۲ وختی اونا دید که او د زیون عبرانی توره موجه، اونا کلوتر آرام شد. اوخته پولس گفت: ۳ "ما یگ یهودی آستم که د شار تارسوس قیلیقیه د دنیا آمدیم، مگم د امزی شار تریه شدیم و د تی دست گملائیل مطابق شریعت بابه کلونای مو دقیق تعلیم دده شدیم. ما د باره خدا سخت غیرت دشتیم، امو رقم که امروز شمو درید. ۴ ما پیروای امزی راه ره تا سرحد مرگ آزار-و-آذیت موكدم و اونا ره گرفتار کده ام مردا و ام خاتونو ره د بندی خانه میندختم. ۵ پیشوای بزرگ و تمام اعضای شورای یهود دزی باره شاهد مه آسته. امچنان ما از او چند خط د بله برارون یهودی که د دمشق بود گرفتیم و حرکت کدم تا پیروای عیسی ره که د اونجی بود، دست بسته بلده جزا ددو د اورشلیم بیرم. ۶ مگم وختیکه ما د راه بودم و د دمشق نزدیک موشدم، قریبای چاشت اولغته یگ نور قوی از آسمو گرد مره روشو کد. ۷ ما د زمی اُفتدم و یگ آواز ره شنیدم که موكفت: 'شائول، ای شائول، چرا مره عذاب موكنی؟' ۸ ما پُرسان کدم: 'یا مولا، تو کی آستی؟' او د جواب مه گفت: 'ما عیسیای ناصری آستم امو که تو آزار-و-آذیت مونی.' ۹ نفرای که قد مه بود، نور ره میدید، مگم آواز کسی ره که قد مه توره موكفت، نمیشنید.

۱۰ و ما پُرسان کدُم: 'یا مولا، ما چی کُنم؟' و مولا عیسیٰ دَز مه گُفت: 'باله شو، دَ دَمِشَق بُوَرُو و دَ اُونجی تمام وِظیفَه که بَلدِه تُو سِپَرده شُدِه، دَز تُو گُفته موشه.' ۱۱ از خاطر بَلَقَسِ امزُو نُور چیمای مه کور شُد و نفرای که قد مه بُود دِسْت مَرِه گِرِفْت و مَرِه کوتَل کده دَ دَمِشَق بُرد. ۱۲ دَ دَمِشَق یگ آدم دَ نام حنانیا زندگی مُوکد که یگ شخص خُدا ترس، تابع شریعت و دَ بَینِ یهودیا نیک نام بُود. ۱۳ اُو دَ پیش مه اَمَد و دَ پالوئی مه ایسته شُدِه گُفت: 'ای شائول برار، بینا شو.' دَ امزُو لَحظه بینا شُدُم و سُون اَزُو توخ کدُم. ۱۴ حنانیا بسم دَز مه گُفت: 'خُدای بابَه کلونای مو تُو ره اِنْتِخاب کده تا اِراده اَزُو ره بَدَنی و شخصِ عادِل، یعنی مولا عیسیٰ ره بَنگری و آواز شی ره از دانِ خود شی بَشَنوی، ۱۵ چُون تُو شاهدِ اَزُو موشی و دَ باره چیزی که دیدی و شِنیدی دَ پیشِ پگِ مَرْدُمِ شاهیدی میدی. ۱۶ و آلی چرا معطل آستی؟ باله شو، غَسَلِ تَعْمیدِ بَگیر و نامِ اَزُو ره گِرِفته از گناهای خُو پاک شو.' ۱۷ و ختیکه دُوباره دَ اورشَلیم اَمَدُم، یگ روز دَ خانه خُدا دُعا مُوکدُم که خاو دَ بِلِه مه اَمَد ۱۸ و دَ امزُو حالتِ مولا عیسیٰ ره دیدم که مُوگُفت: 'زُود باله شو و اورشَلیم ره ایله گو، چرا که مَرْدُمِ ازی شار شاهیدی تُو ره دَ باره ازمه قَبولِ نَموکنه.' ۱۹ و ما گُفتُم: 'یا مولا، امی مَرْدُمِ میدنه که ما دَ عبادتِ خانه ها مورفَتُم و کسای ره که دَز تُو ایمان اُورده بُود، دَ بَدَنی خانه میندختُم و میزَدُم. ۲۰ و ختیکه خُونِ شاهدِ تُو اِستیفان ریختندِه شُد، ما دَ اُونجی ایسته بُوَدُم و دَ امزُو کار رضایتِ دَدُم و کالای قاتِلای شی ره نِگاه کدُم.' ۲۱ مگم مولا عیسیٰ دَز مه گُفت: 'حَرکتِ گو، ما تُو ره دَ جای دُور دَ پیشِ مَرْدُمِ غَیرِ یهودِ رَی مَوْنُم.'"

۲۲ جمعیتِ مَرْدُمِ تا اینجی گپای شی ره گوش کد، ولے بسم دَ آوازِ بَلندِ چیغِ زده گُفت: "ای رقم نفر ره از رُوئی زمی گم کُنید! ای باید زنده نَمنه!" ۲۳ دَمزُو غَیتیکه مَرْدُمِ قد چیغ- و- شورِ کَلو چِنای خُو ره شور دده خاک ره دَ هَوَا باد مُوکد، ۲۴ قومندانِ اَمَر کد که پولس ره دَ مَنِه قِشله بیره و قد قَمچی اَزُو تحقیقاتِ کُنِه تا معلومِ شنه که از چی خاطر ای چیغ- و- شور دَ صِد اَزُو باله شُدِه. ۲۵ و ختیکه اُو ره بَلدِه قَمچی زَدو بسته مُوکد، پولس از صاحبِ مَنصَبی که دَ اُونجی ایسته بُود، پُرسان کد: "آیا قانُونِ دَز شَمو اِجازه میدیه که یگ نفر رومی ره بَدُونِ ازی که محکومِ شُدِه بَشِه، قد قَمچی بزنید؟" ۲۶ و ختیکه صاحبِ مَنصَبِ ای توره ره شِنید، پیشِ قومندانِ رفت و دَزُو گُفت: "تُو میدنی چی مونی؟ ای آدم یگ نفر رومی آسته." ۲۷ قومندانِ پیشِ پولس رفت و از شی پُرسان کد: "دَز مه بگی، آیا تُو رومی آستی؟" پولس گُفت: "آری." ۲۸ قومندانِ گُفت: "ما امی حقِ تابعیتِ روم ره دَ قِیمتِ کَلو خریدیم." پولس گُفت: "مگم ما از زمانِ تَوَلدِ خُو رومی بُودیم." ۲۹ پس کسای که قرار بُود از پولس تحقیقِ کُنِه، یگ دَم اَزُو دُور شُد و قومندانِ وختی فامید که پولس رومی آسته ترس خورد، چُون اُو اَمَر کدَد که پولس ره بسته کُنِه.

پولس دَ حُضُورِ شورایِ یهودیا

۳۰ روزِ دِیگِه شی ازی که قومندانِ میخواستِ قِصّه ره خُوبِ بُفامه که یهودیا از چی دلیل دَ سِرِ پولس اِدا کده، اُو پولس ره بُرو اُورد و اَمَر کد که پیشوایونِ بزرگ و شورایِ یهودِ یگ جلسه تشکیلِ بدیه. اوخته پولس ره تاه اُورد و دَ پیشِ ازوا حاضر کد.

۲۳ ۱ پولس توغری سُونِ اَعْضایِ شورا توخ کد و گُفت: "ای برارو، ما تا امروز دَ حُضُورِ خُدا قد وجدانِ پاک زندگی کدیم." ۲ اوخته حنانیا پیشوایِ بزرگ دَ کسای که پالوئی پولس ایسته بُود، اَمَر کد که دَ دانِ شی بزنه. ۳ پولس دَزُو گُفت: "آی که ظاهر تُو لَخشم- و- سفید آسته! ۴ کسای که دَ پالوئی پولس ایسته بُود، گُفت: "آیا دَ پیشوایِ بزرگِ خُدا توهینِ مونی؟" ۵ پولس گُفت: "برارو، ما نَفامیدُم که اُو پیشوایِ بزرگِ آسته، چُون دَ کِتابِ مَقَلَسِ نَوشته شُدِه که 'دَ رهبرِ قَوْمِ خُو بَد- و- رَد نگی.' ۶ وختی پولس فامید که یگ جَمِ ازوا صدوقیا آسته و دِیگِه جَمِ ازوا فریسیا، اُو قد آوازِ بَلندِ دَ مَجلیسِ گُفت: "آی برارو، ما فریسی و اولادِ فریسی اَسْتُم؛ ما از خاطرِ ایمان و اُمیدِ دَ قِیامتِ مُرده ها دَ اینجی دَ حالِ مَحاکِمِه شُدو اَسْتُم." ۷ وختی اُو امی ره گُفت، دَ بَینِ فریسیا و صدوقیا اِختِلافِ پَیدا شُد و شورا دُو تَقسیمِ شُد، ۸ چرا که صدوقیا مُنکِرِ قِیامتِ و ملایکه و روحِ آسته، مگم فریسیا دَ پگِ ازی چیزا عقیده دَره. ۹ پس دَ بَینِ

مجلسِ غریبو کثه برپا شد و چند نفر از علمای فریسی باله شده اعتراض کد و گفت: ”مو دای آدم هیچ تقصیر نَمینگری. از کُجا معلوم آسته که یگو روح یا ملایکه قد شی توره نَگفته بَشه؟“^{۱۰} اِختلاف د اندازه باله رفت که قومندان از ترس ازی که پولس ره تکه تکه نَکنه، د عسکرا امر کد که د مجلس داخل شنه و پولس ره د زور از مینکل جمعیت بر کده د قشله بیره.^{۱۱} د شاو امزو روز مولا عیسی نزدیک پولس آمده گفت: ”شجاع بش. امو رقمیکه د اورشلیم د باره مه شاهدی ددی، د شار روم ام باید امو رقم شاهدی بدی.“

نقشه د ضد پولس

^{۱۲} شاو که صباح شد، یهودیا قد یگدیگه خو شیشه نقشه کشید و قسم خورد که تا پولس ره نَکُشه، نان یا آو ره د دان خو نزنه.^{۱۳} کلوتر از چل نفر د ای دسیسه شریک بود.^{۱۴} اونا د دیر پیشوایون بزرگ و ریش سفیدا رفت و گفت: ”مو سخت قسم خوردی، تا که پولس ره نَکشی نان ره د دان خو نَمیزی.“^{۱۵} پس شمو و اعضای شورا از قومندان خواهش کُنید که او ره صباح د پیش شمو بیره، د بانه ازی که شمو میخاید د باره قضیه پولس عووجتر تحقیق کُنید. و مو تیار آستی که پیش از رسیدون شی د اینجی او ره بَکشی.“^{۱۶} لیکن خوارزده پولس ازی دسیسه باخبر شد و د قشله رفته پولس ره خبر کد.^{۱۷} اوخته پولس یکی از صاحب منصبا ره کوی کده گفت: ”ای جوان ره پیش قومندان ببر، چون ای میخایه دزو یگو چیز بگیه.“^{۱۸} صاحب منصب او ره د پیش قومندان برد و دزو گفت: ”امو پولس که بندی آسته، مره کوی کده از مه خواهش کد که ای جوان ره د پیش از تو بیرم. ای میخایه دز شمو یگو چیز بگیه.“^{۱۹} قومندان دست ازو ره گرفته د یگ گوشه برد و ازو پرسان کد: ”تو چی میخایه دز مه بگی؟“^{۲۰} او گفت: ”یهودیا نقشه کشیده که از تو خواهش کنه تا پولس ره صباح د شورا ببری. بانه ازوا امی آسته که اونا میخایه د باره ازو عووجتر تحقیق کنه.“^{۲۱} پس اونا ره تن ندی، چرا که کلوتر از چل نفر د کمین ازو شیشه و قسم خورده که تا پولس ره نَکُشه نه چیز بخوره و نه وچی کنه. اونا امی آلی تیار آسته و فقط منتظر موافقه از تو یه.“^{۲۲} قومندان امو جوان ره رخصت کد و دزو امر کده گفت: ”د هیچ کس نگی که مره ازی چیزا خبر کدی.“

انتقال پولس د شار قیصریه

^{۲۳} پس قومندان دو نفر صاحب منصب ره د پیش خو طلب کده گفت: ”دو صد عسکر پیده و هفتاد نفر سواره و دو صد نیزه دار تیار کُنید تا که ساعت سوم شاو د قیصریه بوره.“^{۲۴} بلده پولس ام یگو الاغ حاضر کُنید که سوار شنه و او ره صحیح و سلامت د پیش فیلکس والی برسید.“^{۲۵} پس یگ خط د ای مضمون نوشته کد:

^{۲۶} ”از طرف کلودیوس لیسایس د عالی جناب فیلکس والی، سلام تقدیم آسته.“^{۲۷} ای آدم ره یهودیا گرفته بود و قصد دشت که بَکُشه، لیکن ما قد عسکرای خو د اونجی رفته او ره از چنگ ازوا نجات ددم، چون خبر شده بودم که او یگ نفر رومی آسته.^{۲۸} ازی که میخاستم علت تهمت ازوا ره بفامم، ما او ره د شورای ازوا بردم.^{۲۹} مگم متوجه شدم که تهمت ازوا د باره مسئله شریعت خودون ازوا آسته و هیچ تهمت د بله شی نشده که واجب قتل و یا بندی کدو بَشه.^{۳۰} پس وختی دز مه خبر دده شد که د خلاف امزو آدم نقشه کشیده شده، فوری او ره د پیش از تو ری کدم و د مدعیای شی ام گفتم که شکایت خو ره د پیش از تو برسنه.“

^{۳۱} پس امو رقمیکه د بله عسکرا امر شده بود، پولس ره د غیت شاو تا شار آنتی پاترس رسند.^{۳۲} روز دیگه شی عسکرای پیده عسکرای سواره ره رخصت کد که قد پولس د سفر ادامه بدیه و خودون شی پس سون قشله خو آمد.^{۳۳} وختیکه اونا د قیصریه رسید، خط ره د والی دد و پولس ره دزشی تسلیم کد.^{۳۴} والی خط ره خوانده از پولس پرسان کد: ”از کدم ولایت آستی؟“ وختی فامید که از ولایت قیلیقیه آسته،^{۳۵} او دزشی گفت: ”مدعیای تو که د اینجی حاضر شد، اوخته ما د گپای تو گوش میدیم.“ بعد ازو امر کد که پولس ره د قلعه که مشهور د قصر هیرودیس بود، نگاهداری کنه.

۲۴ بعد از پنج روز حنانیا پیشوای بزرگ قد چند نفر از ریش سفیدا و یگ وکیل دعوا د نام تِرئوئس د قیصریه رسید و ادعاهای خوره د ضدِ پولس د والی پیش کد. ^۲ وختیکه پولس ره حاضر کد، تِرئوئس ادعاهای خوره شروع کده گُفت: ”جناب عالیقدر، بخاطر حکمرانی شمو مو د امنیتِ کاملِ آستی و بخاطرِ دُوراندیشی شمو د امزی قومِ یهودیِ عَدر د وجودِ آمده ^۳ و مو ازی چیزا د هر جای و از هر طریق از شمو قدردانی و شکرگزاری مونی. ^۴ و آلی ازی که وخت شمو ره کلو نگیرم، خاهش مونم که قد امزو لطفِ همیشگی خو د عرضِ کوتاهِ مو توجّه کنید: ^۵ دز مو معلوم شده که ای آدم یگ شخصِ مضرِ آسته و د مینکلِ تمامِ یهودیا د سراسرِ دنیا فتنه اندازی مونه و امچنان یگ سرکرده فرقه ناصری آسته. ^۶ او حتی کوشش موکد که خانه خدا ره نجس کنه، مگم مو او ره دستگیر کدی [و مو میخواستی که د مطابقِ شریعتِ خودون خو او ره محاکمه کنی ^۷ مگم لیسایس قومندان آمد و د زور او ره از چنگ مو خلاص کد ^۸ و د مدعیای ازو امر کد که د پیش شمو بییه.] اگه خودون شمو ازو تحقیق کنید، حقیقتِ ادعاهای مو د خلافِ ازو بلده شمو روشو موشه. ^۹ یهودیا ام د یگصد ادعاهای تِرئوئس ره تایید کد و گُفت: ”راست موهه!“

۱۰ وختی والی سون پولس اشاره کد که گپ بزنه، او ایبی رقم گُفت: ”ما خیر درم که عدر سال ها آسته که شمو قاضی ازی ملت آستید، امزی خاطر ما د خوشی از خود خو دفاع مونم. ^{۱۱} شمو میتنید معلوم کنید، کلوتر از دوازده روز نشده که ما بلده عبادت د اورشلیم رفته بودم. ^{۱۲} هیچ کس مره ندیده که د خانه خدا یا د عبادت خانه ها و یا د داخلِ شار قد یگو نفر بحث کده بشم و یا مردم ره د شورش آورده بشم. ^{۱۳} و ادعاهای ره که فعلاً د ضدِ ما جور کده اونا نمیتنه که د پیش شمو د ثبوت برسنه. ^{۱۴} مگم د حضورِ شمو اقرار مونم که ما خدای بابه کلونای خوره د مطابقِ امزو راه که اونا بدعت موهه، عبادت مونم و د پگ چیزای که مطابقِ تورات و نوشته های پیغمبر آسته، عقیده درم. ^{۱۵} ما رقم خودِ امزی نفر د خدا امید درم که بلده آدمای نیک و بد قیامت د پیش روی آسته. ^{۱۶} امزی خاطر از حد کلو کوشش خوره مونم که هر وخت د پیش خدا و انسان وجدان پاک دشته بشم. ^{۱۷} ما پس از چندین سال د اورشلیم آمدم تا بلده غریبای قوم خو کومک بیرم و هدیه ها تقدیم کنم. ^{۱۸} بعد از مراسم پاک شدو د مزی کار مشغول بودم که اونا مره د خانه خدا پیدا کد و د اونجی نه پیر-و-بار بود و نه شر-و-شور. ^{۱۹} مگم چند نفر از یهودیای آسیا که د اونجی بود باید د پیش شمو حاضر شه و اگه کدم ادعای د ضدِ ازمه دره، خودون ازو بگه. ^{۲۰} یا امی کسای که د اینجی آسته، بگه: وختیکه ما د حضورِ شورا ایسته بودم، دز مه چی جرم پیدا شد، ^{۲۱} بغير ازی که د بین ازوا قد آواز بلند گُفتیم: ’از خاطر امید د قیامت مرده ها، ما امروز د اینجی محاکمه موشم!‘“

بندی شدن پولس د قیصریه

۲۲ مگم فیلکس والی که خود شی از راه مولا عیسی خوب صحیح خبر دشت، محاکمه ره پس اندخته گُفت: ”وختیکه لیسایس قومندان د اینجی بییه، اوخته ما د باره دعوی شمو فیصله مونم.“ ^{۲۳} پس د یگ صاحبِ منصب امر کد که پولس ره نظر بند کنه، مگم تا یگ اندازه او ره آزاد بیله و مانع رفت-و-آمدِ دوستای پولس که بلده پوره کدون ضرورت و خدمت شی مییه، نشنه.

۲۴ چند روز بعد فیلکس قد دروسلا خاتون خو که یگ خاتون یهودی بود، د اونجی آمد و پولس ره د پیش خو طلب کده د تورای شی د باره ایمان د عیسی مسیح گوش دد. ^{۲۵} مگم وختیکه د باره عدالت، پرهیزگاری و جزای آخرت توره گُفت، فیلکس ترس خورد و گُفت: ”بلده فعلاً بورو، غیتیکه فرصت پیدا شد، تو ره بسم طلب مونم.“ ^{۲۶} د حین حال فیلکس امیدوار بود که شاید پولس بلده شی پیسه بدیه و ازی خاطر اکثر وخت او ره طلب کده قد شی نقل موکد.

۲۷ مگم بعد از دو سال پورکیوس فستوس جانشین فیلکس شد. و ازی که فیلکس میخواست د حق یهودیا یگ نیکی کنه، او پولس ره د

پولس د حضورِ فستوس والی

۲۵ اوخته فستوس سه روز بعد از رسیدن خو د ولایتِ یهودیه، از قیصریه د اورشلیم رفت. ^۲ پیشوايون بزرگ و ریش سفیدای یهود د پیش فستوس آمده ادعا های خو ره د ضدِ پولس دزو گفت و ازو خواهش کد ^۳ که دزوا لطف کده پولس ره د اورشلیم ری کنه. اونا د کمین بود تا او ره د بین راه بگشه. ^۴ مگم فستوس د جواب ازوا گفت: ”پولس د قیصریه نظر بند آسته و خود مه د زودی د اونجی پس مورم. ^۵ کسای که از مینکل شمو صاحبِ اختیار آسته بییه و قد مه بوره و اگه کدم خطای امزو آدم سر زده بشه، اونا ادعای خو ره روی د روی ازو بگه.“

^۶ فستوس تقریباً هشت یا ده روز د اورشلیم مند و بعد ازو د قیصریه رفت. روزِ دیگه شی د چوکی قضاوتِ ششت و امر کد که پولس ره بیره. ^۷ وختیکه پولس آمد، یهودیای که از اورشلیم آمده بود، گردِ ازو ره گرفت و ادعا های کلو و خطرناک د ضدِ پولس پیش کد، مگم نتبست که ثبوت کنه. ^۸ پس پولس از خود خو دفاع کده گفت: ”ما نه د خلافِ شریعتِ یهود کدم کاری کدیم و نه ام د ضدِ خانه خدا و قیصر روم دچار کدم خطایی شدیم.“ ^۹ مگم فستوس که میخاست یهودیا ره راضی نگاه کنه، د پولس گفت: ”آیا قبول دری که د اورشلیم بوری و د اونجی د پیش خود مه د باره امزی ادعا ها محاکمه شنی؟“ ^{۱۰} پولس د جواب شی گفت: ”فِعلاً ما د پیش تختِ قضاوتِ قیصر، یعنی دمزو جای که باید محاکمه شئم، ایسته یم و خود شمو بهتر میدنید که ما مرتکب هیچ جرمی د ضدِ یهودیا نشدیم. ^{۱۱} اگه مجرم بشم و یا کدم کار بد کده بشم که قابلِ اعدام بشه، از مرگ سرکشی ندرم. لیکن اگه ادعا های که امی نفر د خلافِ ازمه کده هیچ حقیقت ندره، هیچ کس حق ندره که مره د دستِ امزی کسا بدیه. ما د پیش قیصر روم دادخاهی مونم.“ ^{۱۲} پس فستوس قد مشاورین خو مشوره کده د جواب شی گفت: ”آلی که از قیصر دادخاهی کدی، د پیش قیصر موری.“

پولس د حضورِ اگریپاس پادشاه

^{۱۳} چند روز بعد اگریپاس پادشاه و خاتون شی برنیکی د قیصریه آمد تا که د فستوس خوش آمدید بگه. ^{۱۴} پس ازی که اونا روزای کلو ره د اونجی مند، فستوس قضیه پولس ره د پیش پادشاه رسنده گفت: ”د اینجی یگ آدم آسته که از دوره فیلکس بندی منده. ^{۱۵} وختیکه د اورشلیم رفتم، پیشوايون بزرگ و کته کلونای یهود د ضدِ ازو رسماً پیش ازمه شکایت کد و خواهش کد که او محکوم شنه. ^{۱۶} ما د جواب ازوا گفتم که د رسم- و رواج روم ای رقم نییه که یگ آدم بلون محکمه بلده جزا تسلیم شنه، بلکه پیش ازی که آدم متهم شده ره تسلیم کنه، او ره قد مدعیای شی روی د روی مونه و بلده شی فرصت میدیه تا د برابر ادعاها از خود دفاع کنه. ^{۱۷} پس وختیکه اونا د اینجی آمد، ما بدون معطل د روز دیگه شی د چوکی قضاوتِ ششتم و امر کدم که امو آدم ره بیره. ^{۱۸} عتیکه مدعیای شی باله شد، د خلافِ ازو هیچ جرمی ره ادعا نکد که ما انتظار دشتم، ^{۱۹} بلکه د باره دین خودون شی د بین ازوا اختلاف وجود دشت و ام د باره یگ شخص د نام عیسی که مرده، مگم پولس ادعا مونه که او زنده یه. ^{۲۰} ازی که د ای باره دودله بودم، ازو پرسان کدم که آیا میخاهی د اورشلیم بوری تا ای قضیه د اونجی فیصله شنه؟“ ^{۲۱} مگم پولس خواهش کد که تا زمانِ فیصله قیصر نظر بند بشه. پس ما امر کدم که او ره نظر بند کنه تا عتیکه بتنم او ره د پیش قیصر ری کنم.“ ^{۲۲} اگریپاس د فستوس گفت: ”عذر میل درم که تورای ازو ره خود مه قد گوش خو بشنوم.“ فستوس د جواب شی گفت: ”صباح تورای شی ره میشنوی.“

^{۲۳} روز دیگه شی اگریپاس و برنیکی قد دذب دذب کلو آمد و قد قومندانان و مردای نامتوی شار د صالون عمومی داخل شد. د امر فستوس،

اونا پولس ره حاضر كد. ^{۲۴} اوخته فستوس گُفت: ”جنابِ اگريپاس پادشاه، و آي تمام كساي كه دَ اينجی حاضر آستيد! امی آدم ره مینگرید، تمام مردمِ یهود، چی دَ اورشلیم و چی دَ اینجی، دَ سر امزی آدم دَ پیش مه عرض كده و قد چیخ-و-شور كلو گُفته كه ای آدم نَباید دیگه زنده بُمئه! ^{۲۵} لیکن ما پی بُردیم كه ای آدم هیچ کاری نكده كه سزاوارِ مرگ بَشه، ولے بخاطری كه از قیصر دادخاهی كده، ما تصمیم گِرِفْتیم كه ای ره دَ پیش اُزور ری كنم. ^{۲۶} مگم ازی كه مطلبِ واضحِ ندرم كه دَ اعلیٰ حضرت دَ باره ازی نوشته كنم، ای ره دَ اینجی دَ پیش پگ شمو و مخصوصاً دَ حضورِ اگريپاس پادشاه اُوردیم تا بعد از تحقیقات یگو چیز پیدا كده نوشته كنم. ^{۲۷} چون فكر موكنم عاقلانه نییه كه یگ بندی ره ری كنم و ادعاهای ره كه دَ خلاف شی شده ذكر نكنم.“

۲۶ ^۱ و اگريپاس دَ پولس گُفت: ”تو اجازه دری كه بلده دفاعِ خوگپ بزنی.“ پس پولس دست خورِه باله كده اینی رقم از خود خورِه دفاع كد: ^۲ ”آی اگريپاس پادشاه، بلده مه جای خوشبختی آسته كه امروز دَ حضورِ شمو دَ باره تمام ادعا های كه یهودیا دَ سر مه كده از خود خورِه دفاع كنم. ^۳ خصوصاً بخاطری كه شمو دَ باره رسم-و-رواجِ یهودیا و اختلافاتِ نظر كه دَ بین ازوا آسته معلوماتِ كلو درید. پس خواهش موكنم كه اطف كده دَ عرض بنده قد صبر-و-حوصله گوش بدید. ^۴ پگ یهودیا دَ باره راه-و-رفتارِ زندگی مه از دورونِ جوانی مه خوب خبر دره، از شروع كه ما دَ مینكل قوم خورِه دَ اورشلیم زندگی موكدم. ^۵ اونا از گاه مره مینخشه؛ اگه اونا بخایه میتنه شاهدهی بدیه كه ما دَ عنوانِ یگ فریسی دَ مطابقِ سختگیرترین فرقه دین مو زندگی موكدم. ^۶ و آلی از خاطر امیدي كه خدا وعده شی ره دَ بابه كلونای مو دده بود، محاکمه موشم. ^۷ ای امو وعده آسته كه دوازده طایفه مو امید دره كه پوره شدون شی ره بنگره و امزی خاطر شاو و روز از تی دل عبادت مونه. آری جنابِ پادشاه، از خاطرِ امزی امید یهودیا دَ سر مه تهمت كده. ^۸ آی قوما، چرا شمو فكر مونید كه ای ناممكن آسته كه خدا مرده ها ره زنده كنه؟ ^۹ ما ام فكر موكدم كه دهر وسیله ممكن قد هر کسی كه نام عیسی ناصری ره بگیری، مخالفت كنم. ^{۱۰} امی كار ره ما دَ شار اورشلیم كدم: قد اختیاراتی كه پیشوایون بزرگ دَز مه دده بود، ما بسیاری از پیروای عیسی ره دَ بندی خانه میندختم و غیبتیكه اونا دَ مرگ محكوم موشد، ما دَ خلاف ازوا رای میدم. ^{۱۱} عذر وختا دَ عبادت خانه ها رفته اونا ره جزا میدم و كوشش موكدم كه اونا ره دَ كفر گُفتو مجبور كنم. قار-و-غضب مه دَ بله ازوا دَ اندازه كلو شد كه حتی تا شارای خارج رفته اونا ره آزار-و-آذیت موكدم. ^{۱۲} دَ یکی امزی سفر دَ حالیکه قد حكم و اختیارات از طرفِ پیشوایون بزرگ سون شار دمشق مورفتم، ^{۱۳} دَ دم چاشت دَ بین راه، آی پادشاه، یگ نور ره از آسمو دیدم كه روشوتر از نور آفتو بود و دَ گرد ازمه و كسای كه قد مه بود، بلكده كد. ^{۱۴} امی كه پگ مو دَ زمی آفتدی، ما یگ آواز ره شنیدم كه دَ زبونِ عبرانی دَز مه گُفت: ’آی شائل، آی شائل، چرا مره آزار میدی؟ دَ سر شخله چیو قد لعه زدو بلده تو مشكلِ خلق مونه. ^{۱۵} ما پرسیدم: ’صاحب، تو كي آستی؟‘ مولا گُفت: ’ما عیسی آستم، امو كه تو آزار-و-آذیت مونی. ^{۱۶} آلی باله شو و دَ سر پای خو ایسته شو. ما دَز تو ظاهر شدم تا كه توره دَ خدمت خو تعیین كنم و تو دَ باره هر چیزی كه از مه دیدی و هر چیزی كه ما دَ آینده بلده تو نشو میدیم، شاهدهی بدی. ^{۱۷} ما توره از دست قومِ یهود و ام از دست ملت های غیرِ یهود كه توره دَ پیش ازوا ری موكنم، نجات میدم. ^{۱۸} ما توره ری موكنم تا چیمای ازوا ره واز كنی و اونا ره از تریکی دَ روشنی و از چنگِ شیطو سون خدا راهنمای كنی تا گناهای ازوا بخشیده شنه و اونا دَ مینكل كسای كه دَ وسیله ایمان دَز مه مقدس شده، میراث دشته بَشه. ^{۱۹} امزی خاطر آی اگريپاس پادشاه، ما نسبت دَ رویای آسمانی نافرمانی نكدم، ^{۲۰} بلكه اول دَ یهودیای دمشق، اورشلیم و سر منطقه یهودیه و بعد ازو دَ مردم غیرِ یهود اعلان كدم كه ’توبه كنیید و سون خدا ببید و عملی ره انجام بدید كه توبه شمو ره ثابت كنه. ^{۲۱} دَ زمی دلیل یهودیا مره دَ خانه خدا گرفتار كد و میخاست كه مره بگشه. ^{۲۲} مگم تا امروز خدا مره یاری كده و آلی دَ اینجی ایسته یم و دَ ریزه و كنه شاهدهی میدیم؛ بغير از چیزای كه انبیا و موسی پیشگوی كده كه واقع موشه، دیگه هیچ چیز ره دَ زبون خورِه نمیرم. ^{۲۳} اونا پیشگوی كد كه مسیح باید درد-و-رنج بگشه و بحیثِ اولین کسی كه از مرده ها دوباره زنده شده نور ره دَ قومِ یهود و دَ ملت های غیرِ یهود اعلان كنه.“

۲۴ د حالیکه پولس امی چیزا ره گفته از خود دفاع موكد، فستوس د آواز بلند گُفت: ”او پولس، تُو دیونه ای! عِلْمِ كَلو تُو ره دیونه كده.“ ۲۵ پولس د جواب شی گُفت: ”جناب عالیقدر فستوس، ما دیونه نیئِم، بلکه حقیقت و تورای عاقلانه ره موگم. ۲۶ اگرپاس پادشاه که ما آزادانه د پیش شی توره موگم، ازی چیزا خبر دَره. ما یقین دَرُم که هیچ کدم ازی چیزا از نظر ازو تاشه نییه، چراکه ای واقعه ها د جای گوشه رُخ ندده. ۲۷ ای اگرپاس پادشاه، آیا شمو د پیغمبرا عقیده دَرید؟ آری، ما میدنم که شمو دزوا عقیده دَرید.“ ۲۸ اگرپاس د پولس گُفت: ”خِی تُو د امیقس وخت کم مره وادار مونی که مسیحی جور شئم!“ ۲۹ پولس گُفت: ”از خُدا میخائِم که دیر یا زود، نه تنها شمو اعلیٰ حضرت، بلکه پگ کسای که امروز تورای مره میشنوه رقم ازمه آلی شنه، مگم نه رقم ازمه آلی د زنجیرا.“ ۳۰ اوخته پادشاه، فستوس والی، برنیکی و دیگه نفرای که د اونجی شسته بود، باله شد ۳۱ و ازونجی برو آمد و اونا قد یگدیگه خو نقل كده موگفت: ”ای آدم کاری نكده که سزاوار مرگ یا بندی خانه بشه.“ ۳۲ و اگرپاس د فستوس گُفت: ”اگه از قیصر دادخاهی نموكد، ای آدم می تَنست که ایله شنه.“

رَبی کدونِ پولس د شارِ روم

۲۷^۱ وختی قرار دزی شد که مو از راه دریا سون ایتالیا سفر کنی، پولس و چند نفر بندی دیگه ره د یگ صاحب منصب د نام یولیوس که از فرقه نظامی قیصر بود، تسلیم کد. ۲ پس د یگ کشتی که از منطقه ادرمیتیم بود و د زودی سون بندر های ولایت آسیا ربی موشد، سوار شده حرکت کدی. اَرستَرخُس مقدونی از شارِ تسالونیکي ام قد مو قتی رفت. ۳ روز دیگه شی د بندر صیدون رسیدی و یولیوس قد پولس خوبی کد و بلده شی اجازه دد که د دیدون دوستای خو بوره تا اونا ضرورت های شی ره پوره کنه. ۴ ازونجی بسم از راه دریا ربی شدی و ازی که باد از دم روی مو بود، از گوشه گوشه جزیره قبرس تیر شدی. ۵ و بعد از سفر د مینکل دریا از بغل قیلیقیه و پمفیلیه تیر شدی و د شارِ میرا د ولایت لیکیه رسیدی. ۶ د اونجی یولیوس صاحب منصب یگ کشتی ره که از شارِ سیکندریه سون ایتالیا ربی بود، پیدا کد و مو ره دزو سوار کد. ۷ مو بلده روزای کلو د آهستگی پیش مورفتی و قد زحمت کلو د نزدیکای شارِ کیندوس رسیدی و ازی که باد مانع پیش رفتون مو موشد، مو از بغل جزیره کریت از پالوی سلمونی رفتی. ۸ د سختی از پالوی سلمونی تیر شدی و د یگ جای د نام «بندر نیک» رسیدی که د نزدیکای شارِ لسائیه بود.

۹ کلو وخت تیر شدد و ادامه سفر از راه دریا د امزو غیت خطرناک بود، چراکه روزه گاه تیر شده بود. پس پولس دزوا نصیحت کده ۱۰ گُفت: ”او مردم، ما مینگرُم که سفر مو ازی کده پیش خطرناک آسته؛ نه تنها د کشتی و بار شی کلو نقصان میرسه، بلکه د جان های از مو ام.“ ۱۱ مگم صاحب منصب د تورای کشتی وان و صاحب کشتی کلو تر توجه دشت تا د تورای پولس. ۱۲ و ازی که امو بندر بلده تیر کدون زمستو مناسب نبود، تمام ازوا صلاح دید که ازونجی حرکت کنه تا شاید د فینیکس که یگ بندر کریتی بود و روی شی سون شمال غربی و جنوب غربی واقع شدد، برسه و زمستو ره د اونجی تیر کنه.

رَبی کدونِ پولس د شارِ روم

۱۳ وختیکه باد ملایم جنوبی باله شد، اونا گمان کد که میتنه د مقصد خو برسه. پس اونا لنگر کشتی ره باله کش کد و مو از بغل کریت ربی شدی. ۱۴ لیکن زیاد وخت تیر نشد که یگ باد بُند، مشهور د باد «شمال شرقی» از طرف جزیره کریت باله شده د کشتی زد. ۱۵ ازی که کشتی گیر مند و نَنست د دم باد پیش بوره، مو خود ره د دم باد ایله کدی و بر اختیار برده شدی. ۱۶ وختی د بغل یگ جزیره ریزگگ د نام کاودا رسیدی، د زحمت کلو تنستی که کشتی ریزگگ ره د چنگ بیرى. ۱۷ بعد از باله کدون ازو خدماى کشتی دوروبر کشتی کته ره قد ریسپو محکم بسته کد و از ترس ازی که کشتی د ریگزار سیرتیس گور نروه اونا لنگر کشتی ره تاه کد و ایشت که

کِشْتی اُمورِ قَم دَ دَمِ بادِ بُرْدِه شُنِه. ^{۱۸} روزِ دِیگِه شی ازی که بادِ دَ شِدَّتِ کِشْتی مو ره میزد، اونا بارِ کِشْتی ره دَ پورته کدو شد. ^{۱۹} و دَ روزِ سِوَم اونا قدِ دِستای خودِ خُو اَسبابای کِشْتی ره دَ دریا پورته کد. ^{۲۰} بلده روزای کَلو نِه آفتو معلوم شد و نِه سِتاره ها. بادِ اُمورِ قَم دَ شِدَّتِ خُو اِدامه دَشت و دِیگِه هیچ اُمیدِ نِجاتِ بلده مو نَمَنده بُود.

^{۲۱} دیر وخت مُوشد که اونا چیزی نخورده بُود. دَ امزو غَیْتِ پوئس دَ مینکلِ ازوا ایسته شُدِه گُفت: ”او مردُم! شُموزِ اوّل باید دَز مه گوش میددید و از جزیره کریت حرکت نموکدید تا از پگِ امزی ضرر و تاوان بیغم مومندید. ^{۲۲} آلی از شُمو جدی خواهش مومم که همتِ خُو ره از دِست ندید، دَ مینکل شُمو دَ جانِ هیچ کس نقصان نَمیرسه، بلکه فقط کِشْتی از دِست موره. ^{۲۳} چُون دِیشاو ملایکه خدای که ما مَرَبوط شی اَسْتَم و او ره پَرستش مومم، دَ پالوی مه ایسته شُدِه ^{۲۴} گُفت: ”ای پوئس نترس، چرا که تُو باید دَ پیشِ قَیصر حاضر شنی و خُدا جانِ پگِ همسفرای تُو ره/م بخاطرِ از تُو بخشیده. ^{۲۵} پس ای مردُم، قوی دل بشید، چُون ما دَ خُدا ایمان درم که اُمورِ قَمیکه بلده مه گُفته شُدِه، اُمورِ قَم موشه. ^{۲۶} لیکن کِشْتی مو باید دَ یکی ازی جزیره ها دَ ریگِ گور بوره.“

^{۲۷} دَ شاو چاردهم دَ حالیکه مو دَ دریای آدریاتیک ایسو-و-اوسو هی موشدی، تقریباً دَ نیمِ شاو خدما کِشْتی گمان کد که دَ خُشکی نزدیک شُدِه. ^{۲۸} پس اونا آو ره اندازه کد و آو بیست بیه آدم بُود؛ کمی پیشتر رفته بسم اندازه کد و آو پوزده بیه بُود. ^{۲۹} و از ترس ازی که کِشْتی مو دَ سنگا نخوره، اونا از پُشتِ کِشْتی چار لنگر ره دَ دریا اندخت تا کِشْتی ره ایسته کنه و دُعا موکد که زودتر روز واز شنه. ^{۳۰} خدما کِشْتی قَصد دَشت که از کِشْتی دوتا کنه و دَ بانه ازی که لنگرا ره از پیشِ کِشْتی دَ دریا میندزه، کِشْتی ریزگگ ره دَ دریا تاه کد. ^{۳۱} اوخته پوئس دَ صاحبِ مَنصَب و عسکرا گُفت: ”اگه خدما کِشْتی دَ کِشْتی نمنه، شُمو نَمیتید نجات پیدا کنید.“ ^{۳۲} پس عسکرا ریسپونای کِشْتی ریزگگ ره مثنی کده او ره ایله کد.

^{۳۳} کمی پیش از روز واز شُدو پوئس دَ پگِ عُدِر-و-زاری کد که یگو چیز بخوره و گُفت: ”امروز چارده روز آسته که دَ اِنْتَظار ایسته شُدون طوفان آستید و بدونِ خوراک شِشته هیچ چیز نخوردید. ^{۳۴} آلی دَز شُمو عُدِر مومم که یگو چیز بخورید، چُون بلده زنده مندو شُمو دَ خوراک ضرورت درید. یگ تارِ موی از سرِ هیچ کدم شُمو کم نموشه.“ ^{۳۵} بعد از گُفتونِ امزی توره نان ره گرفت و دَ حُضوِرِ پگِ خُدا ره شکر کده نان ره میده کد و دَ خوردو شد. ^{۳۶} اوخته پگِ ازوا دلگرم شُدِه اونا ام دَ نان خوردو شد. ^{۳۷} جُمَلِه مو دَ کِشْتی، دُو صد و هفتاد و شش نفر بُودی. ^{۳۸} وختیکه پگِ سیر شد، اونا تمام گندم ره دَ دریا پورته کد تا کِشْتی سُبک شنه.

میده شُدونِ کِشْتی

^{۳۹} وختی روز واز شد، خدما کِشْتی زمی ره روش ننتست، مگم یگِ خلیج ره دید که ساحلِ ریگزار دَشت. اونا تصمیم گرفت که دَ صورتِ امکانِ کِشْتی ره دَ امزو ریگزار بَشنه. ^{۴۰} پس اونا بندِ لنگرا ره مثنی کده لنگرا ره دَ دریا ایله کد و دَ حینِ حالِ ریسپونایِ جَلوِ کِشْتی ره ام واز کد. بعد ازو بادبانِ پیشِ کِشْتی ره باله کش کد و کِشْتی ره یکسره سون ریگزار هی کد. ^{۴۱} لیکن کِشْتی قد یگِ بَعْنَدی ریگزار نکر کد و دَ ریگ شِشت. پیشِ رویِ کِشْتی محکم بند مند و هیچ شور نخورد، مگم پُشتِ کِشْتی بخاطرِ ضربه جلهپه های شدیدِ دریا جو جو شد. ^{۴۲} عسکرا قَصد کد که بندی ها ره بکُشه تا نشنه که یگون شی آو بازی کده دوتا کنه. ^{۴۳} مگم صاحبِ مَنصَب که میخاست پوئس ره نجات بدیه، نِه ایست که اونا نَقشه خُو ره عملی کنه، بلکه امر کد که هر کسی که آوبازی ره یاد دَره اوّل خود ره دَ دریا پورته کنه و دَ خُشکی برسنه ^{۴۴} و باقی نفرا دَ بله تخته چیو ها و دَ بله ثوته های کِشْتی از دُبالِ ازوا بوره. دَمزی رقمِ پگِ صحیح-و-سلامتِ دَ خُشکی رسید.

۲۸ وختیکه صحیح-و-سلامت د لب دریا رسیدی، اوخته فامیدی که نام ازو جزیره مالت آسته. ^۲ مردم اونجی قد ازمو کلو خوبی کد. ازی که بارو موبارید و هوا یخ بود، اونا آتش داغ کده از پگ مو پدیرایی کد. ^۳ پولس یگ مقدار خاشه جم کده آورد و د حین ایشو د بله آتش یگ مار از قد ازو بخاطر گرمی آتش بر شد و د دست شی چسپید. ^۴ وختی مردم امزو جزیره مار ره د دست شی آوزو دید، قد یگدیگه خو گفت: ”ای آدم حتماً قاتل آسته. اگرچه از دریا نجات پیدا کده، مگم عدالت الهی اجازه نمیدیه که زنده بمانه.“ ^۵ مگم پولس مار ره نک زده د مئه آتش اندخت و هیچ ضرر دز شی نرسید. ^۶ اونا منتظر بود که جان شی آماس کنه یا ای که بی بلغه د زمی بفته و بمره. لیکن بعد از انتظار کلو اونا دید که هیچ ضرری د پولس نرسید. اوخته فکر ازوا بدل شد و اونا گفت: ”ای یکی از خدایو آسته.“

^۷ د نزدیک امزو جای زمینای وجود دشت که مربوط حاکم امزو جزیره موشد که پوبلیوس نام دشت. او مو ره د خانه خو برد و از مو پدیرایی کده مدت سه روز مهمون نوازی کد. ^۸ دمزو غیت آته پوبلیوس جاگه بی بود و تاو و پیچش خونی دشت. پولس د ملاقات ازو رفت و دعا کده دستای خوره د بله شی ایشو و او ره شفا دد. ^۹ بعد ازو واقعه پگ ناجورای دیگه امزو جزیره ام آمد و شفا یافت. ^{۱۰} امزی خاطر اونا مو ره کلو احترام کد و غتیکه تیاری رفتو ره میگریفتی، چیزیای ره که ضرورت دشتی بلده مو تهیه کد.

رسیدون پولس د شار روم

^{۱۱} بعد از سه ماه مو د یگ کشتی که از سکندریه بود و زمستو ره د جزیره مالت تیر کدد، سوار شدی. د بله امزو کشتی علامت «جوزا» نصب شده بود. ^{۱۲} وختیکه مو د شار سرازور رسیدی، سه روز د اونجی مندی. ^{۱۳} از اونجی د کشتی حرکت کده د شار ریغوم رفتی. یگ روز بعد از رسیدون مو باد جنوبی باله شد و مو د روز دیگه شی د بندر پوتیولی رسیدی. ^{۱۴} د اونجی برارای ایماندار ره پیدا کدی که مو ره دعوت کد و مو مدت هفت روز ره قد ازوا مندی و ازونجی آخر کار سون شار روم آمدی. ^{۱۵} ایماندارای روم وختی از رسیدون مو خبر شد، تا بازار آپپوس و یگ آغیل د نام «سه سماوات» د دم راه مو آمد. غتیکه پولس اونا ره دید، خدا ره شکر گفت و دل پیدا کد. ^{۱۶} وختی د روم رسیدی، د پولس اجازه دده شد که د یگ خانه قد یگ عسکر که ازو محافظت موکد، تنهای خو بشینه.

^{۱۷} بعد از سه روز پولس رهبرای یهودیا ره گوی کد و غتیکه اونا جم شد، دزوا گفت: ”آی برارو، اگرچه کدم عملی بد د ضد قوم یا رسم-و-رواج بابه کلونای خو نکدیم، ولی ما د اورشلیم دستگیر شده تسلیم رومیا شدیم. ^{۱۸} رومیا از مه تحقیق کد و میخواست که مره ایله کنه، چرا که هیچ جرمی دز مه پیدا نشد که سزاوار مرگ بشه. ^{۱۹} مگم یهودیا مخالفت کد و ما مجبور شدیم که از قیصر دادخاهی کنیم. باوجود ازی ام د ضد قوم خو هیچ شکایتی ندرم. ^{۲۰} د امزی دلیل شمو ره گوی کدم تا شمو ره بنگرم و قد شمو توره بگم، چون ما از خاطر امید اسرائیل د ای زنجیر بند آستم.“ ^{۲۱} اونا دزو گفت: ”هیچ کدم خط از ولایت یهودیه د باره ازتو دز مو نرسیده و از برارونی که ازونجی آمده ام کسی د باره تو توره یا خبر بد نگفته. ^{۲۲} لیکن مو میخاهی نظر تو ره بشنوی. مو میدنی که مردم د هر جای د ضد امزی فرقه بدگویی مونه.“

^{۲۳} پس اونا یگ روز ره تعیین کد و غدر کسا بلده دیدون پولس د خانه شی آمد. اوخته او از صبح تا شاد د باره پادشاهی خدا قد ازوا د تفصیل توره گفت و کوشش کد که قد شریعت موسی و نوشته های انبیا اونا ره د باره عیسی مسیح قناعت بدیه. ^{۲۴} بعضی ازوا توره های ازو ره قبول کده ایمان آورد، ولی بعضی های شی ایمان نورد. ^{۲۵} وختیکه د بین ازوا اختلاف نظر پیدا شد، اونا اونجی ره ایله کد. مگم پیش از رفتون ازوا پولس اینی توره ره گفت: ”روح القدس توسط اشعیا نبی د بابه کلونای شمو چی خوب گفته بود،

۲۶ د پيش امزی قوم بورو و بگی:

”شمو شنيده مورید، مگم بی نموفید؛

دوامدار توخ مونیډ، لیکن نمینگرید،

۲۷ چراکه دل های امزی قوم سخت

و گوشای شی گرنګ شده

و اونا چیمای خو ره پوٹ گرفته،

تا قد چیمای خو ننگره

و قد گوشای خو نشنوه

و د دل خو تفامه تا پس سون ازمه بییه،

و ما اونا ره شفا بدم.“

۲۸ و آلی بدنید که ای نجات الھی د غیر یهودیا دده شده و اونا او ره قبول مونه. “ ۲۹ [غیتیکه پولس ای چیزا ره گف، یهودیا د حالیکه قد یگدیگه خو سخت بحث موكد، ازونجی رفت.]

۳۰ پولس دو سال تمام د خانه کرایي زندگی موكد و هرکسی ره که د پيش شی میمد، خوش آمدید موكف. ۳۱ او د دلیری کامل و آزادانه پادشاهی خدا ره اعلان موكد و د باره مولا عیسی مسیح تعلیم میدد.